საქართველოს რესპუბლიკა

იმისთანა წმინდა საქმეში, როგორიც ბეჭდური სიტყვაა, ტყუილებით და ჭორებით ბურთის გატანა ყველა უკადრისობაზე უსაძაგლესია.

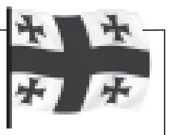

დაარსებულია 1918 წელს.

პარასკევი, 2 ივნისი, 2006 წელი.

№ 105 (5445)

ელექტრონული ფოსტა: sakresp@gol.ge | ვებ გვერდი: www.open.ge/sakartvelos-respublika | ფასი 50 თეთრი.

რუსი სამშვიდობოების როტაცია შეიარაღებული ძალების თავმოყრად იქცა

იხ. მე-2 გვ.

ბომბი პრეზიდენტისთვის

იხ. მე-6 გვ.

„გაგიკვირდება, ავთანდილოვიჩ, და ისევ მოვიდა“

იხ. მე-3 გვ.

„პერეკლიჩკა“ ქართულად

იხ. მე-3 გვ.

ენერგომაფია ისევ მილიონებს ჭამს!

იხ. მე-2 გვ.

მკვდრებსაც ფულით გავაცოცხლებთ?

იხ. მე-2 გვ.

მხოლოდ ღვთის იმედად ნუ ვიქნებით

იხ. მე-6,14 გვ.

წინასაარჩევნოდ მაინც ჩართე, გიგი, შადრევანი!

იხ. მე-16 გვ.

სამხრეთ ოსეთი საქართველოს რუსეთში უჩივლებს

იხ. მე-11 გვ.

დაგვეხსენი. ჩოლოფელო!

იხ. მე-4 გვ.

რუსეთის საგარეო საქმეთა სამინისტროს საქართველოს ტერიტორიულ მთლიანობაში ეჭვი შეაქვს

იხ. მე-11 გვ.

იხ. მე-5 გვ.

როგორღა იქნება სხვის მიერ სხვისთვის შექმნილი „აქსის თაუერსი“ ახალი სიტყვა ქართულ არქიტექტურაში?!

გუშინ, 1 ივნისს...

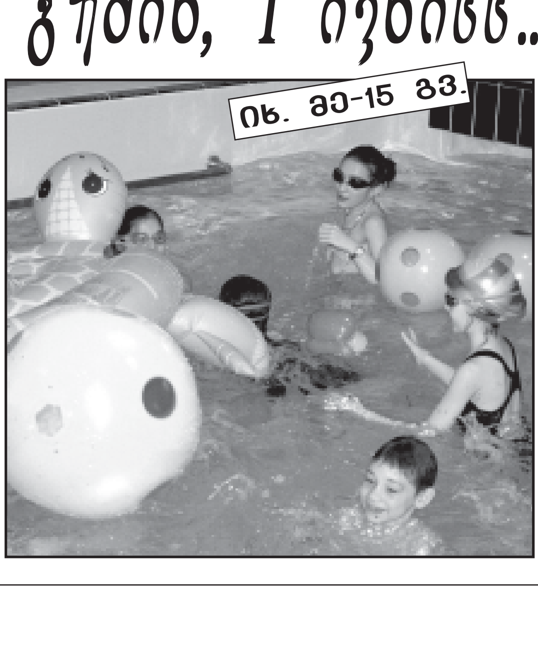

იხ. მე-15 გვ.

აბიტურიენტთა საყურადღებოდ!

განვაგრძობთ ტესტების ნიმუშებისა და სწორი პასუხების ბეჭდვას საბუნებისმეტყველო მეცნიერებებში.

იხ. მე-8-9 გვ.

აგრესია

ცხინვალის რეგიონში რუსი სამშვიდობოების ჩანაცვლების პროცესი საქართველომ არაკანონიერად მიიჩნია, რუსეთმა კი, პირიქით — კანონიერად. როგორც იცით, რუსეთის ხელისუფლებამ სამშვიდობო ძალებში როტაციის გეგმით შემოიყვანა ქართულ მხარესთან შეუთანხმებლად, ვიზების გარეშე. ამ ნაბიჯს გოგა ხაინდრავამ და გელა ბეჟუაშვილმა სისხლის სამართლის დანაშაული უწოდეს, ივანოვმა კი მშვიდად აღნიშნა, — როტაცია ყველა შეთანხმების ფარგლებში [illegible], პროცესი გაგრძელდება, თანაც სამშვიდობო ძალებს [illegible] შევიყვანთ სამხრეთ ოსეთში.

რუსეთის თვითნებურ ქმედებას საქართველოს პრემიერ-მინისტრი ზურაბ ნოღაიდელი [illegible] მიიჩნევს, საპარლამენტო უმრავლესობის ერთ-ერთი ლიდერი გიგა ბოკერია კი — ჩვენი ქვეყნის ანექსიის მცდელობად. ამავე აზრს იზიარებს პარლამენტის თავდაცვისა და უშიშროების კომიტეტის თავმჯდომარე გივი თარგამაძე, რომელიც გუშინ როტაციის შესახებ სპეციალური განცხადებით წარუდგა მედიას:

რუსი სამშვიდობოების როტაცია შეიარაღებული ძალების თავმოყრად იქცა, – აცხადებს გივი თარგამაძე

— ე.წ. სამხრეთ ოსეთის ტერიტორიაზე რუსული სამშვიდობო ძალების როტაცია სინამდვილეში შეიარაღებული ძალების კონცენტრაციად იქცა, — განაცხადა გივი თარგამაძემ. მისი ინფორმაციით, რუსეთში არც ერთი ჯარისკაცი არ გაუშვიათ, ამდენად, ძალთა ჩანაცვლების ნაცვლად მათი მატება მივიღეთ. როგორც გაირკვა, ამჟამად ცხინვალის რეგიონში მყოფი რუსეთის შეიარაღებული ძალები კვოტას ორჯერ აჭარბებს.

— ეს იმას ნიშნავს, რომ საქართველოს ტერიტორიის ნაწილის ოკუპაცია გრძელდება, — აღნიშნა თარგამაძემ.

თავდაცვისა და უშიშროების კომიტეტმა საგარეო საქმეთა სამინისტროს მიმართა თხოვნით, [illegible] მიეწოდებინათ ინფორმაცია ე.წ. როტაციის შესახებ საქართველოს მეგობართა ჯგუფის დიპლომატიური კორპუსისთვის, ასევე, მოეწვია ცხინვალის რეგიონში მყოფი ეუთოს მისია და რუსეთის სამშვიდობო ძალების ბაზის ინსპექტირება მოეთხოვა. ბეჟუაშვილის უწყების გარდა ინფორმაციის გავრცელება გოგა ხაინდრავასაც დაევალა. თავდაცვის კომიტეტმა სახელმწიფო მინისტრს მიმართა, სასწრაფოდ მოეთხოვა შერეული საკონტროლო კომისიის სხდომის გამართვა.

მას შემდეგ, რაც აღმასრულებელი ხელისუფლება საჭირო ნაბიჯებს გადადგამს და შედეგს თავდაცვის კომიტეტს წარუდგენს, გივი თარგამაძე პარლამენტის წინაშე დააყენებს საკითხს სპეციალური განცხადების მიღებისა და სხვა მკვეთრი ქმედებების აუცილებლობის შესახებ.

— ის, რაც რუსეთმა გააკეთა, მკაფიოდ გამოხატავს ამ ქვეყნის ხელისუფლების აგრესიულობას, — ამბობს გივი თარგამაძე და აუცილებლად მიიჩნევს, რუსეთის სამშვიდობო ძალებმა რაც შეიძლება მალე დაკარგონ თავიანთი სტატუსი და დატოვონ საქართველოს ტერიტორია. ეს რომ აუცილებელია, არც ერთ ჩვენგანს ეჭვი არ ეპარება, მაგრამ საინტერესოა, როგორი იქნება რუსეთის პასუხი. ივანოვი, ალბათ, ისევ მშვიდად იტყვის, როტაცია გრძელდებაო და სამხედრო ძალები კვლავაც დაემატება უკვე არსებულს. ასე რომ, დღეს თუ ცხინვალში [illegible]ტი რუსი ჯარისკაცია, ხვალ შეიძლება, სამჯერ მეტიც იყოს.

რუსუდან გოგუა

სამშვიდობო ხელი

მკვდრებსაც ფულით გავაცოცხლებთ?

პარლამენტმა მუშაობა დაიწყო კანონპროექტზე 1990-1992 წლების კონფლიქტის შედეგად ცხინვალის რეგიონში დაზარალებულთა ქონებრივი რესტიტუციისა და ფულადი კომპენსაციის შესახებ. კანონპროექტი, რომლის ინიციატორიც საქართველოს პრეზიდენტია, იმ დევნილთა ქონებრივი უფლებების აღდგენას ითვალისწინებს, რომლებსაც თავიანთი ქონება კონფლიქტის ზონაში დარჩათ. ეს კანონპროექტი გუშინ იურიდიულ საკითხთა კომიტეტს იუსტიციის მინისტრის მოადგილემ კოტე ვარძელაშვილმა წარუდგინა.

კანონპროექტის პრეამბულაში ნათქვამია, რომ საქართველოს სახელმწიფო აცნობიერებს 1990-1992 წლების კონფლიქტის მძიმე შედეგებს და იღებს პასუხისმგებლობას, რომ დაზარალებულთა ქონებრივი მდგომარეობა საერთაშორისო სამართლით აღიარებულ სტანდარტებს მიესადაგოს. მონაცემები საბოლოოდ დაზუსტებული არ არის, მაგრამ ასეთ დაზარალებულებად, დაახლოებით, 60 ათასი ოსი და 15 ათასი ქართველი დევნილი ითვლება. ქონებრივი უფლებების აღსადგენად მოქალაქეებმა სპეციალურ კომისიას უნდა მიმართონ.

კონფლიქტის მონაწილე მხარეების 6-6 წარმომადგენელი, საერთაშორისო ორგანიზაციის 6 წევრი — ასე დაკომპლექტდება კომისია, რომლის მოქმედების ვადა 9 წლით განისაზღვრება.

მას შემდეგ, რაც კომისია შეისწავლის ამა თუ იმ ოჯახის ზარალის საკითხს, ქონებრივ კომპენსაციასთან ერთად გადაეცემა ერთჯერადი ფულადი დახმარება — 1500 ლარი ოჯახის თითოეულ წევრს. ბუნებრივია, იოლი არ არის იმის დადგენა, თუ რა ქონება ფლობდა ესა თუ ის ოჯახი, ამიტომ კომისიას თითოეულ საქმეზე თვეობით მუშაობა მოუწევს. რაც მთავარია, დაზარალებულთა ოჯახების უდიდესი ნაწილის ქონება სადავო არ არის, მათ მიერ მიტოვებულ სახლებში არავის შესახლებულა. თუმცა, ფრაქცია „მრეწველების“ წევრი გიორგი ცაგარეიშვილი ამბობს, რომ ამ მხრივაც იქნება პრობლემები. ზოგიერთი სახლი ზეპირი შეთანხმების საფუძველზე გაიყიდა და საჭირო გახდება ქონებრივი კუთვნილების საკითხის ისე გადაჭრა, რომ არც ერთი მხარე არ დაზარალდეს. კიდევ უფრო ძნელი იქნება იმის დადგენა, თუ ვინ რა მოძრავ ქონებას ფლობდა. სწორედ ამიტომ გაითვალისწინეს კანონპროექტის ავტორებმა ფულადი დახმარების აუცილებლობაც.

კომპენსაციები სახელმწიფო ბიუჯეტიდან გამოიყოფა, მაგრამ შესაძლოა, დონორი ორგანიზაციებიც გამოიძებნოს, რომლებიც სახელმწიფოს შეეშველებიან. ცხადია, ჯერ დადგენილი არ არის, რამდენი მილიონი ლარი დასჭირდება ქონებრივი რესტიტუციის პროცესს, მაგრამ „ბიუჯეტის სანუგეშოდ“ უნდა აღინიშნოს, რომ თანხის გადახდა არა ერთბაშად, არამედ ნაწილ-ნაწილ მოუწევს რამდენიმე წლის განმავლობაში.

კანონპროექტს ძალიან მნიშვნელოვანს უწოდებს არა მხოლოდ საპარლამენტო უმრავლესობა, არამედ ოპოზიციაც, თუმცა, გარკვეული დეტალები დასაზუსტებელია. მაგალითად, გიორგი ცაგარეიშვილის აზრით, კომისია თბილისში კი არ უნდა იჯდეს, როგორც ეს კანონპროექტში წერია, არამედ, ცხინვალში ან გორში. ასეთ შემთხვევაში კომისიის საქმიანობა უფრო გამჭირვალე იქნება და ნაკლებ ეჭვებს აღძრავს.

მთავარი მაინც ის არის, რომ, როგორც იურისტები ამბობენ, სარესტიტუციო ურთიერთობებში ჩართვის შემთხვევაში ოსი მოქალაქეები საქართველოს სამართლებრივ სივრცეში მოექცევიან.

რუსუდან გახარია.

აქტუალური თემა

შორია ევროსასამართლომდე

სემეკის 11 მაისის გადაწყვეტილება ელექტროენერგიის ტარიფის გაზრდასთან დაკავშირებით, ძალაში 1 ივნისიდან შევიდა. როგორც ცნობილია, ამ გადაწყვეტილებას ოპოზიცია ეწინააღმდეგება. მოგეხსენებათ, 2002 წლის 30 დეკემბერს ლეიბორისტულმა პარტიამ შეძლო, საკონსტიტუციო სასამართლოს მეშვეობით დენის ტარიფი შეემცირებინა. იმავდროულად სასამართლომ დენის ტარიფის შემდგომი გაზრდაც აკრძალა.

ორგანული კანონითა და კონსტიტუციით, თუ საკონსტიტუციო სასამართლომ აკრძალა რაიმე მოვლენა, ნორმა და შედეგი, არ შეიძლება ისეთივე აქტის სამომავლოდ გამოცემა. ეს ანტიკონსტიტუციური გადაწყვეტილებაა, — აცხადებენ ლეიბორისტები. მათ სემეკის წინააღმდეგ სარჩელი საკონსტიტუციო სასამართლოში უკვე შეიტანეს. სემეკის ამ გადაწყვეტილებას საქალაქო სასამართლოში ასაჩივრებს საპარლამენტო ფრაქცია „დემოკრატიული ფრონტიც“.

ქვეყნის სასამართლო სისტემამ პოლიტიკური პარტიების მოთხოვნა რომც არ დააკმაყოფილოს, სემეკს ახალი ტარიფების გადახედვა ცხადია, მაინც მოუწევს. შეგახსენებთ, რომ დეპუტატებმა, ამჯერად საპარლამენტო უმრავლესობამ (სხდომას ოპოზიცია არ ესწრებოდა), პარლამენტში მისულ ენერგეტიკის მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის ხელმძღვანელობას ელექტროენერგიის დიფერენცირებულ ტარიფში დაწესებული ზღვრების გადასინჯვა მოსთხოვა. საუბარია პირველი საფეხურის გადახედვაზე. ამ შემთხვევაში ტარიფი კი არ შემცირდება, არამედ 100-კილოვატიანი ზღვრული საფეხური გაიზრდება. შესაძლოა 100-კილოვატიანი საფეხურებრივი ზღვარი 120 კვტ. სთ-მდე გაიზარდოს, რაც მოსახლეობისთვის დიდი ვერაფერი შეღავათია.

საქართველოში საკმაოდ დიდი სეგმენტი უჭირავს სოციალურად დაუცველთა ფენას, რომლებიც სიღარიბის ზღვარს მიღმა ცხოვრობენ. სახელდება ძალიან ოპტიმისტური ციფრი — 100 000 ოჯახი, რომელიც სუბსიდირებისთვის შეირჩა, მაშინ, როდესაც რეალური სტატისტიკით, სიღარიბის ზღვარს მიღმა ბევრად უფრო მეტი ადამიანი ცხოვრობს.

ისმება კითხვა, არის თუ არა ელექტროენერგიის ტარიფის გაზრდა იმაზე დამოკიდებული, რომ რუსეთმა გაზი გააძვირა? ოპოზიციის აზრით, გაზის წილი ტარიფში არ არის იმ მასშტაბის, რომ ტარიფი ასეთი დიდი რაოდენობით გაზრდილიყო.

ზვიად ძიძიგური, „დემოკრატიული ფრონტის“ თავმჯდომარის მოადგილე: „ხელისუფლების მხრიდან ერთადერთი არგუმენტი მოვისმინეთ, — დენის ტარიფის გაზრდის მიზეზია გაზის საფასურის გაზრდაო. გაზის გამომუშავებული ელექტროენერგიის ხვედრითი წილი დღეს 11 პროცენტია. ასე რომ, რამდენადაც უნდა გაძვირებულიყო გაზი, დენის ტარიფი მაქსიმუმ 0,4 თეთრით შეიძლებოდა გაზრდილიყო და არა ასე მკვეთრად. რეგიონებში 6 თეთრით მოიმატა საფასურმა და თუ დღგ-ს მივუმატებთ, მაშინ — 8 თეთრით. აქედან გამომდინარე, გაზის მიზეზით არ უნდა გაძვირებულიყო ელექტროენერგია“.

ხელისუფლება ტარიფის გაზრდის კიდევ ერთ მიზეზად გენერაციის ხარჯების ზრდას ასახელებს. ოპოზიცია კი აღნიშნავს, რომ ამ სამუშაოების დაფინანსება საქართველოს ბიუჯეტიდან ხდებოდა. საქართველოს მოსახლეობა თვითონ იხდიდა იმისთვის, რომ გარემონტებულიყო ენგურჰესი, შაორჰესი, ჟინვალჰესი და სხვა. ოპოზიცია აცხადებს, რომ ამას გარდა, 2006 წლის ბიუჯეტში 150 მილიონი იყო ჩადებული ამ სამუშაოებში, რათა ტარიფი შენარჩუნებულიყო.

მოსარჩელე ოპოზიციურ პარტიებს საქართველოში სასამართლოს იმედი არა აქვთ. ამ საკითხის განხილვას ისინი ევროსასამართლოში აპირებენ.

მზია გელენავა

პრეზიდენტი

მიხეილ სააკაშვილმა „ევრონიუსს“ ექსკლუზიური ინტერვიუ მისცა

საქართველოს პრეზიდენტმა, რომელიც რამდენიმე დღე ოფიციალურ ვიზიტად პარიზში იმყოფებოდა, „ევრონიუსისთვის“ მიცემულ ინტერვიუში რამდენიმე მნიშვნელოვან საკითხზე ისაუბრა. პრეზიდენტი შეეხო კონფლიქტების თემას და კიდევ ერთხელ დაადასტურა მათი მშვიდობიანი გზით გადაჭრის მნიშვნელობა.

მისი თქმით, საქართველო გაყინული კონფლიქტების გადასაჭრელად დიპლომატიურ ხერხებს გამოიყენებს და ადამიანის უფლებათა დაცვის პრინციპებს დაეყრდნობა.

ასევე, პრეზიდენტი შეეხო საქართველო-რუსეთს შორის შექმნილ რთულ პოლიტიკურ ვითარებას, ასევე ახსენა რუსეთის მიერ ქართულ პროდუქციაზე — ღვინოსა და მინერალურ წყალზე — დაწესებული ემბარგო.

საქართველოს პრეზიდენტმა კიდევ ერთხელ ისაუბრა საქართველოს ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში გაწევრების შესაძლებლობაზე, რაც საქართველოს ხელისუფლების პოლიტიკის სტრატეგიული მიზანია.

საქართველოს პრეზიდენტმა მიხეილ სააკაშვილმა პარიზში ნატო-ს საპარლამენტო ასამბლეის საგაზაფხულო სესიაში მიიღო მონაწილეობა. იგი სხდომაზე სიტყვით გამოვიდა და საქართველოს ნატო-ში ინტეგრაციის გზაზე გადადგმულ ნაბიჯებზე გაამახვილა ყურადღება.

მიხეილ სააკაშვილმა პარიზში ასევე შეხვედრები გამართა საფრანგეთის ხელისუფლების წარმომადგენლებთან. იგი ასევე შეხვდა ფრანგ მეღვინეთა ასოციაციის წევრებს. შეხვედრაზე განიხილეს რუსეთის მხრიდან ქართულ ღვინოებზე დაწესებული ემბარგო.

გარდა ამისა, საფრანგეთში საქართველოს პრეზიდენტმა შეხვედრა გამართა ქართული დიასპორის წარმომადგენლებთან. მიხეილ სააკაშვილმა უცხოეთში მცხოვრებ ქართველებს სამშობლოში დაბრუნება ურჩია.

ინფორმაცია

ჩამოდიან თბილისში?

საქართველოს ხელისუფლება მოსკოვსა და ცხინვალს შერეული საკონტროლო კომისიის თავმჯდომარეთა მორიგი შეხვედრის თბილისში გამართვას სთავაზობს.

კონფლიქტების მოგვარების საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრი გიორგი ხაინდრავა კატეგორიულად უარყოფს რუსული და ოსური მხარის განცხადებას, თითქოს ქართული მხარე 2 ივნისს დაგეგმილ შსკ-ს სხდომაში მონაწილეობაზე უარს აცხადებს.

ხაინდრავას განმარტებით, ოფიციალურ თბილისს სხდომაში მონაწილეობაზე უარი არ უთქვამს. მისივე თქმით, შექმნილ ვითარებაში, როცა ქართულ-ოსური კონფლიქტის ზონაში „რუსეთმა სამხედრო ინტერვენცია განახორციელა“, ქართულ მხარეს მიზანშეწონილად მიაჩნია შსკ-ის თანათავმჯდომარეების შეხვედრის არა ცხინვალში, არამედ თბილისში ჩატარება.

ვაშინგტონს ყველაფერი ჩავუკაკლეთ

თბილისმა ვაშინგტონს ქართულ-ოსურ და ქართულ-აფხაზურ კონფლიქტის ზონებში რუსეთის სამხედრო ძალების უკანონო შესვლის შესახებ ამომწურავი ინფორმაცია მიაწოდა.

ამის შესახებ სახელმწიფო მინისტრმა გიორგი ხაინდრავამ გუშინ საქართველოში აშშ-ს ელჩთან ჯონ ტეფტთან გამართული შეხვედრის შემდეგ განაცხადა.

ამერიკელი დიპლომატის ჯონ ტეფტის განცხადებით, აშშ კვლავაც მხარს უჭერს საქართველოში არსებული კონფლიქტების მშვიდობიან მოგვარებას. რაც შეეხება აფხაზეთსა და ცხინვალის რეგიონში რუსეთის სამხედრო ძალების ოფიციალური თბილისის ნებართვის გარეშე შესვლას, იგი ამის შესახებ ამომწურავ ინფორმაციას ვაშინგტონს მიაწვდის.

კორუფცია?

ენერგომაფია ისევ მილიონებს ჭამს!

„ლეიბორისტებმა“ „კორუფციის კვირეულიდან“ ერთი დღე ელექტროენერგიის ტარიფებს მიუძღვნეს.

გიორგი გუგავამ საგანგებოდ გამართულ პრესკონფერენციაზე თქვა, რომ მიხეილ სააკაშვილმა აიხდინა ბავშვობის ოცნება და ლეიბორისტების მიერ 3 წლის წინათ გაიაფებული ელექტროენერგიის ტარიფი შეცვალა.

ლეიბორისტთა ერთ-ერთ მესვეურს არ მოსწონს, რომ ელექტროენერგიაზე დრაკონული გადასახადი დაწესდა. მისი ძალაში შესვლის პირველივე დღეს 1 ივნისს კი ელექტროენერგია გაითიშა მთელს საქართველოში, დადუმდა თვით თბილისის სასიცოცხლო ობიექტებიც.

გიორგი გუგავამ ჟურნალისტებს კორუფციის ერთ ფაქტზე გაამახვილებინა ყურადღება: 2005 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტში, ელექტროენერგიის ტარიფის გაძვირებამდე, ჩადებული ყოფილა ასეთი მუხლი: — **ელექტროენერგიის მომარაგების უზრუნველყოფისა და მოქმედი ტარიფის შენარჩუნებისთვის გამოიყოს 103 მილიონი ლარი.**

„ამ 103 მილიონით გამდიდრდა სააკაშვილი“ და მისი ოჯახი. ეს არის საბიუჯეტო სახსრების დატაცების კლასიკური მაგალითი“, — თქვა გოგავამ.

ლეიბორისტების აზრით, **სადისტრიბუციო ენერგოკომპანიების აღრიცხვიანობის მოსაწესრიგებლად, ბიუჯეტში 1 მილიონი ლარია გათვალისწინებული.** იგულისხმება გაერთიანებული სადისტრიბუციო კომპანია, რომელიც ელექტროენერგიის მიწოდებას რეგიონებში ახორციელებს. ამ თანხის 50 პროცენტი მათი სახელფასო ანაზღაურებისთვისაა გათვალისწინებული. სადისტრიბუციო კომპანიის გენერალურ მენეჯერს დინ უაიტს ხელფასი

თვეში 36 ათასი ევრო ჰქონია; ამას გარდა მას ემატება წარმომადგენლობითი ხარჯებიც. გუგავას თქმით, გაერთიანებული სადისტრიბუციო კომპანია კერძო არ არის, ის სახელმწიფო კომპანიაა და დაუშვებელია ამხელა ხელფასი. გენერალური მენეჯერის მოადგილეს კი ხელფასი თურმე 30 ათასი ევრო აქვს.

„აი, სად მიდის ხალხისთვის განკუთვნილი თანხები, ასევე ენერგოსისტემის რეაბილიტაციისა და ელექტროენერგიის მიწოდების გაუმჯობესებისთვის გამიზნული სახსრები. ისინი მიედინება სააკაშვილისა და მისი გარემოცვის პირად სალაროებში“, — დაასკვნა გუნავამ.

ლეიბორისტული პარტიის ერთ-ერთმა მესვეურმა ილა პარაკა ელექტროენერგიის გაიაფების მოთხოვნით საკონსტიტუციო სასამართლოში შეტანილ სარჩელზეც. **„დიდი ფაცი-ფუცია სასამართლოში. ყოველდღე მიდიან კანცელარიის მსტოვრები და ზემოქმედებენ, რათა არ დააკმაყოფილდეს ჩვენი სარჩელი...**

თუ საკითხი სასამართლო დარბაზში არ გადაწყდა, ის შავად დაუმთავრდება თავად სააკაშვილის ხელისუფლებას. მისთვის წლევანდელი შემოდგომა ბოლო პოლიტიკური შემოდგომა იქნება“, — თქვა გუგავამ.

იგი ფიქრობს, რომ საქართველოში მოქმედებს კარგად ორგანიზებული ენერგომაფია, რომელიც წლების მანძილზე ითვისებდა დიდძალ თანხებს. 1997 წლიდან ენერგოსისტემის რეაბილიტაციისთვის დახმარებისა და გრანტების სახით 800 მილიონი დოლარი შემოსულა. ამ დროს მიხეილ სააკაშვილი იყო პარლამენტში მოქავშირის ლიდერი. „ეს თანხებიც უკვალოდაა გამქრალი“...

გუგავა წუხს, რომ XXI საუკუნეში საქართველოს მოქალაქეები, ელექტროენერგიაზე ტარიფის მომატების შემდეგ, პირველყოფილი ადამიანის საცხოვრებელ პირობებში აღმოჩნდებიან და უშუქოდ დარჩებიან. სამაგიეროდ, რამდენიმე ადამიანი ხალხის ფულის მითვისებით მაღალ ხელფასს დაინიშნავს და უზრუნველად იცხოვრებს.

თამარ შაიშმელაშვილი

ინციდენტი

ცემა-ტყეპა ორივე მხრიდან

ახლახან გორში მომხდარი ოსების ცემის ამბავი ქართულ-ოსური ურთიერთობების მოწესრიგებას ხელს რომ არ შეუწყობს, ფაქტია. თითქმის ყველას უჭირს იმის თქმა, თუ რა მოხდა რეალურად. ისე კი, ორი ძირითადი ვერსია არსებობს. ორივე ვერსიით ირკვევა, რომ ოსი ეროვნების მოქალაქეების მიმართ ფიზიკური ძალა გამოიყენეს.

ჩვენი ხელისუფლების პოზიციით, ძალა გამოიყენეს არა ქართველმა სამართალდამცველებმა, არამედ რიგითმა მოქალაქეებმა, ვინაიდან რამდენიმე დღის წინათ ოსმა ე. წ. სამართალდამცველებმა დააკავეს ქართველები და ეს იყო შურისძიების მომენტი.

ამ ვერსიაში „თავისუფლების ინსტიტუტის" წარმომადგენლებიც ბევრ კითხვის ნიშანს ხედავენ. მათთვის უფრო დამაჯერებელია მეორე ვერსია, რომელსაც გორში მყოფი მათი თანამშრომელიც მეტ-ნაკლებად ადასტურებს. 27 მაისს ოსი ეროვნების 50 მოქალაქე ქართველმა სამართალდამცველებმა დააკავეს, რამდენიმე საათის განმავლობაში შიდა ქართლის სამხარეო პოლიციაში აყურყუტეს. განთავისუფლების შემდეგ რვა კაცს ფიზიკური ზიანი აღენიშნებოდა.

— ჩვენ რაიმეს მტკიცებას არ ვაპირებთ, ზუსტი ინფორმაცია მომხდართან დაკავშირებით არ არსებობს, თუმცა ერთი ცხადია: ფიზიკური ძალა გამოიყენეს და ეს გააკეთეს სამართალდამცველებმა, თავდაცვის სამინისტროს თანამშრომლებმა თუ რიგითმა მოქალაქეებმა, ამას უკვე მნიშვნელობა აღარ აქვს. ყველა შემთხვევაში საქმე უნდა გამოიძიონ რაც შეიძლება სწრაფად და დადონ შესაბამისი დასკვნები, თუ რა მოხდა 27 მაისს რეალურად, — განაცხადა „თავისუფლების ინსტიტუტის" წარმომადგენელმა აკაკი მინაშვილმა.

დიდი ხანია ჩვენი ქვეყნის ხელისუფლება ოსი ეროვნების მოქალაქეებში ნდობის აღდგენაზე ლაპარაკობს. ასეთი ფაქტებით კი, ცხადია, საპირისპირო შედეგს მივიღებთ და ალბათ აღარც ის უნდა გაგვიკვირდეს, სამაჩაბლოში მცხოვრებნი რუსულ პასპორტებს რომ იღებენ. ნდობის გარდა, არის სხვა საკითხებიც, რომელიც ქართულმა მხარემ უნდა მოაგვაროს, თუ აფხაზების და ოსების დაკარგვა არ გვინდა, მაშინ უნდა დავანახოთ, რომ მათი ეკონომიკური მდგომარეობა გამოსწორდება, ყოფა შემსუბუქდება და ა. შ., მაგრამ ამ ყოველივეს ქართული მხარე ვერ აკეთებს.

ნატოში გასაქცევად კი მარტო ალლუმზე კუნთების თამაში რომ არ კმარა, ამას 30 მაისს ნატოში მიღებული რეზოლუციაც ადასტურებს. იქ წერია, რომ საქართველომ მიაღწია მნიშვნელოვან პროგრესს რეფორმების გზაზე, თუმცა, ამავე დროს, დიდი პრობლემაა იქ არსებული კონფლიქტები, რაც დაძაბულობის წყაროა ამ რეგიონში. ცხადია, ეს ფაქტი კიდევ უფრო ბღალავს საქართველოს ავტორიტეტს და კიდევ უფრო აშორებს ჩვენს ქვეყანას იმ ევროატლანტიკური სივრცისგან, რომლისკენაც ხელისუფლება ასე მიისწრაფვის.

— მომხდარი ფაქტის უახლოეს პერიოდში გამოუძიებლობა სახელმწიფო პოლიტიკის არათანამიმდევრულ ხასიათზე მიანიშნებს. შესაბამისად, ყველა მსგავსი ფაქტის გამოძიება უმოკლეს ვადაში უნდა მოხდეს, ვინაიდან ის საფრთხეს უქმნის კონფლიქტის მშვიდობიანი გზით მოწესრიგებას, — განაცხადა თავისუფლების ინსტიტუტელმა გიორგი მელაძემ.

აქვე ისიც უნდა ითქვას: ოსებიც იჭერენ და სცემენ ქართველებს, ხოცავენ კიდეც. მაშასადამე, ორივე მხარე გონს უნდა მოეგოს. ცალმხრივი არაფერი ვარგა!

ლელა ხვადაგიანი

ინფორმაცია

ბორჯომს მინსკშიც შეუტიეს

მინსკში „ბორჯომის" კონკრეტული პარტიის რეალიზაცია შეწყვიტეს.

მინსკის სანიტარიული სამსახურის გადაწყვეტილებით, „ბორჯომის" პარტიის რეალიზაცია შეწყვეტილია. როგორც მინსკის ჰიგიენისა და ეპიდემიოლოგიის ცენტრის წარმომადგენელი მარინა ბაიბუსი აცხადებს, „ „ბორჯომი-ლაითის" ამ კონკრეტული პარტიის რეალიზაცია შეჩერებულია ქიმიური მაჩვენებლების გამო".

მისი განცხადებით, „ბორჯომი-ლაითის" ეტიკეტზე მითითებულია მინერალური წყლის ერთი შემადგენლობა, ლაბორატორიული ანალიზის შედეგებმა კი აჩვენა, რომ წყლის შემადგენლობა განსხვავებულია.

ინტერპრესნიუსი

ვაი ჩვენს პატრონს!

„პერეკლიჩკა" ქართულად

თუ რას ნიშნავს „პერეკლიჩკა", პრაქტიკულად საბჭოური ცხოვრების წესმა გვასწავლა. ახლაც მომყვება ის უსიამოვნება, რაც ერთხელ მოსკოვში ყოფნისას განვიცადე: ორი თვე (!ძ დავდიოდი „პერეკლიჩკაზე" — ლინოლეუმის შეძენის მსურველთა გადამოწმებაზე. ჩემი გვარის გაგონებაზე ზოგიერთებს ელეთმელეთი მოსდიოდათ — უჭირდათ იმის გარკვევა, თუ საიდან, ან რა ჯიშის კაცი ვიყავი, რომ გაიგებდნენ, ვიღაც ერთი მაინც ჩაილაპარაკებდა еще мне, грузин! მეც პრინციპზე ვიდექი, ვერ გამტეხეს და ბოლომდე დავრჩი ჩემი რიგის მოლოდინში. ეს იმდროინდელი რუსული „პერეკლიჩკის" ტიპური მაგალითია.

ქართული „პერეკლიჩკა" კი, თურმე, სულ სხვანაირი ყოფილა. თუმცა, როგორც გაირკვა, მასაც რუსული წარმოშობა ჰქონია. ეს ამ დღეებში აღმოვაჩინე აქ, თბილისში, პარლამენტისა და სახელმწიფო კანცელარიის მიმდებარე ტერიტორიაზე.

მიტინგების მეტი რა გვიკეთებია. 1991 წლის მიწურულიდან 4 თვე ყოველდღე ვატარებდით მიტინგებს სოხუმის საზღვაო პორტის შესასვლელთან. ყოველდღე სულ ცოტა 5 ათასი კაცი მაინც იყრიდა თავს. ხშირი იყო 10-ათასიანი მიტინგი, გვქონდა 50-ათასიანიც — მიმდებარე მოედანზე რომ არ ეტეოდა, ხალხი სახლების სახურავებზე ადიოდა. მიტინგებს ვატარებდით, მაგრამ არავის არ გვეჭირა ხელში რვეული იმის დასადგენად, თუ ვინ გამოცხადდა მიტინგზე და ვინ — არა. არც არავის ვურიგებდით რუსულ რუბლებს. პირიქით კი იყო — ჩემთან, მაგალითად, მოჰქონდათ მაღალი ხარისხის სიგარეტები, — თუ მოწევ, კარგი მოწიე, ნაკლებად გავნებსო. ხალხი არ გვშორდებოდა, ჩვენს გარშემო ტრიალებდა დიდი და პატარა.

დღეს რა ხდება?!

თვალს არ ვუჯერებდი — მეტროსადგურ „თავისუფლების მოედანთან" „პერეკლიჩკას" გადიოდა სამიტინგოდ მოსული ხალხი. „სტაროსტებს" ხელში რვეული ეჭირათ, გვარების ამოკითხვა და სათანადო აღნიშვნები... მართალი გითხრათ, უცებ ვერ მივხვდი, რა კეთდებოდა, მაგრამ სახელმწიფო კანცელარიისკენ მიმავალ კიბეებს რომ ავუყევი, ერთი ჩემი მეგობრის ბიჭები შემომეფეთნენ, ჩვენი „სტაროსტა" არ ჩანს და თუ „პერეკლიჩკა" არ გავიარეთ, ფულს არ მოგვცემენო.

„პერეკლიჩკა" ქართულად... მეხსიერებაში ამოტივტივდა 25 წლისწინანდელი ლინოლეუმის ისტორია.

„პერეკლიჩკებით" ჩატარებული მიტინგით გათამამებული იგორ გიორგაძე მეორე დღეს მოსკოვიდან იმუქრებოდა. აქაოდა, თუ ეგრე არ მოიქეცით, პოლიტიკაში დავრჩები, თუ ჩემი ჭკუით ივლით — პოლიტიკიდან გავალო.

უფრო შორს მიდის იგორის მთავარი ხაზინადარი, ქალბატონი ირინა სარიშვილი-ჭანტურია (ამბობენ, სულ ახლახან მესამე გვარიც დაიმატაო‎ძ, რომელიც სამშობლოს სიყვარულს გვასწავლის, ქართველი ხალხის მომავალზე ფიქრით დამშვრალა და ზნეობრიობის მაღალ ღირებულებებზე გვანამუსებს.

ვაი, სირცხვილო, ირინა სარიშვილს რომ აქვს გასავალი. ამ ხალხს, ალბათ, ბრმები და სკლეროზიანები ვგონივართ, მაგრამ ნუთუ ცოტაოდენი სინდის-ნამუსი არ შერჩათ იმისათვის, რომ დაფიქრდნენ: — აქვთ კი მორალური უფლება, მოძღვრის მანტია მოისხან და წამებულის იერით საქვეყნო იდეალებზე იქადაგონ?

— უმრავლოს ბატონ იგორს სარიშვილები და მისთანანი, აბა, ვინ გაეკარება მათ, თუ არა ეგეთი უკეთურნი და გულმანკიერნი, — აღშფოთებას ვერ მალავდა ერთი ქალბატონი, რომელიც ჩვენთან ერთად წაესწრო „პერეკლიჩკის" პროცედურას.

მართლაც და, რთული წარმოსადგენია სავარძლის მაძიებელ ამ უღლეურთა ხელისუფლება. არც „პერეკლიჩკაგავლილი" ხალხი ფიქრობს ხელისუფლებაში მათ მოყვანაზე, რამეთუ მშვენივრად უწყიან იმათი დაპირებული დემოკრატია და სამართლიანობა, ვინც ხელისუფლებაში ნაყიდი ხმებით მოდის, საარჩევნო ყუთებთან რომ მთავრდება. არა გვგონია, ეს „სამართლიანობის" ლიდერებმა არ იცოდნენ, მაგრამ მათთვის ამ მიტინგებს ორნაირი დატვირთვა აქვთ. ერთი ის, რომ ქვეყანას (მსოფლიოსძ დაანახონ, აი, რა ხალხმრავალი მიტინგები ეწყობა საქართველოშიო, და მეორე, — საკმაოდ დიდ ფულსაც გამოკრან ხელი ან სამგვაროვანმა ხაზინადარმა და მისმა მოსკოველმა შეფმაც. თუ გამოუვათ, ხომ კარგი, თუ არა და ფული მაინც შერჩებათ.

რუსეთმაც „ვაჟკაცურად" შემოიხია კალთები — საკმაოდ გულუხვად დებს ნავთობდოლარებს საქართველოს „გადასარჩენად", დებს იმისათვის, რომ ხელახლა შეაკოწიწოს კომუნისტური იმპერია, რომლის ერთ-ერთი თვალმარგალიტი, ჟირინოვსკის მტკიცებით, საქართველო იქნება.

იქნება კი?!

ზაურ კვარაცხელია,
საქართველოს პრეზიდენტის ქართულ დიასპორებთან და ეროვნებათაშორისი ურთიერთობების განყოფილების უფროსი.

ფიქრები

„გაგიკვირდება, ავთანდილოვიჩ, და ისევ მოვიდა"

ალბათ ყველას გახსოვთ ეს ფრაზა გენიალური ქართული მოკლე მეტრაჟიანი ფილმიდან „სერენადა", რომელიც იმდენად პოპულარული გახდა, რომ ხშირად ვხმარობდით ჩვეულებრივ საუბარში ახლობელ-მეგობრები. თუ ვინმე ისეთი არსებობს, ვისაც ეს ფილმი არ უნახავს, სიუჟეტს შევახსენებ: „ავთანდილოვიჩი" — ფილმის ერთი მთავარი გმირი, ჯანიანი, მუტრუკი ვინმეა, რომელსაც ებრძვის მეორე მთავარი გმირი, რომელიც პირველის სრული ანტიპოდია: გალეული, სიფრიფანა შეყვარებული ყმაწვილი. იმის მიუხედავად, რომ ეს ბრძოლა აშკარად უთანასწოროა, ბოლოს მაინც სუსტი იმარჯვებს თავისი მოქმედების მიზანმიმართულობის, თავგანწირვის პერმანენტულობის გამო. რა დროს კინოა არა, როცა...

ადრეც ვწერდი და ახლაც მინდა გავიმეორო — ირაკლი კაკაბაძის „თანასწორობის ინსტიტუტი", თვისობრივად ახალი სიტყვაა არასამთავრობო ორგანიზაციების ჭრელი პალიტრის ფონზე. ირაკლის ქმედებები საოცრად მაგონებს ზემოთ ხსენებული ფილმის სიუჟეტს. აგერ უკვე რამდენი ხანია ეს ახალგაზრდა, სუსტი ჯანმრთელობის მქონე კაცი ლამის ეულად შესჭიდებია ვანო მერაბიშვილის მონსტრად ქცეულ უწყებას. ბოლო დროს მაინც ხომ სისხლი გაუშრო ჩვენს „დემოკრატ" ხელისუფლებას.

23 მაისის აქციას, რომლის აქტიური მონაწილე, ნებესით თუ უნებლიეთ, თქვენი მონა-მორჩილიც აღმოვჩნდი (ახლაც მტკივა ნეკნებიძ, რომელიც მოშიმშილეთა დარბევით დამთავრდა, 26 მაისს მოჰყვა შეპირებული მოულოდნელი გაგრძელება საქართველოს უშიშროების სამინისტროს შენობასთან, მაგრამ დავუბრუნდეთ 23 მაისს. სამართლიანობა მოითხოვს აღინიშნოს, რაც იმ ღამეს და იმდენ ხანს ითმინა ხელისუფლებამ, პოსტრევოლუციური საქართველოსთვის უპრეცედენტო იყო. მთელი 4-5 საათის განმავლობაში პარლამენტის წინ გზის სავალ ნაწილზე ისხდნენ მოშიმშილეები. რომ ვამბობ ითმინეს-მეთქი, ხელისუფლების ჰუმანურობას სულაც არ ნიშნავს. უბრალოდ, რასაც „თანასწორობის ინსტიტუტი" ითხოვს, იმდენად სამართლიანია, რომ ეტყობა უჭირთ „ზემოთ" მკვეთრი ბრძანების გაცემა. ან რადგან იმ დროს სააკაშვილი თბილისში არ გახლდათ, სავარაუდოდ, კიევში მისთვის ინფორმაციის მიწოდების გამო გაიწელა დრო და, აგრეთვე სავარაუდოდ, აქციის დარბევის დასტურიც კიევიდან მიიღო „ქვეყნის ხერხემალმა" ვანო მერაბიშვილმა. ასეა თუ ისე, ერთი რამ უდავოა — კაკაბაძესთან ერთად საზოგადოების აბსოლუტური უმრავლესობა აპროტესტებს „სიკვდილის ბრიგადების" თარეშს. უფრო მეტიც, თვით ხელისუფლებაშიც არ შეიძლება ამას, ბევრი თუ არა, ნაწილი მაინც არ იზიარებდეს. ეს რომ ასეა, ამას იმ ღამეს რუსთაველზე „შემთხვევით" თავდაცვის მინისტრის გამოჩენა და ხმოვანი სიგნალის მიცემაც მოწმობს მოშიმშილეთა გასამხნევებლად.

ირაკლის „სერენადა" ვანოს 26 მაისს

რომლის თვითმხილველიც გახლდით და სწორედ იქ მომივიდა თავში NKBD-ეს მინისტრის მისამართით — „გაგიკვირდება, ავთანდილოვიჩ, და ისევ მოვიდა", კიდევ ერთხელ შეახსენა „ავთანდილოვიჩ" მინისტრს, რომ სანდრო გირგვლიანის, ამირან რობაქიძის სადისტური მკვლელობები, ახალგაზრდების მანქანებში ცინიკური ჩაცხრილვები არავის შერჩება, თუნდაც ყოველდღე 26 მაისი იყოს. ეს აქცია, როგორც ირაკლის სხვა აქციები, მცირერიცხოვანი იყო და ეს „თანასწორობის ინსტიტუტის" სტი-

ლია. ამიტომ მაგონებს ეს ბრძოლა ლომისა და კოლოს შერკინებას, ამიტომ ვავლებ პარალელს კინოფილმთან, რომლის მუტრუკი გმირიც უპირობო კაპიტულაციას აცხადებს ფიზიკურად სუსტი მეტოქის მიმართ. ასევე მოუვა ვანო მერაბიშვილსაც. ერთი შეხედვით კაკაბაძის სუსტი პწკენა-ჩქმეტები შეიწირავს.

მსგავსებასთან ერთად ერთი საგულისხმო განსხვავებაც არის იმ „სერენადასა" და ამ „სერენადას" შორის. ფილმის გმირი სულაც არ არის ბოროტი. პირიქით ის „შკაფი" არანაკლები სიმპათიით სარგებლობს, რადგანაც თავისი სიმართლე აქვს. მერაბიშვილის უწყების სახით კი საქმე აშკარა, დაუნდობელ მკვლელებთან, სადისტებთან გვაქვს.

და მიუხედავად ყველაფრისა

ნურვინ იფიქრებს, არ გვესმოდეს 26 მაისის შინაარსი, მაგრამ, ვფიქრობ, ჯერ არნახული „პარადის" ირგვლივ ყველა ჭკუათმყოფელს გაუჩნდებოდა კითხვები: გვაქვს კი ასეთი ძვირი ზარზეიმის უფლება? წინა დღეს პრეზიდენტი რიგით 72-ე უფასო სასადილოს ხსნის, თან წლის ბოლომდე ამ ციფრის „საიუბილეო" 100-ად ქცევის პირობას დებს. ამდენი უმუშევარი, ამდენი უკიდურესად გაჭირვებული ოჯახი. და ყველაფერ ამის ფონზე ეკონომიკის არნახული ზრდის მითიურ პროცენტებზე საუბარი! რა ჰქვია ამას? დასკვნის გამოტანა მკითხველისათვის მიგვინდვია.

ყველაზე მთავარი და, ამავე დროს, საფრთხის შემცველი კითხვა კი აღლუმის მეორე დღესვე დაიბადა. საეჭვოდ დაიძაბა ვითარება ცხინვალის რეგიონში, რაც ძალიან წააგავს შარშანდელ ვითარებას, მაშინაც „არნახული პარადი" ჩავატარეთ, რასაც მოჰყვა სამხედრო ავანტიურა. შედეგად უაზროდ დაღუპული ბიჭები და 40 ქართველის დაჩოქებით განცდილი სირცხვილისა და უსასოობის გრძნობა. სირცხვილის, რადგან ერთიც არ აღმოჩნდა მათში ზვიადაურის ჯიშისა, რომ ეთქვა: „ძაღლ იყოს თქვენი მკვდრისადა"...

ხომ არ იყო აღლუმი ჩვეულებრივი პიარი? ჩვეული, რადგან ეს ხელისუფლება პიარ აქციებით მართავს ქვეყანას. ხომ არ მზადდება მორიგი სისხლიანი ავანტიურა ცხინვალში? თუ გავიხსენებთ ირაკლი ოქრუაშვილის დანაპირებს ახალი წლის შესახებ, თანაც იმას, რომ შემოდგომაზე არჩევნებია მოსალოდნელი, ადვილი შესაძლებელია! აი, კითხვები „რაც ბებერ გულში ლახვრად მაჩნია". ბოლოს და ბოლოს, სამშობლოსთვის კაცი შიმშილსაც მოითმენს და სიცივესაც. არც ომზე ვიტყვით უარს, თუკი საჭირო შეიქმნა, მაგრამ...

ღმერთმა ქნას, ეს ეჭვები არ გამართლდეს, თორემ იქნება „ნატოც" უკან დაგვრჩეს და ევროპაც. მიუხედავად ხელისუფლების ბრახა-ბრუხისა საკუთარი რეიტინგის გამო, ცხადია, რომ რეალობა სულ სხვაა. ბოლო 15-წლის განმავლობაში, რაც სისხლი ულვრია ქართველ კაცს, სულ ვიღაცის ამბიციების, სკამების გამო. გონს მოვიდეთ ქართველები, ჩინოსანნიც და უჩინონიც!

„სიკვდილის ბრიგადები" არ უნდა დაგვავიწყდეს, მაგრამ იქნებ სხვა მიმართებითაც გააქტიურდეს საზოგადოება, არასამთავრობო სექტორი თუ პოლიტიკური პარტიები. საკუთარ ამბიციებს, თანამდებობების შენარჩუნებას თუ ძიებას ნუ გადავაყოლებთ სამშობლოს, რაც არა ერთხელ გვიქნია. ქვეყანა ამდენს ველარ გაუძლებს.

დავით მხეიძე

კონფლიქტის ზონა

იმედის სხივი დიდი ლიახვის ხეობაში

შაბათს, 27 მაისს ქურთის საავადმყოფოს ეზოში უამრავმა ხალხმა მოიყარა თავი. მათ იმედის სხივად მოევლინა თბილისის მ. წინამძღვრიშვილის სახელობის კარდიოლოგიის ინსტიტუტის წამყვანი სპეციალისტების ბრიგადა, რომელმაც PSP ჯგუფისა და საქართველოს კარდიოლოგთა ერთობლივი საქველმოქმედო პროექტის II ეტაპის განხორციელება ითავა დიდი ლიახვის ხეობის მოსახლეობისთვის.

აქციის წარმატებით განხორციელებას რამდენიმე ენთუზიასტი ადამიანის ძალისხმევა დასჭირდა. პარლამენტარმა თეა ტლაშაძემ, რომელმაც დიდი როლი შეასრულა ექიმთა ჯგუფის ხეობაში ჩასვლის საქმეში, აქციის მიმდინარეობის ორივე დღე ქურთაში გაატარა ექიმებისა და ხეობელების გვერდით.

ბრიგადის უსაფრთხოდ ჩამოყვანა და უკან წაყვანა თავს იდო შიდა ქართლში პრეზიდენტის რწმუნებულის მოადგილემ გელა ზოზიაშვილმა. მისმა ტაქტიანმა მიდგომამ რუს სამშვიდობოებთან განაპირობა ის, რომ მედიკოსებმა ყოველგვარი ექსცესების გარეშე შეაღწიეს ხეობაში და უკანაც მშვიდობიანად გამოვიდნენ.

ჩემი იქ ყოფნისას მას მობილური ტელეფონით რამდენჯერმე დაუკავშირდა შიდა ქართლის გუბერნატორი მიხეილ ქარელი, რომელიც ინტერესდებოდა მედიკოსებისთვის შექმნილი მუშაობის პირობებით.

ჩამოსულ კოლეგებს სტუმართმოყვრულად დახვდა ქურთის საავადმყოფოს მედპერსონალი. მთავარმა ექიმმა გელა ჭულუხაძემ გამოუყო კაბინეტი, მათ სამსახურში ჩააყენა კარდიოგრამის აპარატურა და დიაგნოსტიკური ლაბორატორია.

ექიმებთან მიღებაზე მოსულებში ყველა ასაკის ადამიანებს შეხვდებოდით — 11 თვის ჩვილით დაწყებული 80 წლის მოხუცით დამთავრებული. ზოგი ეზოში ტირიფების ჩრდილქვეშ დადგმულ სკამებზე ჩამომჯდარიყო, ზოგიც საავადმყოფოს ფოიეში გარეგნულად აშკარად შეცვლილები ჩანდნენ. ჩემი მშობლიური ხეობის ადამიანები. უმეტესობა აპათიურად, სხივჩამქრალი თვალებით იმზირებოდა. აღარც ჩვეული მახვილსიტყვაობით ეპასუხებოდნენ ერთმანეთს, აღარც კითხვა-მოკითხვით ხვდებოდნენ ახალმოსულთ.

ერთი შეხედვით, მიზეზი გასაგებია. ყველა, საკმაოდ სერიოზული სენით — გულსისხლძარღვთა დაავადებებით იყო ავად და ესეც საკმარისია, რომ აპათიამ შეგიპყროს, მაგრამ მათ ბუნებას რომ ვიცნობ, მხოლოდ ავადმყოფობა ასე ვერ დათრგუნავდა, რომ არა ბურუსით მოცული მომავალი, უსუსურობის შეგრძნება, მთელი წლის ნაჯაფი ხილის მოსავალს რომ ზაფხულის ბოლოს სადღაც მოფარებულში გადაყრის დამპალსა და დამჭკნარს, რადგან ვერსად გაგიტანია სარეალიზაციოდ, ყოველდღე რომ დაძაბული ელოდები, სადმე ახლომახლო ცუდი არაფერი მოუხდეს თვითონ ან მის ახლობელს: წინ რომ ხავსიც აღარ სჩანს ჩასაჭიდებლად. ჩემი ნება რომ იყოს, თითოეულ მათგანს გორგასლის ორდენით დავაჯილდოებდი მათი მოუდრეკელი სულისა და პატრიოტიზმისთვის, რასაც, სხვა ყველაფერს რომ თავი გავანებოთ, სოფლებში ბავშვების მომრავლება და, შესაბამისად, სკოლებში მოსწავლეთა კონტინგენტის მატებაც ცხადყოფს. საქართველოს სხვა კუთხეებიდან თუ გაურბიან აქეთ გამოთხოვებას ქალიშვილები, ხეობის 9 სოფელი უფრო დაუახლოვდა და დაუნათესავდა ერთმანეთს. ამ გაუთავებელი ღამესავით გაგრძელებული ძნელ წლებში კი არსად გაქცეულან, პირიქით, კერა გააძლიერეს და მომრავლდნენ. მაგრამ რა ფასად უჯდებათ ასეთ ცხოვრებასთან ჭიდილი, ეს მათს სახეებსაც ატყვია დაღად და მათთვის დასმულ დიაგნოზშიც ჩანს.

სასიამოვნო იყო იმის აღქმა, თუ როგორი მოთმინებითა და თანაგრძნობით უსმენდნენ პაციენტთა ჩივილს არა მარტო ავადმყოფობაზე, არამედ ცხოვრებისეულ სიძნელეებზეც კარდიოლოგები დოდო ბახტაძე და ლალი ჭავჭანიძე, რომლებიც ერთ კაბინეტში ღებულობდნენ მათ.

ქალბატონ დოდოსთან ერთდროულად შემოვიდა ხეითელი ცოლ-ქმარი მედეა და შოთა ფეხშვილაშვილები. ექიმმა შოთა კარდიოგრამის გადასაღებად გააგზავნა, მედეა თვითონ გასინჯა. დიაგნოზი ორივეს სერიოზული აღმოაჩნდა: გულის იშემია, მოციმციმე არითმია, გულის უკმარისობა. ორივეს ერთად 8 დასახელების მედიკამენტი დაუნიშნა და აფთიაქში გაგზავნა.

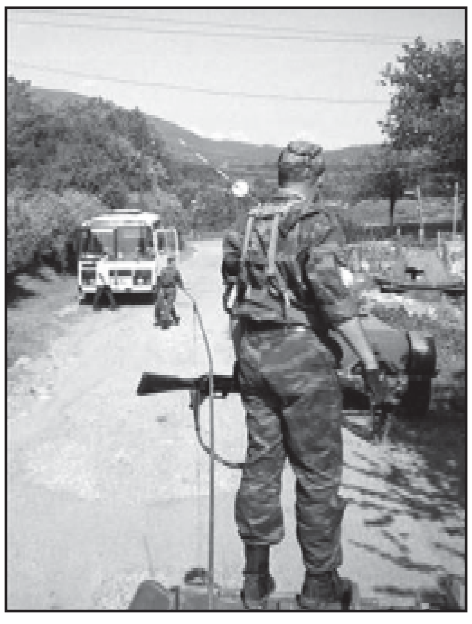

ასევე ერთი ოჯახის ორი წევრი ეწვია მიღებაზე ქალბატონ ლალისაც — დედას — ნინელი კახნიაშვილს პარკინსონის დაავადება აწუხებს, მის ვაჟს ალანს კი მიტრალური სარქვლის პროლაფსი აქვს. სათანადო გამოკვლევის ჩატარების შემდეგ მოთმინებით, დინჯად რამდენჯერმე გაუმეორა წამლის მიღების წესები.

ბევრი პაციენტი ჰყავდათ კარდიოლოგებს ამირან ფარულავას და დავით კაკულიას, რომლებიც ცალცალკე კაბინეტებში მუშაობდნენ. გამოკვლევები ჩაუტარდათ და დანიშნულებები მიიღეს ინსულტგადატანილებმა გრიშა ტულაშვილმა, საავადმყოფოს სანიტარმა მარიამ კასრაძემ, ინფრაქტგადატანილმა გუსეინ მელანაშვილმა, ჯუმბერ ჯიოშვილმა, ანდრო ოთინაშვილმა...

ექიმების დანიშნულებისამებრ პაციენტებს კარდიოგრამებს უღებდნენ ქურთის საავადმყოფოს მუშაკები თამარ ბერიშვილი და თამილა ხაჭაპურიძე, სისხლის ანალიზს კი მინიმალურ დროში აკეთებდნენ ასევე ამ საავადმყოფოს ლაბორანტები ნელი ლაფაჩი და ანა კენჭაძე.

პაციენტები ბოლოს უკვე იქვე მოწყობილ აფთიაქს აკითხავდნენ, სადაც PSP ჯგუფის მუშაკი ქეთი ჯორბენაძე მათ უფასოდ აძლევდა ქართული ფარმაციული საწარმოს ჯმპ-ის მედიკამენტებს.

ყველაფერი წყნარ და მშვიდ ვითარებაში მიმდინარეობდა, მაგრამ, შუადღისას პროცესის მსვლელობაში დისონანსი შემოიტანა ამბავმა — ცხინვალში აჩაბეთელი ბიჭები დაიჭირესო.

დაიზაფრა ხალხი, კიდევ ერთხელ დაისადგურა შიშმა და ვაებამ. საბედნიეროდ, ორიოდე საათში გავიგეთ, რომ გაათავისუფლეს და ისევ გაახსენდათ, რომ ექიმთან რიგი ჰქონდათ დაკავებული.

პაციენტთა მიღების პროცესი გაგრძელდა კვირასაც. მათი რიცხვი არ შემცირებულა. ორ დღეში 200-ზე მეტი მოსახლე გასინჯეს. ორივე დღეს კაბინეტიდან კაბინეტში დაჰქონდათ და ყველაფრის საქმის კურსში იყო პროექტის მენეჯერი, PSP ჯგუფის წარმომადგენელი ნათია ხაბეიშვილი.

კვირა დღის ბოლოს მედიკოსებმა რეზიუმე გაუკეთეს აქციის შედეგს. 212 კაცს გაუწიეს უფასო კონსულტაცია, უსასყიდლოდ გადასცეს ათამდე დასახელების პრეპარატი.

ექიმებმა წასვლისას თან წაიყოლეს 5 პაციენტი, მათ შორის 15 წლის ობოლი ქალიშვილი, რომელმაც შემთხვევით ნემსი გადაყლაპა და გადაუდებელ დახმარებას საჭიროებდა. ექიმთა ბრიგადამ კიდევ რამდენიმე პაციენტი წაიყვანა სტაციონარში მოსათავსებლად და უსასყიდლოდ სამკურნალოდ.

ციალა კახნიაშვილი,
„სრ" საკ. კორ.
სოფელი ქურთა.

ინფორმაცია

საქართველო ჩაბნელდა

გუშინ, დილით, მომხდარი ავარიის შემდეგ საქართველოს ენერგოსისტემა მუშაობის ჩვეულ რეჟიმს დაუბრუნდა.

როგორც „ინტერპრესნიუსს" სახელმწიფო ელექტროსისტემაში განუცხადეს, აღდგენილია დასავლეთ და აღმოსავლეთ საქართველოს ენერგოსისტემებს შორის მუშაობის სინქრონული რეჟიმი და ამ დროისთვის ელექტროენერგია ყველა მომხმარებელს მიეწოდება.

ენერგოსისტემაში გუშინ, 11.35 საათზე მომხდარი ავარიის გამო აღმოსავლეთ და დასავლეთ საქართველოს სისტემები ორად გაიყო. ავარია ზესტაფონის ქვესადგურში სარეაბილიტაციო სამუშაოების დროს წარმოქმნილმა გადართვებმა გამოიწვია.

ავარიიდან 15 წუთში ვითარება გამოსწორდა და აღმოსავლეთ და დასავლეთ საქართველოს ენერგოსისტემებმა სინქრონულ რეჟიმში დაიწყეს მუშაობა.

აჭარიდან 44 ერთეული ტექნიკა გავიდა

აჭარიდან 44 ერთეული რუსული მძიმე სამხედრო ტექნიკა გავიდა. ბათუმის სატვირთო რკინიგზის სადგური ეშელონმა გუშინ ღამით დატოვა.

როგორც „ინტერპრესნიუსს" თავდაცვის სამინისტროში განუცხადეს, ვაგონებში ჩატვირთული 2 ერთეული ქვეითი საბრძოლო მანქანა 4 ერთეული 120 მილიმეტრიანი ნაღმტყორცნი, ასევე „კამაზის", „ურალის" და „გაზ-66" ტიპის სატვირთო ავტომანქანები გიუმრის მიმართულებით გაემგზავრა.

ტექნიკა ხელვაჩაურში მდებარე ყოფილი 90-ე პოლკიდან და მეჯინის წყალზე დისლოცირებული ნაწილიდან რამდენიმე დღის განმავლობაში გამოჰქონდათ. დღეიდან ერთი კვირის განმავლობაში აჭარაში არსებულ სამხედრო ნაწილებს რუსული ტექნიკის გარკვეული ნაწილი კიდევ დატოვებს.

8 ივნისს კი ბათუმის სატვირთო რკინიგზიდან მორიგი ეშელონი გავა.

ინტერპრესნიუსი

სათქმელი უნდა ითქვას

დაგვეხსენი, ჩრდილოელო!

„დამეხსენი, ჩრდილოელო!
რა მაქვს შენთან საზიარო?
თვით ოხერო, მოუვლელო,
როგორ გინდა მომიარო?"
აკაკი.

დიდი აკაკის ეს სიტყვები არც თუ შემთხვევით გამახსენდა. ისინი მაშინვე ამომიტივტივდა სულში, როცა ქართველების „მოსიყვარულე" პოლიტიკოსებმა (თუ მათ პოლიტიკოსები ჰქვიათძ ჟირინოვსკებმა, მიტროფანოვებმა, როგოზინებმა, ლეონტიევებმა და სხვებმა ტელევიზიით გამოსვლისას არაერთგზის დაგვამუნათეს: ორასი წელია, რაც რუსეთი ქართველებს ინახავს, პატრონობს, მფარველობს, უვლის, ფიზიკურ განადგურებას და გადაშენებას გადაარჩინაო.

მე ეს უფრო დაცინვად მომეჩვენა, ვიდრე რეალობად. თავად განსაჯეთ:

— თუ რუსეთმა სისხლისღვრისაგან იხსნა საქართველო და მისი მფარველი იყო, მაშინ, რატომ უღალატა პეტრე პირველმა ქართველთა მეფეს ვახტანგ VI და რატომ მიატოვა იგი პირისპირ სპარსეთის გამძვინვარებულ მხედრობასთან?

— რატომ უღალატა რუსეთის გენერალმა ტოტლებენმა მეფე ერეკლეს და რატომ მიატოვა იგი ბედის ამარა თურქეთის რიცხობრივად ბევრად უფრო მეტ ჯართან?

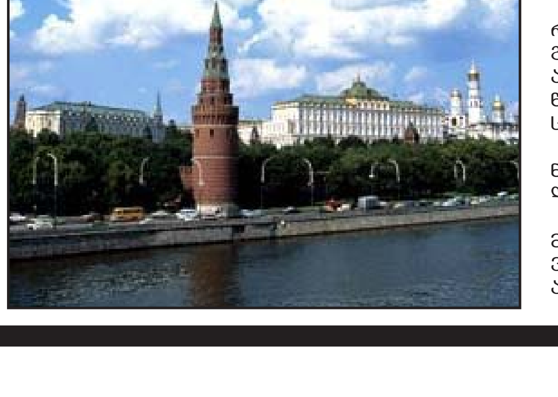

— თუ რუსეთი საქართველოს მეგობარი და მფარველი იყო, რატომ გააუქმა ქართლ-კახეთის სამეფო, შემდეგ იმერეთისაც და გუბერნიებად და მაზრებად აქცია სამიათასწლოვანი ქართული სახელმწიფოებრიობა?

— რატომ გადაასახლა ერეკლე მეფის ოჯახი და დიდკაცობა თეთრი რუსეთის უკიდურეს ჩრდილოეთ გუბერნიებში?

— რატომ აიძულა იმერთა მეფე სოლომონ მეორე თურქეთს გადახვეწილიყო და იქ სამშობლოზე ნატვრაში დაელია სული?

— რატომ აკრძალა ქართული ენა და წირვა-ლოცვა ქართულ ენაზე და ქართულს რატომ უწოდა ძაღლის ენა?

— რატომ წაართვა ერთმორწმუნე ერს ავტოკეფალია, რატომ გადალება და გაძარცვა ეკლესიები?

— ვინ ჩამოასახლა სამხრეთ საქართველოში უცხო ტომები 1826-1828 და შემდგომ წლებში?

— ვინ ან რატომ შემოუსია რუსული მე-11 არმია საქართველოს?

— ვინ ჩამოჭრა საქართველოს სოჭის, საინგილოს და სხვა ტერიტორიები?

— ვინ დააკარგვინა ქართველებს აფხაზეთი და ცხინვალის ოლქი?

— ვინ აქცია ლტოლვილად 300 ათასი ქართველი თავის სამშობლოში?

— ვინ შემოიღო სავიზო რეჟიმი პოსტსაბჭოთა სივრცეში მხოლოდ საქართველოსთან?

— ვინ აკრძალა ქართული ღვინო, რომელსაც ორას წელზე მეტი ხნის განმავლობაში დიდი განცხრომით აგემოვნებდა რუსეთი, მინერალური წყლები, ხილი, ბოსტნეული, ციტრუსები?

— ვინ მოუწყო საქართველოს ეკონომიკური და პოლიტიკური ბლოკადა?

მე მგონი კმარა! ეს საკმაოზე მეტი მაგალითებია, რომ აღარაფერი ვთქვათ ჩვენი სასიქადულო პოეტის აკაკის გამონათქვამებზე, რომლითაც იგი ხან პირდაპირ, გაშიშვლებულად, ხან შეპარვით, ალეგორიულად, ქვეტექსტებით ახასიათებდა ბოროტების იმპერიის „ღვაწლს" საქართველოსა და ქართველების მიმართ:

„ღმერთმა მტერსაც ააშოროს მეგობარი შენისთანა"; „ლეჩაქს მოგხდის, გაგაშიშვლებს, ბანგს შეგასმევს დაგაძინებს"; „ასამღვრევად, უკუღმართად დასტრიალებს მათი ჩარხი და ბანს აძლევს მოსკოვიდან მათი დიდი პატრიარხი". „ენაც წაგვართვეს და რჯულიც, ნათელი რამღა გვფინოსო";

ახლა სხვა ფაქტები ავიღოთ:

ქართულ მონასტერთა გამპარტახებლებმა ევგენი ბაჟანოვმა და ისიდორემ გაყიდეს კათალიკოსთა შესამოსავი და სამკაულთა სალაროს განძი. მოაძვრეს შესამოსებს, მიტრებს და ხატებს ძვირფასეულობა, გაძარცვეს გელათის ძვირფასი განძთსაცავი, ოქრომჭედლობა, რომელიც მთელი მსოფლიოს მეცნიერებისთვის ცნობილი იყო უძვირფასესი მაიოლაკებით. ეგზარხოს ევსევის ნებართვით გრაფმა ლევაშოვმა გელათიდან წაიღო XI საუკუნის ძველი ქართული სახარება, ოქროს მოჭედულობით, შესანიშნავი იშვიათი მაიოლაკებით, რომელიც მილიონად იყო შეფასებული. ასევე სიონის ტაძრიდან გაქრა უამრავი ძვირფასეულობა და ფუთობით მარგალიტები, საეკლესიო ჭურჭელი, ჯვრები და სხვა განძეულობა.

ეგზარხოს პავლეს დროს მცხეთის ეკლესიიდან გაქრა მეტეხის ღვთისმშობლის (ბეთლემისძ სასწაულმოქმედი ხატი ოქროს მოჭედულობებით. ქართულ ეკლესიას ჩამოერთვა თბილისში — ირაკლის აბანოები, 13 ბაღი, 11 სახლი, 28 დუქანი, ერთი სამღებრო, თევზსაჭერი ადგილები და ქარვასლა — 437719 კვადრატული საჟენი მიწა.

ანალოგიური ძარცვა-გლეჯა განახორციელეს რუსმა ეგზარხოსებმა უკლებლივ საქართველოს ყველა კუთხეში.

მე-19 საუკუნეში დაიხურა 15 მონასტერი და 800-ზე მეტი ეკლესია. ქართულ ეკლესიას ჩამოართვეს 323 ათასი დესეტინა მიწა. რუსეთის ხაზინამ ქართული ეკლესიების ძარცვა-გლეჯით 15 მილიონი მანეთის ღირებულების ქონება მიითვისა.

როგორც ამ მაგალითებიდან ჩანს, რუსეთის იმპერია და მისი სამღვდელოება ისტორიულად საქართველოს დაუძინებელი მტრები იყვნენ და გვექცეოდნენ როგორც მონებს, ამიტომ მათთან ენამოჩლექით ლაპარაკი და მონური მორჩილებით ქედის მოხრა საქართველოს დაღუპვის კარამდე მიიყვანს, მით უმეტეს, რომ ელცინისა და პუტინის რუსეთმა ღირსეულად გააგრძელეს წინაპრების „საგმირო საქმეები" — დაგვაკარგვინეს აფხაზეთისა და ცხინვალის რეგიონები, მოგვიწყვეს ეკონომიკური ბლოკადა, კრძალავენ ყოველგვარ ქართულ პროდუქციას.

სათქმელი პირდაპირ, ღიად, მიუკიბ-მოუკიბავად უნდა ითქვას. ბოროტების იმპერიამ უნდა გაიგოს, რომ „ბატონყმობა" დიდი ხანია გადავარდა, რომ ჩვენი ერი მონურ მორჩილებას ველარასოდეს შეეგუება.

ეს წერილი დიდი ილიას სიტყვებით უნდა დავამთავრო:

„ღმერთს შესცოდავს, ვინც გამკიცხავს მე ამ მწარე რჩევისათვის".

ლევან ბაღდავაძე,
პროფესორი

სანამ გვიან არ არის

არქიტექტურული თვითშემოქმედება თბილისს სრულად დაგვიგონჯებს!

ხუროთმოძღვართა მსოფლიო ტრიენალე „ინტერარქ 2006“ ქ. სოფიაში და ქართული პარალელები

ბულგარეთის დედაქალაქმა, არქიტექტურის საერთაშორისო აკადემიამ, ბულგარეთის არქიტექტორთა კავშირმა, იუნესკოსა და ბულგარეთის მთავრობის, აგრეთვე, რიგი საერთაშორისო ორგანიზაციების მხარდაჭერით, უკვე მეთერთმეტეჯერ უმასპინძლა უმნიშვნელოვანეს არქიტექტურულ ფორუმს — არქიტექტურის მსოფლიო ტრიენალეს. წლევანდელი ფორუმის თემა იყო — „გლობალიზაცია და არქიტექტურული ღირებულებანი“. ტრიენალე თავისებური შეჯამებაა ბოლო სამი წლის განმავლობაში მსოფლიო არქიტექტურული „მოსავლისა“. საერთაშორისო ჟიური ავლენს საუკეთესო ნაწარმოებებს (პროექტი, რეალიზაცია), საუკეთესო არქიტექტურულ წიგნებსა და ჟურნალებს.

სოფიის არქიტექტურისა და მშენებლობის ინსტიტუტის დარბაზებში წარმოდგენილი იყო თემატური გამოფენები: პროექტები და განხორციელებული ობიექტები, მომავლის არქიტექტურული სტრუქტურები, ტრადიცია და ინოვაცია, არქიტექტურა და ეკოლოგია, გლობალიზაცია და არქიტექტურული იდენტურობა, არქიტექტურული სკოლების სადიპლომო ნამუშევრები, ეკოლოგიური ცათამბჯენები, არქიტექტურის საერთაშორისო აკადემიის აკადემიკოსთა ნამუშევრების გამოფენა — „არქიტექტურის ოსტატები“.

არქიტექტურის საერთაშორისო აკადემიის ასამბლეაზე მონაწილეობის მისაღებად და ტრიენალეზე საავტორო გამოსვლისთვის ქ. სოფიაში მიწვეული იყო ამ აკადემიის აკადემიკოსი, საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის არქიტექტურული გეგმარების კათედრის გამგე, პროფესორი ვახტანგ დავითაია.

— ბატონო ვახტანგ, რა სიახლეებია, მსოფლიო არქიტექტურაში გლობალიზაციის ხანაში, რითი იყო გამორჩეული XI არქიტექტურული ტრიენალე?

— მე, 8 ტრიენალეს მონაწილე ვარ, ადრე საკონკურსო ბატალიები მხიბლავდა, ორჯერ გავხდი ლაურეატი, ერთხელ პერსონალური გამოფენა მქონდა, ოთხჯერ საავტორო გამოსვლა. 1994 წელს კი წილად მხვდა უდიდესი პატივი — ამირჩიეს არქიტექტურის საერთაშორისო აკადემიის აკადემიკოსად. ჩემი კანდიდატურა თვით ლეგენდარულ ესპანელ არქიტექტორს ფელიქს კანდელას დაუსახელებია თურმე, რითაც დიდად ვამაყობ. ამის შესახებ ერთი წლის შემდეგ გავიგე. მას შემდეგ ამ სტატუსით ვაგრძელებ საერთაშორისო ფორუმში მონაწილეობას. ტრიენალეს წინ უძღვის აკადემიის ასამბლეა. ბუნებრივია, იქ უნდა ვიყო. ასამბლეაზე ვისმენთ აკადემიის საბჭოს მიერ სამი წლის განმავლობაში გაწეული მუშაობის შედეგებს, ვამტკიცებთ მომდევნო სამი წლის სამუშაო პროგრამას, ვირჩევთ ახალ პროფესორებს და აკადემიკოსებს, ფარული კენჭისყრით ვანიჭებთ აკადემიის უმაღლეს ჯილდოს „ბროლის გლობუსს“ და სხვა დარგობრივ პრემიებს. წელს „გლობუსის“ ლაურეატი გახდა გამოჩენილი ესპანელი არქიტექტორი სანტიაგო კალატრავა. მან „დაჯაბნა“ თანამედროვეობის სამი უდიდესი არქიტექტორი. 2005 წლის საუკეთესო ობიექტის პრემიის ლაურეატი გახდა შვეიცარიელი არქიტექტორი მარიო ბოტტა. აკადემიას შეემატა ექვსი ახალი წევრი: **რემ კოოლჰაზი,** ნიდერლანდი; **ზაჰა ჰადიდი,** დიდი ბრიტანეთი; **დუგლას კარდინალი,** კანადა; **პაოლო სოლერი,** აშშ; **დანიელ ლიბესკინდი,** გერმანია; **ჯიმი ტოროსიანი,** სომხეთი.

ბუნებრივია, ყველაფერს რაც სამყაროში ხდება, ვუყურებ, აღვიქვამ და ვაფასებ საქართველოს გადასახედიდან. კმაყოფილი ვარ, რომ სოფიის „არქიტექტურული ნიშა“, ასპარეზი, არენა, მიუხედავად ცნობილი სიძნელეებისა, ქართველებმა არ დავკარგეთ. ორმოცმა ქართველმა სტუდენტმა და ახალგაზრდა არქიტექტორმა მონაწილეობა მიიღო ტრიენალეს მუშაობაში. საერთაშორისო აკადემიამ დროულად გამოგზავნა მოწვევები, ხოლო ბულგარეთის საკონსულომ უმოკლეს ვადებში გააფორმა შეღავათიანი ვიზები, მადლობა მინდა მოვახსენო მათ. ახალგაზრდებმა თურქეთის გავლით, ავტობუსით იმგზავრეს და საშუალება ჰქონდათ „თვალი მოევლოთ“ მეზობელი ქვეყნისთვის, ნახეს სტამბოლი. მონაწილეთა ასეთი მრავალრიცხოვნება, გარდა მასპინძლებისა, არც ერთი ქვეყნიდან არ ყოფილა. თანამედროვეობის უთვალსაჩინოეს არქიტექტორებთან შეხვედრები, საავტორო გამოსვლების მოსმენა და მათი ნაწარმოებების ნახვა უაღრესად მნიშვნელოვანია მათი პროფესიული ზრდისთვის.

ტრიენალეზე საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის და თბილისის სახელმწიფო სამხატვრო აკადემიის სტუდენტების 6 სადიპლომო პროექტი იყო წარმოდგენილი. ყველა მათგანი საპატიო დიპლომით აღინიშნა (გამოფენა არ ითვალისწინებდა კონკურსს). პროექტებისა და რეალიზაციის კონკურსზე კი 156 ობიექტი იყო წარმოდგენილი, მასში მონაწილეობდნენ ბულგარეთი, აშშ, საფრანგეთი, რუსეთი, დიდი ბრიტანეთი, გერმანია, იტალია, რუმინეთი, საქართველო, ლატვია, იაპონია, კანადა, მაკედონია, სლოვაკია, მექსიკა, ყაზახეთი, ბელორუსია, ავსტრია, ფინეთი, ისრაელი, ბელგია, მალტა, ინდონეზია, საუდის არაბეთი და სხვ. გაიცა სამი გრან-პრი (მალტა, ბულგარეთი, აშშ) და 15 სახელობითი პრემია.

განსაკუთრებით მახარებს საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის არქიტექტურული გეგმარების კათედრის და არქიტექტორთა საერთაშორისო აკადემიის პროფესორის შოთა ბოსტანაშვილის წარმატება. მის ორ ობიექტს — პოეზიის სასახლეს თბილისში, ამაღლების ქუჩაზე და ინდივიდუალურ საცხოვრებელ სახლს ქობულეთის ქუჩაზე საერთაშორისო ჟიურიმ სახელობითი პრემია მიანიჭა. აღინიშნა მისი მკაფიო ინდივიდუალობა, მხატვრულობა და პროფესიონალიზმი.

სპეციალური პრემია: „ასტანა თაუერსი“, არქიტექტორი გიორგი სტოილოვი

* * *

— რამდენადაც ჩემთვის ცნობილია, ტრიენალეზე განსაკუთრებულ ინტერესს იწვევს საავტორო გამოსვლები, არქიტექტორთა ხედვა და კომენტარები საკუთარ შემოქმედებაზე.

— დიახ, საავტორო გამოსვლები ტრიენალეს ერთ-ერთი მთავარი მოვლენაა. ოთხი დღის განმავლობაში 25 საავტორო გამოსვლა იყო. გამოვყოფ მანფრედ ნიკოლეტის (იტალია), რიჩარდ ინგლანდის (მალტა), საფრანგეთის არქიტექტურული აკადემიის პრეზიდენტის აუმერიკ ზუბლენის, ბარტ პრინსის (აშშ), იური პლატონოვის (რუსეთი), კიიონორი კიკუტაკეს და კეიმი ჰარადას (ორივე იაპონია), ალექსანდრე ტამბოზისის (საბერძნეთი) პრეზენტაციებს.

ქართველ სტუდენტთა ერთი ჯგუფი (ვახტანგ დავითაიასთან ერთად) სოფიის ტრიენალეზე

კოლეგების აღიარებით არც ჩემი გამოსვლა ყოფილა ურიგო, — აუდიტორიამ იხილა საქართველოს მთის, ბარის, ზღვისპირეთის, ციხე-სიმაგრეების, უნიკალური ტაძრების — ვარძიის, შატილის, სვანეთის, ასევე ქართული ყოფისა და ტრადიციების ამსახველი 220 კადრი. ეს მასალა იმდენად შთამბეჭდავია, თანაც დიდ ეკრანზე, ხანდახან ითიშები და მომხსენებლიდან რიგით მაყურებლად იქცევი. ეს იყო ჩემი 26-ე გამოსვლა საზღვარგარეთის პროფესიული და სტუდენტური აუდიტორიების წინაშე, რომელიც ჩვენი ქვეყნის კულტურისა და უნიკალური არქიტექტურის გასაცნობად გამოვიყენე.

— როგორ ჩაიარა არქიტექტურული წიგნებისა და ჟურნალების კონკურსმა?

— კონკურსზე 17 ქვეყანაში გამოცემული 25 წიგნი და 15-მდე პროფესიული ჟურნალი იყო წარმოდგენილი. ჟიურიმ კონსტანტინე ბოიაჯიევის (ბულგარეთი), ბრაიან სპენსერის (აშშ), რიჩარდ ინგლანდის (მალტა), კეიმი ჰანედას (იაპონია) და ჩემი წარმომადგენლობით) პრემია მიანიჭა ჯეიმს სტილის წიგნს იორდანიელ არქიტექტორზე რასემ ბადრანზე; მეორე პრემია მიენიჭათ იური პლატონოვის საავტორო წიგნს და იუჰან პალდასმაას (ფინეთი) „არქიტექტურულ ესეებს“. გაიცა 6 სახელობითი პრემია. ჟურნალებიდან პრემიები დაიმსახურეს ინგლისურმა, ბულგარულმა და თურქულმა გამოცემებმა.

— როგორ იყვნენ წარმოდგენილი პოსტსაბჭოთა ქვეყნები, რა განსხვავება და მსგავსებაა მიმდინარე არქიტექტურულ პროცესებში?

— ფართოდ და ხარისხიანად იყო წარმოდგენილი რუსეთი, განსაკუთრებით მოსკოვი, სანკტ-პეტერბურგი, სოჭი. ყაზახეთმა ათამდე ობიექტი წარმოადგინა. სხვა რესპუბლიკებიდან 2-3 ობიექტი იყო წარმოდგენილი, ზოგიერთი საერთოდ არ მონაწილეობდა. წელს ბულგარელებთან და რუსებთან ერთად ფრანგების აქტიურობა იყო თვალშისაცემი, მათ 15-მდე ობიექტი გამოფინეს, რაც ექსპოზიციის საერთო ხარისხზე აშკარად დადებით გავლენას ახდენდა... თქვენ, ასევე გაინტერესებთ როგორია პოსტ-საბჭოთა ქვეყნებში არქიტექტურისადმი დამოკიდებულება. ეს მეც ძალიან მაინტერესებდა და რამდენადაც შესაძლებელი იყო „ვიკვლევდი“ კიდეც ამ საკითხს. ცნობილია, რომ რუსეთი ყოველთვის უდიდეს მნიშვნელობას ანიჭებდა ქალაქების გენგეგმებს. არა თუ მოსკოვი, რომელმაც ამ რამდენიმე წლის წინათ დაამტკიცა ახალი გენერალური გეგმა, რომელიც განსაზღვრავს ქალაქის განვითარების ძირითად მიმართულებებს 2020 წლამდე, სანკტ-პეტერბურგს, ყველა გუბერნიის დედაქალაქს გააჩნიათ ახალი გენგეგმები და მათზე პერმანენტულად მიმდინარეობს მუშაობა. ახლა მცირე ქალაქების გენგეგმები მუშავდება. ყველგან შეინარჩუნეს გენგეგმის ინსტიტუტები, დეპარტამენტები თუ განყოფილებები, რომლებიც სახელმწიფო ბიუჯეტზე არიან. ასეა მთელს მსოფლიოში, მათ შორის პოსტსაბჭოთა ქვეყნებშიც. გენგეგმა უპირველესი ქალაქგეგმარებითი დოკუმენტია, მისი ჯანმრთელობის გარანტი, მისი კონსტიტუცია, იურიდიული საფუძველი. **ერთადერთი ქალაქი, სადაც არ მიმდინარეობს გენგეგმაზე მუშაობა და არ არსებობს გენგეგმის ინსტიტუტი — ხოლო არსებული ვადაგასული გენგეგმა (წესით მოქმედებაში უნდა იყოს ახლის დამტკიცებამდე) ფეხებზე აქვთ დაკიდებული, — არის თბილისი!**

„ქალაქპროექტში“ არსებობდა მაღალი კვალიფიკაციის სპეციალისტებით დაკომპლექტებული გენგეგმის განყოფილება, იყო მცდელობა მისი ინსტიტუტის გარდაქმნისა, მაგრამ პირიქით მოხდა: არაკომპეტენტურობას ეს განყოფილებაც კი შეეწირა. სპეციალისტები დაიქსაქსნენ. სამაგიეროდ, ურთულესი ქალაქგეგმარებითი საკითხები, რომლებიც უზუსტეს გაანგარიშებებს ითხოვენ, წყდება ჩინოვნიკთა კაბინეტებში, ადგილი აქვს არქიტექტურული პროფესიის უზურპაციას კაპიტალისა და მასთან შეხმატკბილებული მაღალი რანგის ჩინოვნიკების მხრიდან, რომლებიც, სამწუხაროდ, არქიტექტორთა ამქარშიც იოლად პოულობენ „თანამოაზრეებს“. **ამ თვითშემოქმედების შედევრები დღეს უკვე საგრძნობია თბილისში, ხოლო ხვალ სრული საქალაქო კოლაფსით, დედაქალაქის დაგონჯებით დასრულდება. ცხადზე უცხადესია, ბოლო 15 წლის განმავლობაში თბილისის ხელმძღვანელებს არ აწყობდათ ისეთი „ხელშემშლელი“ დოკუმენტის არსებობა, როგორიცაა გენგეგმა და გენგეგმის ინსტიტუტი. მაშინ ისინი ასე ფრთაგაშლილი ვერ ინავარდებდნენ ქალაქში.**

სხვათა შორის, მოსკოვის მთავარი არქიტექტორის აპარატში 40-მდე თანამშრომელია, სამაგიეროდ მის ზურგს უკან დგას ურბანისტებით, არქიტექტორებით, ეკოლოგებით, სოციოლოგებით, ეკონომისტებით, ტრანსპორტისა და სხვადასხვა საინჟინრო დარგის სპეციალისტებით დაკომპლექტებული 800-კაციანი გენგეგმის ინსტიტუტი. ეს 40 „ჩინოვნიკი“ გენგეგმის ინსტიტუტის რეკომენდაციებით მართავს ქალაქს. ამიტომაც, როგორც მოსკოვს, ასევე მსოფლიოს სხვა ქალაქებს, ყოველთვის აქვთ რამდენიმე, თითქმის თანაბრად სწორი პასუხი დროისმიერ გამოწვევებზე. **მსოფლიოში აღიარებულ ამ წესს ჩვენი დედაქალაქი ვერაფრით ვერ გუობს, უფრო სწორად, ბევრს არ აწყობს. ერთადერთი, რაზედაც პოსტსაბჭოთა ქვეყნების არქიტექტორები „წუწუნებენ“, ესაა კაპიტალის და ქალაქების მესვეურთა გარკვეული მიდრეკილება უცხოელი არქიტექტორებისაკენ, მაგრამ აქაც პრინციპული განსხვავებაა. ერთია, როდესაც იწვევ ფოსტერს, კუროკავას, ნუველს, კალატრავას, ზაჰა ჰადიდს, კოლჰაზს, ნიკოლეტის, ლიბესკინდს და მეორეა, როდესაც ქალაქის საუკეთესო ადგილებს „აბარებ“ ტურისტულ მოგზაურობაში გაცნობილ არქიტექტორ მარგინალებს, რომელთაც საკუთარ ქვეყნებშიც არაფერი შეუქმნიათ ღირებული, რომ არაფერი ვთქვათ მკაფიო არქიტექტურულ-ესთეტიკურ ღირებულებაზე...**

ესაუბრა
სპარტაკ ქობულია.

რედაქციისაგან: საერთაშორისო ტრიენალეზე შოთა ბოსტანაშვილის „პოეზიის სასახლის“ აღიარება მით უფრო სასიხარულოა, რომ ეს მართლაც ორიგინალური არქიტექტურული ქმნილება ჩვენი ჩინოვნიკების ერთ ნაწილს, ყოველივე ეროვნულის და ამაღლებულის უარმყოფელს, რატომღაც, არ მოსწონს... სამაგიეროდ, თვალდახუჭული აღიარებენ „აქსის თაუერსს“, რომელიც ბულგარელი გიორგი სტოილოვის „ასტანა თაუერსის“ გადამღერება იქნება! მსოფლიოს გამოჩენილ არქიტექტორებს, მართლაც, შეიძლება ბევრი რამ დაესესხო, მაგრამ... რანაირად იქნება „აქსის თაუერსი“ ახალი სიტყვა ქართულ არქიტექტურაში? ის ხომ სხვამ სხვისთვის შექმნა?

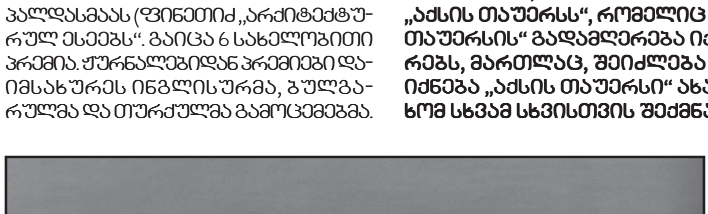
გრან-პრი: „სეპტოპოლისი“, (ქალაქი ზღვაში), არქიტექტორი ჟეკო ტილევ.

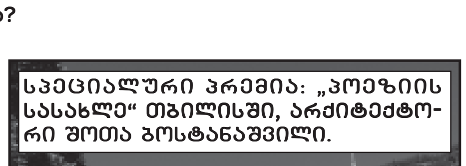
სპეციალური პრემია: „პოეზიის სასახლე“ თბილისში, არქიტექტორი შოთა ბოსტანაშვილი.

◉ აფსუს!

პოემა პრეზიდენტისთვის

ჟურნალისტი ჯორჯ ბუშს მოკვლით ემუქრება

ამერიკის მასობრივი ინფორმაციის საშუალებები დიდი კმაყოფილებით აშუქებენ მორიგ სკანდალს. საზოგადოებრივ-პოლიტიკური ჟურნალის „ჰარპერსის“ ამ ცოტა ხნის წინ გამოსულ ნომერში დაბეჭდილია ცნობილი ამერიკელი პუბლიცისტის ბენ მეტკალფის სტატია „უბრალო ადამიანური კეთილსინდისიერების შესახებ“. უბრალო ადამიანური კეთილსინდისიერება, წერს ავტორი, მოითხოვს მისგან ...პრეზიდენტ ბუშის მკვლელობას, და ამ ადამიანს სურს მისი მოკვლა, თეთრი სახლის ამჟამინდელი პატრონის საკუთარი ხელებით დახრჩობა.

ავტორი ხაზგასმით აღნიშნავს, რომ იგი სულაც არ არის ტირანი მკვლელი, და რომ მისი „დიდი ხნის პირადი მიზანია აარიდოს თავი პატიმრობას და საპყრობილეში ყოფნას“. მეორე მხრივ, ავტორს სურს, შეიტყოს, „თუ ჩვეულებრივ მოქალაქეს რისი თქმის უფლება აქვს პრესაში ან სხვაგან, როცა იგი დარწმუნებული იქნება იმაში, რომ დაზვერვის ფედერალური ბიუროს რომელიღაც განყოფილების აღშფოთებული მუშაკი არ წაათრევს ციხეში“.

მეტკალფი წერს, რომ მას არანაირი სურვილი არ აქვს რეალურად მოკლას პრეზიდენტი და „ფიზიკურად გაანადგუროს ის, რასაც ეწოდება ადამიანი, როგორც ცოცხალი არსება, ამ სიტყვის წმინდა ტექნიკური გაგებით“. მით უმეტეს, რომ თვით ავტორი პაციფისტია, თუმცა, შიშობს, რომ სასამართლო სწორედ მის პაციფიზმს მიიჩნევს, როგორც ბრალეულობის დამამძიმებელ გარემოებას. ავტორს ასევე იმის შიშიც აქვს, რომ ბუშისადმი სიძულვილი შეიძლება თვით მას მიუბრუნდეს. ავტორი კვლავ აღნიშნავს, რომ მისი მიზანია გაზომოს იმ დისკურსის დონე, რომელიც ჯერ კიდევ დაშვებულია შეერთებულ შტატებში.

1917 წელს, წერს მეტკალფი, კონგრესმა აღმართა საკანონმდებლო კედელი პრეზიდენტსა და მრავალ მის „პოტენციურ ჯალათს“ შორის. იმ დროისთვის, ირონიულად შენიშნავს ავტორი, მკვლელობა და მკვლელობის მცდელობა ამერიკაში უკვე ითვლებოდა სისხლის სამართლის დანაშაულად. „კანონში არ იყო დაფიქსირებული სხვაობა პრეზიდენტსა და ბინძურ ამომრჩევლებს შორის, იმის მიუხედავად, რომ პრეზიდენტი არ იყო ჩვეულებრივი ხალხიდან გამოსული, უბრალო მოქალაქე, ჰქონდა დაკისრებული უდიდესი პასუხისმგებლობა ხალხის წინაშე, ხოლო, რადგან დიდი ადამიანი იყო, მას განსაკუთრებული დაცვა სჭირდებოდა ხალხისგან“. (აქ ავტორი აკეთებს აბრაამ ლინკოლნის ცნობილი სიტყვის პაროდიას, რომელიც წერდა ხალხიდან მოსულ მთავრობაზე, ხალხის სახელით რომ მართავდა ქვეყანას.) სანამ პრეზიდენტის დაცვის შესახებ კონგრესი მიიღებდა სპეციალურ კანონს, წერს შემდეგ ავტორი, პრეზიდენტი იყო მხოლოდ პარტიული ბონზა, რომლის საქმიანობაც — ადამიანების მოტყუება და ძარცვა თავისი მეგობრების სასარგებლოდ — ჯერ კიდევ არ იყო განმტკიცებული კანონით და ამ ფუნქციების შესრულების შესაძლებლობა მუდამ დარტყმის ქვეშ იყო დაყენებული, და ეს ხდებოდა მაშინ, როცა ნებისმიერ ლაწირაკს შეეძლო პრეზიდენტის მოკვლა. „ჩვენს კისერზე კომფორტულად მოკალათების საშუალება პრეზიდენტს მისცა კანონმა, რომელიც კონგრესმა მიიღო 1917 წელს“. ამ კანონის თანახმად, „ნებისმიერ ადამიანს ბრალად ედება ფედერალური დანაშაულის ჩადენა, თუ იგი განზრახ ან უნებლიედ გაგზავნის ფოსტით ნებისმიერ წერილს, ქაღალდს ან გზავნილს — ხელით ნაწერს ან დაბეჭდილს, ოფიციალურ დოკუმენტს ან ბარათს, რომელიც შეიცავს პრეზიდენტის მოკვლის, გატაცების, ან მისთვის ფიზიკური ზიანის მიყენების მუქარას, ან მსგავს მუქარას განზრახ თუ უნებლიედ გამოთქვამს რაიმე სხვა გზით“.

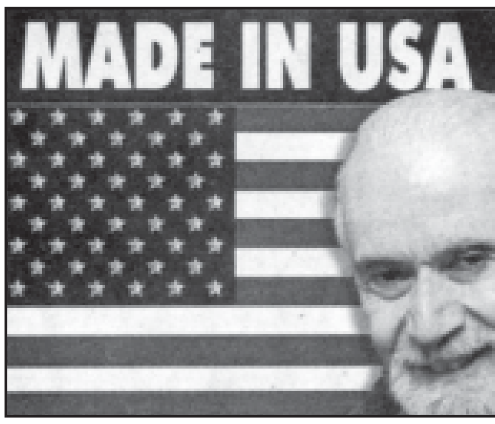

ამის შემდეგ ავტორს მოჰყავს „სხვა გზით“, ანუ არა ფოსტით გაგზავნილი წერილების მეშვეობით გამოთქმული არაერთი მუქარა.

„უოტსი შეერთებული შტატების წინააღმდეგ“ საქმე. უოტსი, რომელიც მობილიზებული იყო ვიეტნამის ომის წლებში, გაასამართლეს შემდეგი გამონათქვამისთვის: „თუ მაიძულებენ თოფის ტარებას, პირველს, ვისაც ვესვრი, პრეზიდენტი ჯონსონი იქნება“.

„ჰილიარდი შეერთებული შტატების წინააღმდეგ“ საქმე. დევიდ ჰილიარდი, „შავი ავაზების“ ორგანიზაციის წევრი გაასამართლეს შემდეგი სიტყვებისთვის: „ჩვენ მოვკლავთ ნიქსონს“.

„აშშ ფრედერიკსონის წინააღმდეგ“ საქმე. ეს გონებრივად ჩამორჩენილი ადამიანი განსასჯელის სკამზე მოხვდა იმის გამო, რომ განაცხადა: „მე უნდა მოვკლა პრეზიდენტი ჯიმი კარტერი“.

„აშშ ჰოუელის წინააღმდეგ“ საქმე. ვინმე ჰოუელმა გამოძიების ფედერალური ბიუროს აგენტს აცნობა, რომ იგი აპირებდა ვაშინგტონში ჩასვლას და პრეზიდენტ რეიგანის მოკვლას.

„აშშ ოგდენის წინააღმდეგ“ საქმე. ჭკუიდან შეშლილი მეზღვაური ოგდენი ციხეში მედილეგეებს ეუბნებოდა: „ეშმაკმაც დალახვროს! პრეზიდენტსაც კი გავკარი... აქედან გამოსვლა რომ შემეძლოს, ავიღებდი თოფს და მოვკლავდი ამ ძაღლისშვილს“. შემდეგ მეზღვაურმა უფრო დაწვრილებით ჩამოაყალიბა თავისი განზრახვა: „თოფის ლულას შევთხრიდი უკან და ტვინს გავასხმევინებდი!“.

სანამ ესსეს შექმნას შეუდგებოდა, ავტორმა გადაწყვიტა, კონსულტაციის მიზნით გასაუბრებოდა ცნობილ ადვოკატს ფლოიდ აბრამსს. მან იურისტს ასეთი კითხვა დაუსვა: „თუ მაქვს უფლება დავწერო, რომ მსურს მოვკლა პრეზიდენტი ან დავახრჩო ჩემი ხელით?“. გაოგნებულმა ადვოკატმა უპასუხა: „შენ რა, მართლა გაინტერესებს, შარში გაეხვევი თუ არა?“. შემდეგ ადვოკატმა განუმარტა: „პრეზიდენტის მისამართით გამოთქმული მუქარა, რეალური მუქარა უნდა იყოს. მხოლოდ მაშინ განიხილავენ ამას როგორც რეალურ დანაშაულს“.

კანონში მეტ-ნაკლებად გათვითცნობიერებული ავტორი დიდი ხალისით განმარტავს: „გამოდის, რომ მე, როგორც კონკრეტულ პირს, სანამ არ მსურს პრეზიდენტის მოკვლა, იმის უფლებაც კი მეძლევა, რომ ხალხის სასეიროდ კიდევ უფრო გავამძაფრო მისი მკვლელობის სცენარი. ჩემი თავდაპირველი კითხვის ნაცვლად, შემეძლო ასეთი კითხვა დამესვა: მაქვს იმის უფლება, რომ გავიტაცო ჯორჯ ბუში და იგი თვითმფრინავით ჩავიყვანო რომელიღაც შორეულ ქვეყანაში, ისეთში, სადაც არ იქნება დაცული მისი უფლებები, სადაც მას თავზე ჩამოაცმევენ ტომარას და აიძულებენ საათების განმავლობაში იდგეს ერთ ადგილას, და ასე გაგრძელდეს მანამ, სანამ მე მოვისაქმებ მის ბიბლიაზე, ქანცმილეული პრეზიდენტი კი გულის შეტევისგან მოკვდება? ამის შემდეგ განვაცხადებ, რომ იგი საერთოდ არც კი არსებობდა ამ ქვეყანაზე“. (ავტორი არაორაზროვნად მიანიშნებს იმ უკანონობაზე, რომელიც სუფევს ბაღდადის „აბუგრეიბის“ საპყრობილეში, გუანტანამოსა და სხვა საპატიმროებში.)

ეს სკანდალური ესსე საკმაოდ ექსტრავაგანტური ფორმით გამოხატავს იმ სიძულვილსა და ზიზღს, რომლითაც განმსჭვალულია შეერთებული შტატების ლიბერალური ინტელიგენცია პრეზიდენტ ბუშის მიმართ. იგი ასახავს ასევე ამერიკელ ლიბერალთა უმწეობას, მანამ, სანამ შეერთებული შტატების კონგრესის თუნდაც ერთ პალატაში არ მოიპოვებენ უმრავლესობას დემოკრატები, ვერ ამოქმედდება პრეზიდენტის იმპიჩმენტის მექანიზმი. სწორედ ამიტომ ენიჭება უდიდესი მნიშვნელობა შემოდგომისთვის დანიშნულ კონგრესის შუალედურ არჩევნებს.

მელორ სტურუა,
მინეაპოლისი.

◉ განსაკუთრებული აზრი

მხოლოდ ღვთის იმედად ნუ ვიქნებით

ალბათ, არ იქნება სერიოზული კაცობრიობის გადაშენებაზე ლაპარაკი, თუ გავითვალისწინებთ იმას, რომ დედამიწაზე სადღეისოდ დაახლოებით 6,5 მილიარდი ადამიანი ცხოვრობს, და უფრო მეტიც, ჩვენი პლანეტის მოსახლეობა სულ უფრო იზრდება. მაგრამ რაოდენ პარადოქსულადაც უნდა ჟღერდეს, სწორედ ახლა ლაპარაკობენ მეცნიერები იმას, რომ კაცობრიობის დღეები თუ არა, ათწლეულები მაინც უკვე დათვლილია. თავის დროზეც ხომ ცოტა ვინმეს თუ სწამდა საბჭოური იმპერიის დანგრევის და კიდევ უფრო ნაკლებს, წინათ — რომის იმპერიის აღგვისა? ასე მიაჩნია ცნობილ რუს სოციოლოგს, რუსეთის განათლების აკადემიის აკადემიკოსს, მომავლის კვლევის საერთაშორისო აკადემიის პრეზიდენტს იგორ ბესტუჟევ-ლადას.

— გასული საუკუნის დამლევს მოსკოვის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პროფესორმა ანტონოვმა მოახდინა უდიდესი აღმოჩენა დემოგრაფიის სფეროში. ყოველივე ეს ასე შეიძლება ჩამოვაყალიბოთ: „სოფლიდან ქალაქში გადასვლისას ადამიანი კარგავს თავისი ოჯახისა და ბავშვებისადმი მოთხოვნილებას, და საკუთარ თავს გადაგვარებისთვის წირავს“. ამავე მიზეზით არიან სწორედ დაღუპვისთვის განწირული ევროპის ყველა განვითარებული ქვეყანა და შეერთებული შტატები. თუ გავითვალისწინებთ საბჭოთა ინდუსტრიალიზაციის გამოცდილებას და „უპერსპექტივო სოფლების“ გაპარტახების პრაქტიკას, ასეთივე მომავალი ელის რუსეთსაც, უკრაინასაც და ბელორუსიასაც.

ამ უბედურებას ვერ გაექცევიან ვერც ჩვენი პლანეტის დანარჩენი ხალხები, ეგრეთ წოდებული განვითარებადი ქვეყნები. მაგრამ მათ ეს საფრთხე დაემუქრებათ მხოლოდ რამდენიმე თაობის, ათეულობით წლების შემდეგ.

პროცესი ობიექტურია და როგორც იტყვიან, იგი უკვე დაიწყო. ამის შეჩერება, ალბათ შეუძლებელი იქნება რუსეთის პრეზიდენტის ხალხისადმი მიმართვით.

— ალბათ, თქვენ უბრალოდ პესიმისტი ხართ...

— მოდით, საქმეს რეალურად შევხედოთ. ჯერ კიდევ არც თუ ისე შორეულ ისტორიულ წარსულში რუსეთში მოსახლეობის 30-40 პროცენტი ჯანმრთელი იყო, ყოველ ასეთ ოჯახში იზადებოდა 10-12-15 ბავშვი. და ასე გრძელდებოდა, ასწლეულების, საუკუნეების განმავლობაში. ორი მშობლის ნაცვლად რჩებოდა გვარის ოთხ-ოთხი გამგრძელებელი. მიმდინარეობდა მოსახლეობის რიცხვის ნორმალური ზრდა, ბავშვები ეხმარებოდნენ მშობლებს მეურნეობაში, ერთი სიტყვით, ყველა დასაქმებული იყო.

მას შემდეგ კი, რაც გლეხობა ქალაქებს მოაწყდა, ვითარება შეიცვალა. ბავშვები ახლა უკვე ზედმეტი ბარგია ოჯახში, მათ ვერაფრით ვერ დაასაქმებ ქალაქის ბინაში.

ამიტომ მოზარდები მიექალნენ სარდაფებს, მღერიან ქურდულ სიმღერებს, „იხირავენ“, ნერგავენ თავიანთ კონტრკულტურას, რომელიც ყოვლად შეუთავსებელია საზოგადოებრივ ფილოსოფიასთან. ისინი გრძნობენ, რომ ურთულებენ ცხოვრებას მშობლებს. როცა დგება დაოჯახების დრო, ახალგაზრდათა უმრავლესობა ასე ფიქრობს: რა საჭიროა მთელი ეს ტრაგიკომედია? მით უმეტეს, რომ ქალაქში არავის აინტერესებს ცოლიანი ხარ თუ უცოლო.

— წინათ ამით ინტერესდებოდნენ?

— პირველ რიგში, საზოგადოების თვალში თქვენ იყავით ოჯახის მამა, წინააღმდეგ შემთხვევაში გეკითხებოდნენ: ვისი ხარ? თითქოს ვინმეს მსახური ან ყმა იყო.

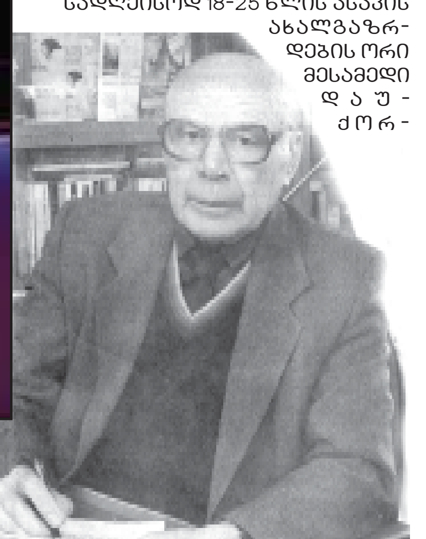

სადღეისოდ 18-25 წლის ასაკის ახალგაზრდების ორი მესამედი დაუქორწინებელია. ოჯახურ წყვილთა 20 პროცენტს არ ჰყავთ შვილები, ხოლო იმ ოჯახებში, რომლებშიც ბავშვები ჰყავთ, როგორც წესი, მხოლოდ ერთ შვილზე მეტს ვერ ნახავთ. ასეთია ობიექტური რეალობა.

ყოველივე ეს იწვევს უამრავ ნეგატიურ შედეგს. ერთი შვილი „ცვლის“ ორ გარდაცვლილ მშობელს, რითაც იწყება ერის კვდომა. ეს რუსეთში ხდება წელიწადში მილიონი ადამიანის სისწრაფით. თუმცა მარტო ჩვენთან არა. შეერთებულ შტატებში იგივე სურათს ვნახავთ. თეთრკანიან ამერიკელებში, ისევე როგორც ევროპაში. მაგრამ იქ მოსახლეობის რაოდენობის ადგენა ხდება სხვა ქვეყნებიდან ჩასული ადამიანების ხარჯზე.

ერთშვილიან ოჯახში ძნელია ბავშვის სრულფასოვნად აღზრდა. დიდ ოჯახებში კი უმცროს და-ძმას, როგორც წესი, უფროსები ზრდიან. დედა და მამა კი იქ უკვე ყველაზე მაღლა დგანან და მათი სიტყვა კანონია. ახლა ყველა ეს რგოლი იკარგება, მათ ნაცვლად ჩვენ გვაქვს საბავშვო ბაღი და სკოლა, აგრეთვე არმია, სადაც გაბატონებულია ეგრეთ წოდებული „ძველბიჭობა“.

ნელდება ახალგაზრდობის „დალვინების“ პროცესი. აშკარად შეინიშნება ინფანტილიზაცია. როდის იწყებს ადამიანი დამოუკიდებელ ცხოვრებას? როცა დამოუკიდებლად იღებს ამა თუ იმ გადაწყვეტილებას. ქალაქში კი ბავშვის ნაცვლად ყველაფერს უფროსები წყვეტენ. ყოველივე ამის შედეგად 10 წლის ბიჭი 5 წლის ბავშვის ჭკუისაა, 15 წლისა — 10 წლის, 20 წლისა — 15 წლის, 30 წლისა კი — 16 წლის.

— ცოტას ხომ არ აზვიადებთ?

— არავითარ შემთხვევაში! ჩემი უფროსი შვილიშვილი 33 წლისაა, მაგრამ იქცევა 16 წლის ბიჭივით. იგი ტიპური თანამედროვე ბავშვია.

დაოჯახებისას, პრინციპში, ისინი არც მამები და არც დედები არ არიან. ინფანტილებისგან შეუძლებელია არმიის, სახელმწიფო აპარატის, მუშათა და გლეხთა კლასის შექმნა. სახელმწიფო გადაგვარების გზას ადგას.

მეორე უბედურებაა ის, რომ ერთშვილიან ოჯახში არავის უშვებენ სამუშაოდ: მშენებლობაზე, მძღოლად, ჩარხთან. ხომ შეიძლება, ბავშვს რაღაც უბედურება შეემთხვას, იგი კი ერთადერთი შვილია ოჯახში?! მოსკოვში იწყება სამუშაო ძალის შემოსვლა შუა აზიიდან და სხვა რესპუბლიკებიდან. რამდენიმე თაობის შემდეგ ამ ადამიანებსაც ისეთივე ბედი ელით, როგორც დღევანდელ მოსკოველებს, მაგრამ სადღეისოდ ეს მიგრაციული პროცესები იწვევენ კონფლიქტებს — ეთნიკათშორისს, რელიგიურს.

იხ. მე-14 გვ.

უკვე კაი ხანი ვუწყოდი, რომ კირ აბრამ ბრანკოვიჩის უზარმაზარი წიგნთსაცავის ძველნაბეჭდ წიგნთა და ქაღალდთა შორის ნიკონის უჩვეულო ყურადღება მიპყრობილი ჰქონდა ხაზარულ გლოსარიუმს (ეს რაღაც სიტყვისკონისდამაგვარი რამ იყო), და ჩვენ, მდივან-მწიგნობართ, გვევალებოდა, რომ მოგვეწესრიგებინა, თუ რამ იმ გლოსარიუმში მასალა იყო ერთ-ერთი გამქრალი ხალხის წარმოშობისა და დაღუპვის, წესჩვეულებათა და ომების შესახებ. ამ ხალხის მიმართ აბრამ ბრანკოვიჩს განსაკუთრებული გულისყური ამოძრავებდა; არცრას იშურებდა, ოღონდაც რამე ძველი საბუთი მოეძია, რაც ახალ რასმე აუწყებდა ამ ხალხზედ, და ყველას კარგად უხდიდა, ვინც ვინმე „მოენეს“ მოუყვანდა, ვისაც რისამე თქმა შეეძლო ხაზარებზედ▽; ანდა იდგა და თავის მსახურთ ხან სად აგზავნიდა და ხან სად სიზმრების მებადურთა მოსანადირებლად, რომელ მებადურთა ხელოვნებაც ძველ ხაზარ მოგვ-ჯადოქართაგან მოდის. ამ მასალებს იმის გულისთვის მივაქციე ყურადღება, რომ ბრანკოვიჩის წიგნთსაცავის ათასობით გრაგნილსა და ხელნაწერს შორის ყოვლის უფროისად სწორედ იმათ მიმართ იჩენდა ნიკონი გულისყურს, ის კი არა, სულ ზეპირად ვისწავლე მთელი *ხაზარული სიტყვისკონა* და თვალთვალი დავუწყე ნიკონს, აბა, ერთი ვნახო, რას იზამს-მეთქი. თუმცა, ამ საღამომდე ნიკონს არცრა უჩვეულო უქნია. აწღა, სარკის აღწერილი ამბის შემდეგ, იგი მარტო ავიდა ზედა სართულზედ, თუთიყუში ლამპარზედ შემოსვა, თვითონ გვერდით მიუჯდა და მოემზადა მოსასმენად. საქმე ის არის, რომ კირ აბრამის თუთიყუში, გინდ ზორაყი თქვი, ხშირადრე იამბობდა ლექსთ, რომელნიც, ვითარ ჩვენი ბატონი ჰგონებდა, ხაზარ სეფექალ ატეჰის▽ დაწერილია, ჩვენ კი, მდივან-მწიგნობართ, კირ აბრამის ხაზარულ გლოსარიუმში უნდა ჩაგვეწერა თითოეული ბგერა, ფრინველს ნისკარტიდან რომ გადმოუფრინდებოდა, გარნა იმ საღამოს სევასტი არცრას იწერდა. მარტო უსმენდა, ფრინველი კი აი, რას უბნობდა:

ჟამისად ძველნი გაზაფხულნი, სითბოთი და ათასგვარი სურნელით სავსენი, კვალად ყვავდებიან ჩვენში. და გულზედ მიხუტებულთ და ჩათბუნებულთ გამოვატარებთ ხოლმე ზამთარს. მერმე კი დგება დღე, და ისინი სიცივისგან გვიფარავენ, როს ფანჯრის გარეთ აღმოვჩნდებით, სად ყინვა ოდენ მოქარგული მინა არ არის. ერთ-ერთი ესევითარი გაზაფხული, რომელსაც მკერდზედ მირქმულს ვატარებ, უკვე მეცხრე წელიწადშია, ის კი მაინც კიდევ მათბობს. აწ წარმოიდგინე, ამ ცივ ზამთარში, ორი გაზაფხული, რომელნიც თავ-თავიანთი სურნელებით ელამუნებიან ერთმანეთს. აი, ჩვენ რა გვინდა ნაცვლად ლაბადისა...

ჩიტმა თავისი თხრობა რომ გაასრულა, კუნჭულში ნაძალადევად მიყუჟულ-მიფანიერებულმა და გულში უგაზაფხულომ საშინელი მარტოობა ვიგრძენი, და ერთადერთი, რაც რაღაც შუქსა ჰფენდა ჩემს მიმოგონებას, ჩემი და ნიკონის საერთო ახალგაზრდობა იყო. საოცარი რამ შუქია-მეთქი, გავიფიქრე, და ზედ ამ დროს ნიკონმა ხელი სტაცა ფრინველს და ენა წაჰკვეთა. მერმე აბრამ ბრანკოვიჩის *ხაზარულ სიტყვისკონასთან* მივიდა და სულ ფურცელ-ფურცელ დაუწყო ცეცხლში ყრა. ერთი ფურცელი რა არი, ერთიც არ დატოვა, ბოლო კეფიც კი ჩააგდო, რომელზედაც კირ აბრამის ხელით ეწერა

გაგრძელება. დასაწყისი იხ. „სრ“ № 51-104.

ამბავი ადამისა, ქრისტეს ძმისა

ხაზართ სჯეროდათ, რომ პირველი და უკანასკნელი ადამიანი, ადამი, ქრისტეს უფროსი ძმა და სატანის უმრწმესი ძმა, შვიდი ნაწილისგან იყო შექმნილი. შექმნით კი სატანამ შექმნა: ხორცად თიხა იხმარა, ძვლებად ქვა,

მილორად პავიჩი

ბოროტებაზედ გაფაციცებულ თვალებად წყალი ჩაუყენა, სისხლი ცვრისგან მოახელკეთილა, სუნთქვა ქარისგან, აზრნი ღრუბელთაგან, გონება კი ანგელოზთა სისწრაფისგან. მაგრამ ქმნილებასა ამას ძვრა არა ჰქონდა, ვიდრე სული არ შთაბერა ნამდვილმა და მეორე მამამ, ღმერთმა. ოდეს სხეულში სული იგრძნო, ადამმა თავისი მარჯვენა ცერა თითი მარცხენას შეახო, მამრული მდედრულს, და გაცოცხლდა. ორსავ სოფელში, რომელთაგან ერთი, უხილავი, სულიერი და ღვთისგან შექმნილია, ხოლო მეორე, ხილული, ნივთიერი და უსამართლო მნეოსტიგნის, ანუ ეშმაკის ნახელავია, ოდენ ერთი ადამია ორივე შემოქმედის ნაშიერი და ორივე სოფლის ნაწილი. ცოტა მოგვიანებით სატანამ ადამის სხეულში ორი დაცემული ანგელოზი გამოამწყვდია, და ორსავე ისეთი ავხორცობა გამოაჩნდა, რომ უკუნითი უკუნისამდე ვერც დაამაწივრებენ და ვერც დაიცხრობენ. პირველ ანგელოზს ადამი ერქვა, მეორეს კი ევა. ევას მზერის მაგივრად მახე ჰქონდა, ენის მაგივრად კი — თოკი, საბელი. გამოხედვით როგორაც მოზრდილი საკინძე ანდა დუშაყი, ანუ პალვანდი, ისე იხედებოდა... ადამმა უცებ იწყო დაბერება, რამეთუ სულად მძლევარი, ანუ მიმომფრენი ფრინველი ედგა, რომელიც იყოფოდა, ნაწილდებოდა და სხვა დროებათა შიგან სახლდებოდა. პირველქამად ადამი ოდენ ორი დროისგან იყო შექმნილი, მამრულისგან და მდედრულისგან, თავისთავად. მერმე — ოთხისგან (ერთი აქედან თვითონ ევას ეკუთვნოდა, დანარჩენი სამი ევას შვილთ — კაენს, აბელსა და შეთს). მაგრამ მერმე დროის ნაწილთა რიცხვი, რომელ ნაწილთაც ადამიანის სახე შეიძინეს, განუწყვეტლივ მატულობდა, და ადამი ტანსა ყრიდა, ვიდრე უშველებელ სახელმწიფოდ არ გადაიქცა, ბუნების მსგავს, ოღონდ სხვა შემადგენლობის სახელმწიფოდ. სიკვდილისშვილთაგან ვინც უკანასკნელი იქნება, მთელი სიცოცხლე ადამის თავში სახეტიალოდ არის განწირული, ის ტყუილად დაუწყებს ძებნას იქიდან გამოსასვლელს, მაინც ვერ იპოვის, რამეთუ ადამის სხეულში შესასვლელი და იქიდან გამოსასვლელი ერთმა მარტო ქრისტემ იპოვა. ადამის უშველებელი სხეული სივრცეში კი არა, დროშია გართხმული, მაგრამ არ არის ადვილი სასწაულის ფეხზედ მორგება და სიტყვათაგან ნიჩბის მოხელკეთილება. ამად არა მარტო ადამის სული გადადის სუყოველ მომდევნო თაობაში (და სულთა გადასვლა-გადასახლება მუდამ ოდენ ერთადერთი სულის — ადამის სულის გადასვლა-გადასახლებაა), არამედ ადამის შთამომავალთა სუყველა სიკვდილი გადადის და უბრუნდება იმის სიკვდილს, ქმნის რა ამდაგვარად ცალკეულ ნაწილთაგან ერთ უშველებელ სიკვდილს ადამისავე სხეულისა და სიცოცხლის თანაშეზომილს. ეს ისეთივე ამბავია, უკეთუ მძლევარნი, ანუ მიმომფრენი ფრინველნი სამხრეთში თეთრნი გაფრინდებოდნენ, ხოლო დაბრუნებით შავნი დაბრუნდებოდნენ. თავისი უკანასკნელი შთამომავლის სიკვდილთან ერთად მოკვდება თვითონ ადამიც, რამეთუ ადამში ყველა თავისი შვილის სიკვდილი მეორდება. და მაშინ, ვითარცა ყვავისა და სხვათა ფრთათა იგავში, მოგროვდებიან თიხა, ქვა, წყალი, ცვარი, ქარი, ღრუბელი და ანგელოზი და სუყველა თავის წილ ადამს წაიღებს უკან. აგრე დაშლიან ისინი იმას, და გაქრება იგი. ცუდად იქნება მაშინ იმათი საქმე, ვინც მოსძვრა ადამის სხეულს, ადამიანის პირველი მამის სხეულს, რამეთუ ისინი იმასთან ერთად და ისე ვეღარ დაიხოცებიან, როგორაც ის მოკვდა. ზოგი რად იქცევა და ზოგი რად, ოღონდ ადამიანები აღარ იქნებიან.

Appendix I

ამიტომაც ეძებენ ხაზარი სიზმართა მებადურნი პირველ კაცს — ადამს, ამიტომ ადგენენ ისინი თავიანთ ლექსიკონთ, გლოსარიუმთა და ალფაბეტიკონთ, თუმცა, საჭიროა იმის გათვალისწინება, რომ ხაზარნი სიზმართ სულ სხვა რასმე ეძახიან, ვიდრე ჩვენ. ჩვენი სიზმარნი ჩვენ მანამ გვახსოვან, სანამ ფანჯარაში გავიხედავდეთ, გავიხედავთ თუ არა, სუყველა გულიდან გადაგვვარდება და სამუდამოდ გაქრება. ხაზართ სიზმარნი სულ სხვანაირად ესმოდათ.

ისინი ჰგონებდნენ, რომ თითოეული ადამიანის ცხოვრებაში არის საკვანძო დრო-ჟამი, არის დრო-ჟამის მონაკვეთები, რომელთაც კლიტე-გასაღებთ ადრიდნენ. ამად სუყოველ ხაზარს უჩვეულო რამ არგანი ჰქონდა, რომელზედაც მთელი სიცოცხლის სიგრძეზედ უკლისად კვეთდა ყოველსავე (თითქოს სავალო დავთარში ინიშნავსო), რასაც ზეშთაგონების, ანდა თავზედ გადახდენილი ცხოვრების ჟამს გრძნობდა. თითოეულ ესეგვარ ნაჭდევს რომელიმე ცხოველის ანდა სპეკალის, ანუ ძვირფასი ქვის, სახელი ერქმეოდა. და ამ ნაჭდევს ეძახდნენ სიზმარს. ამრიგად, ხაზართათვის სიზმარი არა უბრალოდ ჩვენთა ღამეთა დღე იყო, ის შეიძლებოდა რომ ჩვენთა დღეთა იდუმალი ვარსკვლავიანი ღამეც ყოფილიყო. მებადურნი, ანუ სიზმართა წართქმელ-ამხსნელნი მღვდელმსახურნი იყვნენ, რომელნიც ხსენებულ არგანთა ზედან დაჭდეულ ნიშანთ განმარტავდნენ და იმათგან ქმნიდნენ ბიოგრაფიათა სიტყვისკონებს, ოღონდ ისეგვარს კი არა, რასაც ამ სიტყვის უძველესი გაგება გულისხმობს, რაც პლუტარქესა და კორნელიუს ნეპოტს ჰქონდათ მხედველობაში. ეს იყო უსახელო ცხოვრებათა თავისებური მრავალთავნი, გონების გახსნის ჟამს შედგენილი, ოდეს ძეხორციელი ადამის სხეულის ნაწილად იქცევა. თითოეული ადამიანი თავისი სიცოცხლის თუნდაც ერთ წამს ხომ ხდება ადამის სხეულის ნაწილი. უკეთუ სუყველა ამ წამს ერთად შევაგროვებდით, მივიღებდით ადამის სხეულს აქ, დედამიწაზედ, ოღონდ არა გარეგნულად, არამედ დროში. რამეთუ მხოლოდ დროის ერთი ნაწილია განათებული, სადაც გავლა შეიძლება და რომელიც მისაწვდომია. ეს დროის ის ნაწილია, რომლისგანაც შედგება ადამი. სუყველა დანარჩენი ჩვენთვის უკუნია, და იმ დანარჩენით ვიღაც სხვა სარგებლობს. ჩვენი მომავალი ლოკოკინის რქებია: როგორც კი მაგარს რასმე შეეხება, გვემალება, და ჩენით მხოლოდ მაშინ ჩანს, როცა მთლიანად გამოდის გარეთ. ადამი მუდამ აგრე იყურება, რამეთუ იმან, ვინც სუყველა ადამიანის სუყველა სიკვდილი იცის, თანაც წინ-წინ, თვით ქვეყნიერების დასასრულამდე, იცის ამ ქვეყნიერების მომავალიც. ამიტომაც, ოდეს ადამის სხეულში ვინასკვებით და ვინაქვსებით, მხოლოდღა მაშინ ვხდებით წინამთქმელნი და ნაწილობრივ კიდევ საკუთარი მომავლის მესაკუთრენი. აქ არის მთავარი სხვაობა სატანასა და ადამს შორის, იმიტომ რომ ეშმაკი მომავალს ვერა ხედავს. აი, რად ეძებდნენ ხაზარნი ადამის სხეულს, ხაზარ სიზმრების მებადურთა მდედრული და მამრული წიგნები კი ადამის ერთგვარ ხატთ წარმოადგენენ, თანაც მდედრნი იმის სხეულს ასახავდნენ, ხოლო მამრნი იმის სისხლს. ცხადია, ხაზართ უწყოდნენ, რომ იქაურნი მჩხიბავნი სრულად ვერც ადამის სხეულს შეადგენდნენ და ვერც კიდევ სიტყვისკონა-ხატთა შიგან წარმოადგენდნენ იმას. ის კი არა, ისინი ხშირადრე ისეთ ხატებსა წერდნენ, რომელთა ზედაც არცრა სახე ჩანდა, მარტოოდენ ორი ცერა თითი იყო გამოსახული — მარცხენა და მარჯვენა, ადამის მდედრული და მამრული თითნი, იმიტომ რომ რაგინდარა ნაწილს ადამისას, უკეთუ მოძიება და სიტყვისკონაში ჩართვა ხერხდებოდა, მხოლოდ იმის მერე შეეძლო გაცოცხლება და ამოძრავება, როს ერთმანეთს შეეხებოდნენ ეს თითნი, მამრული და მდედრული. ამად ხაზარნი თავიანთ სიტყვისკონათა შიგან ცდას არ აკლებდნენ, რომ ადამის სხეულის სახელდობრ ეს ორი ნაწილი — ცერა თითნი შეედგინათ. სუყველა იმ აზრისაა, რომ იმათ ეს ამბავი გამოუვიდათ, ხოლო სხეულის დანარჩენ ნაწილთათვის დრო არ ეყოთ. მაგრამ ადამს დრო აქვს, და თავისას ელის, როგორც რომ ის თავის უამრავ სულს თავისავე შვილებში ასახლებს და მერე ისევ უკან იბრუნებს უკვე იმ თავისი შვილების უამრავ სიკვდილად, ადამის უშველებელი სხეული-სახელმწიფოს ნაწილიც რაგინდარა წამს შეიძლება რომ ყოველ ჩვენგანში მოიკლას ან გაცოცხლდეს. საკმარისია ცერა თითების წინასწარმეტყველური შეხება. იმ პირობით, თუ ამ თითების, ანუ მამრულ და მდედრულ ხელების რტოთა უკან ადამის სხეულის ჩვენ მიერ შექმნილი თუნდაც ერთი რამ ნაწილი დგას. იმ პირობით, თუ ჩვენ იმისი ნაწილი გავხდით...

აბრამ ბრანკოვიჩის ეს სიტყვები სულ ყურებში მიხმიანებდნენ, სანამ ნაპირ-ნაპირ მივუყვებოდით დუნაის, რომელიც ისეთივე გვეჩვენებოდა ზღვის შესართავში, როგორიც რეგენსბურგში იყო, ხოლო რეგენსბურგში მყოფნი თითქოს შვარცვალდში ვიყავით, სათავეში. ბრანკოვიჩის სიტყვების ხმიანობა ბრძოლის ველზედაც მიმყვა და მაშინ მოვიხილე, რა სისწრაფით მიაქანებდა ქარი ქვემეხთა ბოლს და რარიგ მიანანავებდა ნისლს დუნაის ერთი ნაპირიდან მეორეზედ. მაშინ, 1689 წლის სულიწმინდის მოფენის დღის შემდეგ მეცამეტე კვირიაკეს, გვალვამ კუდი ამოიძუა და იმისთანა მერეხმა წამოუშინა, სიცოცხლეში რომ არ გვენახა. დუნაი კვალად ისეთივე უძირო გახდა, როგორი ცაც თავზედ ემხო, მერეხი კი წამერთ აღმართულ გალავანსა ჰგავდა, რომელიც ჩვენს ბანაკს თურქთაგან ყოფდა.

თარგმნა
გურამ გოგიაშვილმა

(გაგრძელება იქნება)

ინფორმაცია

კოდორის ხეობაში პენსიებს ვერ იღებენ

კოდორის ხეობის მოსახლეობის 50 პროცენტი კუთვნილ პენსიებს ვერ იღებს. ამის შესახებ „ინტერპრესნიუსს“ კოდორის ხეობაში ჯანდაცვის სოციალური უზრუნველყოფისა და დასაქმების დეპარტამენტის ხელმძღვანელმა ნორა არღვლიანმა განუცხადა.

მისი თქმით, პენსიონერების 50 პროცენტს თანხების გაცემა იმ მიზეზით შეუჩერეს, რომ კოდორის ხეობაში მცხოვრები პენსიონერები საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში ლტოლვილის სტატუსით სარგებლობენ.

„მაინტერესებს, კანონის თანახმად, რამდენად შეეხება ლტოლვილის სტატუსი პენსიების გაცემის პროცედურას. მე მოვიპოვე პენსიონერთა სიები, რომელთა გამოქვეყნებასაც თბილისში დაგეგმილ პრესკონფერენციაზე ვაპირებ. საუბარია 150-მდე პენსიონერზე, რომელთაც ორი კვარტალია, რაც პენსიების გაცემა შეჩერებული აქვთ“, – განაცხადა ნორა არღვლიანმა.

ძებნილი თვითმფრინავით ჩამოვიდა

საქართველოს სახელმწიფო საზღვრის დარღვევის ფაქტზე ქართველმა მესაზღვრეებმა შინაგან საქმეთა სამინისტროს მიერ ძებნილი საქართველოს მოქალაქე დააკავეს.

როგორც „ინტერპრესნიუსს“ სასაზღვრო უწყების პრესსამსახურში განუცხადეს, დაკავების ღონისძიება თბილისის აეროპორტში „ვენა-თბილისის“ რეისზე, სასაზღვრო საპასპორტო კონტროლის გავლის დროს განხორციელდა. დაკავებული შემდგომი რეაგირებისთვის შსს-ს ისანი-სამგორის რაიონულ განყოფილებას გადაეცა.

ცოლ-ქმარი ამოხოცეს

ზუგდიდის რაიონის სოფელ ორულუში დაუდგენელმა პირებმა ცოლ-ქმარი 65 წლის ნაპო და თალიკო წურწუმიები მოკლეს.

მკვლელობა, სავარაუდოდ, გუშინ ღამით მოხდა. დაღუპულთა ცხედრები სახლში გვიან ღამით დაბრუნებულმა შვილმა აღმოაჩინა. ცოლ-ქმარს სხეულის სხვადასხვა ადგილებში მიყენებული აქვს დაზიანებები, როგორც ცეცხლსასროლი იარაღით, ასევე მჭრელი საგნით.

ჯერჯერობით მკვლელობის მოტივი უცნობია. მეზობლები ყაჩაღობის ვერსიას გამორიცხავენ, რადგან, მათი თქმით, სახლიდან არაფერია წაღებული.

კაცს ოქრო-ვერცხლი მოჰქონდა და...

ქართველმა მებაჟეებმა სარფის საბაჟოზე გვიან ღამით აზერბაიჯანის მოქალაქე დააკავეს. პირადი ჩხრეკისას მას 2 კგ. ოქროს ზოდი და 10 კგ. ვერცხლი აღმოაჩნდა.

გამოძიების წინასწარი ინფორმაციით, აზერბაიჯანის მოქალაქე მის რეალიზებას საქართველოში აპირებდა. მომხდართან დაკავშირებით აღძრულია სისხლის სამართლის საქმე.

წინასწარი ინფორმაციით, ამოღებული კონტრაბანდული საქონლის ღირებულება 50 ათას ლარს შეადგენს.

ინტერპრესნიუსი

ყურადღება,

აბიტურიენტთათვის, ვინც საუმაღლესოდ ემზადება

შეფასებისა და გამოცდების ეროვნულმა ცენტრმა დაასრულა რეგისტრირებულ აბიტურიენტთა მონაცემების ბაზის ფორმირება. საინფორმაციო ბაზის დახურვის შემდგომ ცენტრმა პროგრამულად დაითვალა თითოეულ ფაკულტეტზე აბიტურიენტების მიერ გაკეთებული განაცხადები როგორც არჩევნის რიგითობის მიხედვით (რამდენმა მიუთითა პირველ ნომრად, მეორედ და ა.შ.), ისე განაცხადების ჯამური რაოდენობა.

ვაქვეყნებთ ცხრილს, სადაც მითითებულია თითოეულ ფაკულტეტზე მისაღები კონტინგენტის რაოდენობა, ამ ფაკულტეტზე განაცხადების ჯამური რაოდენობა და განაცხადების რაოდენობა არჩევნის რიგითობის მიხედვით.

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

(გაგრძელება იქნება)

ახალგაზრდებო!

საბუნებისმეტყველო მეცნიერებები

(ქიმია, ბიოლოგია, ფიზიკა)

ბიოლოგია

16. საჭმლის მომნელებელი სისტემის რომელ უბანზე იწყება ცილებისა და ნახშირწყლების დაშლა? ცხრილის შესაბამის უჯრაში დასვით ნიშანი „X".

	ნახშირწყლები	ცილები
პირის ღრუ		
კუჭი		

17. [illegible]

[illegible] x... [illegible] y...-ს და z...-ში [illegible].

1. [illegible]
2. [illegible]
3. [illegible]
4. [illegible]
5. [illegible]

x	y	z

18. [illegible]

1. ჩაწერეთ მშობლების ფორმების გენოტიპები
2. ჩაწერეთ ჰიბრიდული ინდივიდების გენოტიპები

19. [illegible] A [illegible] a [illegible] XX-ით, [illegible] – XY-ით.

1. ჩაწერეთ [illegible]
2. ჩაწერეთ [illegible]
3. [illegible]
4. [illegible]

20. დიჰეტეროზიგოტური ინდივიდი შეაჯვარეს ორივე ნიშნით რეცესიულ ინდივიდს. როგორი იქნება ჰიბრიდების გენოტიპები, თუ ცნობილია, რომ დომინანტური გენები A და B შეჭიდულია სრულად?

1. ჩაწერეთ მშობლების გენოტიპები
2. როგორი სახის გამეტებს წარმოქმნიან ისინი?
3. ჩაწერეთ ჰიბრიდების გენოტიპები

21. იპოვეთ შესაბამისობა ცვალებადობის ფორმებსა და მათ გამომწვევ მიზეზებს შორის. შესაბამის უჯრაში დასვით ნიშანი „X".

ცვალებადობის ფორმები:

1. მოდიფიკაციური
2. მუტაციური
3. კომბინაციური

ცვალებადობის გამომწვევი მიზეზები:

ა. ქრომოსომებს შორის უბნების გაცვლა კონიუგაციის დროს

ბ. დნმ-ის მოლეკულაში ნუკლეოტიდების თანმიმდევრობის დარღვევა

გ. პოლიპლოიდური ზიგოტის წარმოქმნა

დ. მხოლოდ ფენოტიპის შეცვლა

ე. ქრომოსომათა რაოდენობის შემცირება

ვ. შემთხვევითი დამეწყვილება

	ა	ბ	გ	დ	ე	ვ
1						
2						
3						

ფიზიკა

1. თუ გამტარის სიგრძეს შევამცირებთ 2–ჯერ და ძაბვას მის ბოლოებზე გავზრდით 2–ჯერ, მასში გამავალი დენი:

ა) შემცირდება 2–ჯერ ბ) გაიზრდება 2–ჯერ
გ) გაიზრდება 4–ჯერ დ) არ შეიცვლება

დასასრული. დასაწყისი
იხ. „სრ" № 105.

2. დათომ 0,5 კგ მასის ბურთი აიგდო 4მ სიმაღლეზე. რა სიდიდის კინეტიკური ენერგია მიანიჭა მან ბურთს?

ა) 2 ჯ ბ) 8 ჯ გ) 10 ჯ დ) 20 ჯ

3. რომელ წინაღობაში გამოიყოფა მეტი სითბოს რაოდენობა დენის გავლისას?

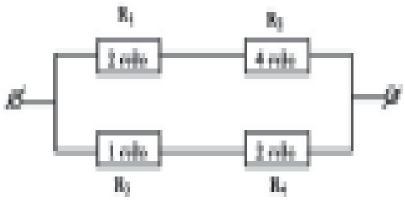

ა) R_1 ბ) R_2 გ) R_3 დ) R_4

4. [illegible] H [illegible]

ა) H/2 ბ) 3H/4 გ) 2H/3 დ) H

5. სხეულის [illegible] n = 4/3 [illegible]

ა) 1/4-ჯერ ბ) 1/3-ჯერ გ) 3-ჯერ დ) 4-ჯერ

6. [illegible]

ა) [illegible] ბ) [illegible] გ) [illegible] დ) [illegible]

7. [illegible] 1-T/4 [illegible]

ა) [illegible] ბ) [illegible]
გ) [illegible] დ) [illegible]

8. [illegible] F [illegible] 2-ჯერ [illegible]?

ა) 2-ჯერ შემცირდება ბ) არ შეიცვლება
გ) 2-ჯერ გაიზრდება დ) 4-ჯერ გაიზრდება

9. 2 კგ და 8 კგ მასის [illegible]

ა) [illegible] 2-ჯერ [illegible]
ბ) [illegible]
გ) [illegible] 2-ჯერ [illegible]
დ) [illegible] 4-ჯერ [illegible]

10. [illegible]

I. [illegible]
II. [illegible]
III. [illegible]
IV. [illegible]

[illegible]?

ა) I და II ბ) I და III გ) II და IV დ) III და IV

11. [illegible] A [illegible]

ა) A ბ) 2A გ) 3A დ) 4A

12. [illegible] X [illegible]

ა) 2გ ბ) 4გ გ) 8გ დ) 16გ

13. [illegible] A და B [illegible]?

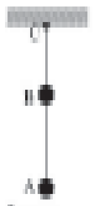

ა) AB [illegible], BC [illegible]
ბ) AB [illegible], BC [illegible]
გ) AB [illegible], BC [illegible]
დ) [illegible]

14. [illegible]

ა) [illegible] ბ) [illegible]
გ) [illegible] დ) [illegible]

15. [illegible] V [illegible]?

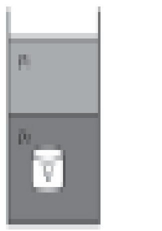

ა) $\frac{1}{2}(\rho_1+\rho_2)gV$
ბ) $(\rho_2-\rho_1)gV$
გ) $(\rho_1+\rho_2)gV$
დ) $\rho_2 gV$

16.

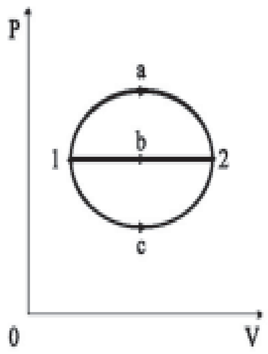

იდეალური აირი გადაყავთ 1 მდგომარეობიდან 2 მდგომარეობაში. რომელი გადასვლისას ასრულებს აირი მეტ მუშაობას?

ა) a; ბ) b; გ) c; დ) ასრულებს ერთნაირ მუშაობას

17. გრაფიკზე გამოსახულია ზამბარაში აღძრული დრეკადობის ძალის მოდულის დამოკიდებულება ზამბარის წაგრძელებაზე.

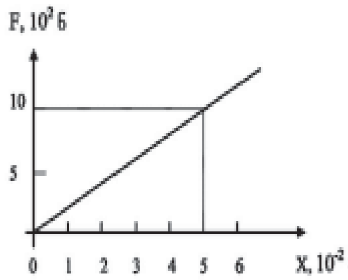

იპოვეთ:

1. ზამბარის სიხისტე
2. ზამბარის 2 სმ–ით გასაჭიმად საჭირო მუშაობა
3. ზამბარის 2 სმ–დან 5 სმ-მდე გასაჭიმად საჭირო მუშაობა

18. დათომ და თეონამ ხის კუბის ფორმის სხეულის სიმკვრივის გასაზომად კუბი წყალში მოათავსეს და სახაზავით გაზომეს კუბის წყალზედა ნაწილის სიმაღლე h. ამოიღეს კუბი წყლიდან და გაზომეს წიბოს სიგრძე H. ასეთი გაზომვები მათ რამდენჯერმე ჩაატარეს. გაზომვების შედეგები მოცემულია ცხრილში:

h	6 სმ	5 სმ	7 სმ	6 სმ
H	9 სმ	10 სმ	11 სმ	10 სმ

ამ მონაცემების საფუძველზე გამოთვალეთ:

1. h–ის და H–ის საშუალო მნიშვნელობები
2. კუბზე მოქმედი ამომგდები ძალა, თუ წყლის სიმკვრივეა 1000 კგ/მ³
3. ხის კუბის სიმკვრივე

19. ნახაზზე მოცემულ წრედში

ε = 24ვ, r = 1 ომი, R = 5 ომი. გამოიანგარიშეთ

1. მოკლე ჩართვის დენი
2. ამპერმეტრის ჩვენება
3. R წინაღობაში 2 წამში გამოყოფილი სითბოს რაოდენობა.

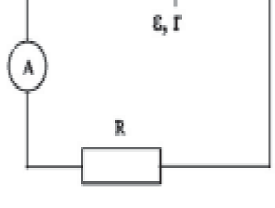

20. მარცხენა სვეტში მოცემულია ფიზიკურ სიდიდეთა ერთეულები. მარჯვენა სვეტში იგივე ერთეულები წარმოდგენილია განსხვავებული სახით. დაამყარეთ მათ შორის შესაბამისობა და შეავსეთ ცხრილი.

ა. ვატი
ბ. ჯოული
გ. ომი
დ. კულონი

1. ვოლტი × ამპერი × წმ
2. ვოლტი / ამპერი
3. ამპერი × წმ
4. ვოლტი × ამპერი

	ა	ბ	გ	დ
1				
2				
3				
4				

ლიტერატურული საუბრები

[illegible]

ესაუბრება ზეზვა მედულაშვილი

ცნობილ მთარგმნელს გამოცემული აქვს 12 წიგნი, მათ შორის სომეხი და აზერბაიჯანელი მწერლების ნაწარმოებები. ხალხური ეპოსის „ქოროღლის“ თარგმნისათვის 2004 წელს გაიმარჯვა ლიტერატურულ კონკურსში – „საბა“.

„ტაჯიკურიდან თარგმნა ფულოდ თოლისის „ტიტაზე“, გამოსცა „ჩეჩნური ფოლკლორი“.

ელიშე ჩარენცის სახელობის სომხეთის ლიტერატურული პრემიის ლაურეატია. 1987 წელს მიენიჭა ივანე მაჩაბლის სახელობის პრემია.

ამჟამად საქართველოს მწერალთა კავშირის მთარგმნელობითი გამომცემლობა „ხომლის“ უფროსი მეცნიერი რედაქტორია.

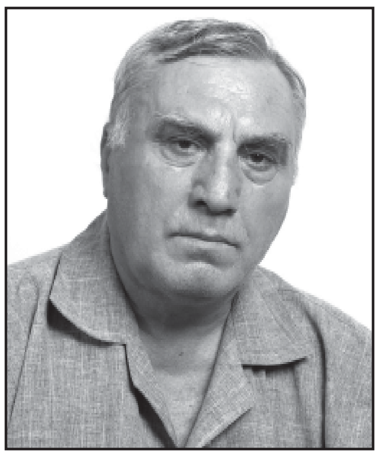

1. რას ფიქრობთ XXI საუკუნის ქართულ ლიტერატურულ ტენდენციებზე?
2. გამართლებულია წიგნის გადაქცევა კომერციისა და ბიზნესის საგნად? როგორ წიგნს ეყოლება მკითხველი მომავალში?
3. რა მიგაჩნიათ არსებით პრობლემად საქართველოსთვის?
4. როგორ აფასებთ ტრადიციულ კლასიკურ მწერლობას? რა შეგძინათ თქვენ როგორც მწერალს? რომელია თქვენი სამაგიდო წიგნი?
5. რას ფიქრობთ ქართული ენის მიმართ მწერლის დამოკიდებულებაზე?
6. რაზე მუშაობთ ამჟამად?

●ოცდამეერთე საუკუნე ჯერ ახალი გამოკვირტულია და ქართულ ლიტერატურასაც ძირი ჯერ ისევ წინა საუკუნეში უდგას, მაგრამ ახალი და არცთუ ჯანსაღი ტენდენციებიც იკვეთება, რამაც ამ ბოლო 10-15 წელიწადში აიდგა ფეხი და რის დამკვიდრებასაც ცდილობს ქართველ მწერალთა ახალთაობის ერთი ნაწილი, – ვგულისხმობ დასავლური ბულვარული და ფსევდოფილოსოფიური ლიტერატურით სნობურ გატაცებას, ზნეობრივი ჩარჩოების უგულებელყოფას, ამაზრზენ სკაბრეზულობას და, საერთოდ, ყოველგვარი მხატვრულობისაგან დაცლილ ნატურალიზმს.

ამის მიუხედავად, ეს საშიშად არ მიმაჩნია, როგორც ნამდვილი სოკოს გვერდით მისი შხამიანი ორეულიც იზრდება, ისე კარგი წიგნის გვერდით მუდამ იქნება მაკულატურაც. კარგ მთქმელს კარგი გამგონე, კარგ წიგნს კი კარგი მკითხველი არ დაელევა.

●კომერცია და ბიზნესი ყოველი დროისა და ეპოქის მაცოცხლებელი ატრიბუტი იყო მუდამ და დღესაც ასეა... თავად ტერმინებია არაქართული, თორემ იგივე ვაჭრობა და ალებ-მიცემობაა ბოლოს და ბოლოს. დაწერილი წიგნიც, თუკი ავტორის ნება იქნება, რატომ არ შეიძლება იყოს ყიდვა-გაყიდვის საგანი?

კარგ წიგნს მკითხველი მუდამ ეყოლება, ახლაც და მომავალშიც, ხოლო ქაღალდის ფურცლებზე წაიკითხავენ თუ კომპიუტერში, ამას ჩვენს ტექნიზებულ დღევანდელობაში და, მით უმეტეს, მომავალში, არც ისე დიდი მნიშვნელობა აქვს.

●დღევანდელი საქართველოსთვის არსებით პრობლემად მიმაჩნია ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენა, ეროვნული ტრადიციების შესამჩნევი გაუფასურება ახალგაზრდობაში, უცხოთა დუდუკზე ხტომათამაში და, საერთოდ, ყურწაგდებული დამოკიდებულება დიდი ილიას მიერ ჩვენთვის სამოძღვროდ დატოვებული სამებისადმი – „მამული, ენა, სარწმუნოება“.

●ტრადიციული კლასიკური მწერლობა ის მძლავრი ფესვია, რომელზეც ამოიზარდა მოაზროვნე მსოფლიო. კლასიკურობასთან წილნაყარი მწერალი თუ ნაწარმოები უკვე მთელ მსოფლიოს ეკუთვნის. ამდენად, შექსპირი, სერვანტესი თუ რაბლე იმდენადვეა ჩემი, რამდენადაც რუსთაველი, ვაჟა თუ გალაკტიონი – ინგლისელისა, ესპანელისა თუ ფრანგისა.

მე, როგორც მწერალს, მთარგმნელსა და მკითხველს კლასიკურმა მწერლობამ მასწავლა ჩვენი ერის და მწერლობის ყადრიცა და სხვა ერების ენათა და მწერლობათა პატივისცემაც. ჩემი სამაგიდო კლასიკოსების რიცხვი საკმაოდ დიდია, მაგრამ რუსთაველი, გურამიშვილი და ვაჟა მაინც ყოველთვის თვალწინა და ხელწინა მაქვს.

●მწერლური ნიჭი – თავისთავად, მაგრამ ქართველ მწერალს ქართული ენა უნდა უყვარგოდეს. დიდი მიხეილ ჯავახიშვილი ამბობდა, მწერალს სამი რამ სჭირდებაო: პირველი – კარგი ქართული, მეორე კარგი ქართული და მესამე – ისევ კარგი ქართულიო. კარგი იქნება, ეს შეგონება დღევანდელმა ჩვენმა ახალგაზრდა მწერლებმაც შეისმინონ, რომელთაგან ზოგის ნაწარმოებთა წაკითხვაზეც სირცხვილით გათავდება მკითხველი.

●მე მთარგმნელი ვარ და ამჟამად ვთარგმნი აზერბაიჯანული ხალხური პოეზიის ნიმუშებს, ეგრეთ წოდებულ „ბაიათებს“, ირანული რობაიების მსგავს ოთხსტრიქონედებს, რომელთაც ორენოვნად გამოვცემ, ანუ – დედანი და თარგმანი გვერდიგვერდ იქნება. ბაიათების რიცხვი აღმოსავლური სიმბოლიკით 1001 (ათასერთი) იქნება.

ჩაიწერა
თამარ შაიშმელაშვილმა

ზეზვა მედულაშვილი

აზერბაიჯანული ხალხური ბაიათები

ალდამის გზაზე გაველი,
ველზე ბუწკნარში გავები.
წყვილ სამაჯურად მაქცია,
ვამშვენო სატრფოს მკლავები.

* * *

ვარდი გაშლილა ველადა,
ლამაზთა საყნოსველადა.
შენ ტკბილი ძილით იძინე,
მე დაგიდგები მცველადა.

* * *

მივალ, ვფიქრობ ჩემ სადარდელს,
მგონი, უნდა გაავდარდეს.
დაიხარე, პირთ გაკოცო,
გულზე დარდი გადამვარდეს.

* * *

ირმის ბედი როგორ გასჭრის,
მონადირე თუკი დასჭრის,
თვალთ ისარი გულზე მკარი,
მომკალ ნუ დამტოვებ დაჭრილს.

* * *

ვაშლო, ჩემთან რო დახვავდი,
საჩემოდ არა გსახავდი,
მცოდნოდა, სატრფოსგან იყავ,
ათას წელს შეგინახავდი.

* * *

მზე დღეს ჩადის, ხვალ ამოვა,
მალე ჩადის, მალ ამოვა.
გაიცინე, ეგ სიცილი
ჩემი გულის მალამოა.

* * *

ჩემი სატრფო შავი თუა,
სხვისი საჭორავი ნუა,
მე იმისმა სიშავთვალემ
ამიბნია თავში ჭკუა.

* * *

ამ ყაყაჩოს, ბაღის ხიზანს,
ვინმე მოწყვეტს, – იმდენს იზამს!
ვისაც თმენის ნიჭი მისცა,
ის მალე მიაღწევს მიზანს.

* * *

ჩანს ბორცვების ოცეული,
ზედ – ყვავილთა ძოწეული.
– არ მომწყვიტოთ! – იხვეწება
უმწიფარი ბროწეული.

* * *

ბაღ-ბაღჩის კიდე თუ ყურე,
მაგ ეშხით ააშუქურე,
ჩემო მწყურვალე თვალებო,
სატრფოს მაძღრისად უყურე.

* * *

აშული ვარ შენი სანდო,
არ გეგონო უდილბანდო,
ნება მომე, ერთხელ მაინც,
შენს მუხლებზე თავი დავდო.

* * *

ია ვარ ამოდ მფშვენარი,
ბუჩქის ძირს ნაზად მჩვენარი,
გულზე მიბნევენ ლამაზნი,
იქ უფრორე ვარ მშვენარი.

* * *

სატრფო მყავს შუქთა მფინარი,
მშვენებით განასმინარი,
ტანად კი ტანმორჩილია, –
რა ვქნა, უნაკლო ვინ არი!

* * *

ვარდი ხარ ანაკონია,
მიმხადე ჭკვა და გონია.
ღმერთმა შენსავით ტანსარო
სხვაც შექმნას, არა მგონია.

* * *

შენზე ფიქრით დაბარგული,
დავალ დამწვარ-დაბანგული,
ვინც გასწავლა ენა-სიტყვა,
ქვისა ედო, ალბათ, გული.

* * *

ვინ – თავს უფალს შეავედრებს,
ვინ, პირიქით, – შეაყვედრებს.
ორს, ერთურთის მონატრულსა,
ღმერთი თავად შეახვედრებს.

* * *

მოვედი – ხელი გახლო მე,
თვალ-გულში ჩაგისახლო მე,
კარ-ბანი დაკეტილი გაქვს,
როგორ მოგიდგე ახლო მე.

* * *

ორ გულს, – ასე უთქვამთ ძველად,
ერთურთი თუ უყვარს მწველად,
ხალხის თვალისაგან ფარულს –
ადგილს მონახავენ ხელად.

* * *

ვარდი ვარ, ბაღსა ვშვენივარ,
დარდისგან დანაფშვენი ვარ,
მოდი, ბროლის პირს გაკოცო,
სხვისი არა ვარ, შენი ვარ.

* * *

განა ან რა და ვინა მქნა,
წყაროსთან სხვაზე წინა მქნა,
სატრფო რო მოვა წყაროზე,
იმ ადგილს მარტოკინა მქნა.

* * *

დაგვათოვა შუქი მთვარემ,
ცოტა ბნელში მივდგეთ, ბარემ,
რომ ვერც ერთმა ვერა გვნახოს,
ვერც მტერმა და ვერც მოყვარემ.

* * *

მომეხვია დარდის ბადე,
რას უზიხარ, მოდი, ადე,
ან გაიყავ ჩემი დარდი,
ანდა სული ამომხადე.

* * *

ძვირფასო, რად გაქვს ავი ზნე
გულში რა ცეცხლი ამიგზნე,
შენი თვალების მშვილდ-ისარს
ვუდგევარ როგორც სამიზნე.

* * *

რაც მე სატკივარი მსჭვალავს,
ალბათ, მართლა, ბედი მთვალავს,
სატრფო, ჩემი სასურველი,
ისარს მესვრის, მშვილდს კი მალავს.

* * *

გდევ თვალის მოსაკრავადა,
დამდევენ მოსაკლავადა,
ქამარიმცა მქნა ოქროსი
მაგ წელზე მოსაკრავადა.

* * *

მზე წავა და მთვარე მოვა,
ბაღში კარგი გარემოა.
გვიან მოხველ, ადრე მიხვალ,
დაჯექ, ღამეც მალე მოვა.

* * *

ძვირფასო, მოდი, სადა ხარ,
იქნებ მეწვიო ხანდახან!
ყელზე არ შემოგეხვიოს, –
ნაწნავს დაადე ყადაღა.

* * *

რაკი სადარდელს მინებდა,
გულს რაღა აქვარკინებდა!
მე რომ შენთვისა ვტიროდი,
შენ ჩემზე რა გაცინებდა!

* * *

გული შენ თავს დამახარბებს,
შენი ეშხი ამ გულს არბევს,
მაგ თვალების მეშინია,
ზემ-ზემოთლა ვუმზერ წარბებს.

* * *

დარდით ენას ველარ ვიდგამ,
გული მტკივა, სულს ვერ ვითქვამ,
შენ ესეთი არ იყავი,
ვინ შეგშალა, ვისმა სიტყვამ?

* * *

ღამე გაველი გარეთა,
მთვარე ანათებს არეთა,
თვალები ჯალათს მიგიგავს,
ჰკლავს თავის შემხედვარეთა.

* * *

გამომიგზავნე წერილი,
გულიდან ამოწვერილი,
ბაღში ქაღალდი არ გქონდეს,
ფოთოლზე დამიწერევი.

* * *

სიარული გაქვს ნარნარი,
გული შენგან მაქვს დამდნარი,
შენ რომ გიყურებ, ძვირფასო,
ზაფხულად მიჩანს ზამთარი.

* * *

დამწვა მაგ ცეცხლის ალებმა,
თვალ-წარბმა შეუბრალებმა,
დღე გამიშავა, მე ბედშავს,
მაგ შავზე შავმა თვალებმა.

* * *

შენთვის გული მაქვს მედგარი,
თარს ვუკრავ ცერზე შემდგარი,
არც ვის შენებრი წარბი აქვს,
არც ვის თვალები შენგვარი!

* * *

ჩვენზე ვინმემ რამე თუ თქვა,
გული მისგან დამეთუთქა.
მიჯნურისგან მოსულ წერილს
ასდის მისი ცხელი სუნთქვა.

გამოიცა

„ყალყზე შემდგარი სიკვდილი“

გამოვიდა ცნობილი ჟურნალისტისა და მწერლის ლერი მუსხელაძის მორიგი მძაფრსიუჟეტიანი რომანი-დეტექტივი, რომელიც კანონიერი ქურდების ცხოვრებაზე მოგვითხრობს.

ვიქურდოთ, თუ არ ვიქურდოთ? მოვკლათ თუ თავად შევაკლათ თავი? ვიშოვოთ მილიონები, თუ იმ კაპიკებზე დავკმაყოფილდეთ, რასაც ჩვენი შრომით, ტანჯვა-წვალებით ვშოულობთ? მშვიდად ვიცხოვროთ, თუ იმ ფათერაკიან გზებს გავყვეთ, ბეწვის ხიდზე სიარული, რომ ჰქვია?

ყველა ამ შეკითხვაზე ავტორი გარკვეულ პასუხს გვცემს რომანში, რომელიც მეტად საინტერესოდ იკითხება. ვფიქრობთ რომანის სათაურიც – „ყალყზე შემდგარი სიკვდილი“ – ერთგვარი პასუხია ზემოთ ჩამოთვლილ საჭირბოროტო, მარადიულ კითხვებზე. ქურდული, ფათერაკიანი, არაპატიოსანი და რთული გზა იმის ფასად ღირს თუ არა, რასაც სიცოცხლე და პატიოსნება ჰქვია?

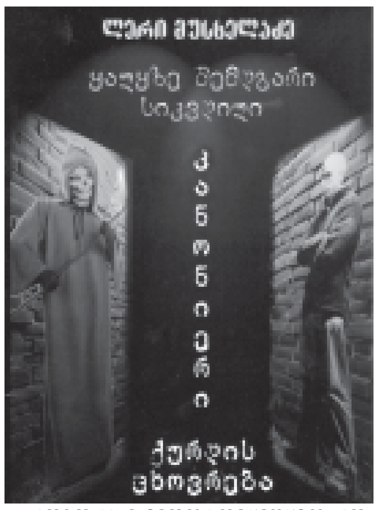

როგორც ზემოთ აღვნიშნეთ, რომანი მეტად საინტერესოდ იკითხება და ვურჩევთ დეტექტიური ჟანრის მოყვარულებს უთუოდ წაიკითხონ ეს წიგნი და თავად გამოიტანონ დასკვნა ვებრძოლოთ თუ არა ამ სენს.

ავთანდილ ბექაური

ინფორმაცია

დილარ ხაბულიანის ძმისშვილი მოკლეს

ვაკეში, მრგვალ ბაღთან, გუშინ ღამით ყოფილი შინაგან საქმეთა მინისტრის, ცნობილი ქართველი ძიუდოისტის დილარ ხაბულიანის ძმისშვილი, სერგო ხაბულიანი მოკლეს.

როგორც ვაკე-საბურთალოს პოლიციაში აცხადებენ, მკვლელის ვინაობა ჯერჯერობით უცნობია. მკვლელობა ცეცხლსასროლი იარაღით განხორციელდა. ახლობლები ვერსიებზე არ საუბრობენ.

ერევანში ქართული პოეზიის ფესტივალი მიმდინარეობს

საქართველოს მწერალთა კავშირის რვაკაციანი დელეგაცია ქართული პოეზიის ფესტივალზე დასასწრებად გუშინ ერევანში გაემგზავრა.

ფესტივალის ორგანიზატორია სომხეთის მწერალთა კავშირი და მისი თავმჯდომარე ლევონ ანანიანი.

დელეგაციას მწერალთა კავშირის თავმჯდომარე მაყვალა გონაშვილი ხელმძღვანელობს. მისი განცხადებით, მალე ქართულ ენაზე გამოვა „სომხური პოეზიის ანთოლოგია“.

გარდა ამისა, სექტემბერში, თბილისში სომხური პოეზიის კვირეული ჩატარდება.

ინტერპრესნიუსი

რას წერენ, რას ამბობენ ჩვენზე

ვოლფოვიჩ, ვილაც ნატოსკენ მიილტვის!

პარიზში, ნატოს გენერალური ასამბლეის სესიაზე ცხარე კამათი გაჩაღდა ვლადიმერ ჟირინოვსკის და მიხეილ სააკაშვილს შორის. ამ დუელში რუსეთის სახელმწიფო სათათბიროს ვიცე-სპიკერმა არ უღალატა ტრადიციას და მისი გამოსვლა, როგორც ყოველთვის, ახლაც ძალზე ემოციური იყო. საქართველოს პრეზიდენტი გაცილებით უფრო თავშეკავებული გახლდათ.

ჟირინოვსკი დებატებში გამოვიდა მას შემდეგ, რაც სააკაშვილმა წარმოსთქვა სიტყვა. ჟირინოვსკიმ გამოთქვა ვარაუდი, რომ საქართველოს იუგოსლავიის ბედი ელის და იგი დაიშლება ექვს ნაწილად, კერძოდ, აფხაზეთის და ოსეთის მაგალითს სამეგრელო, აჭარა, ჯავახეთიც მიბაძავენ... თუმცა, ნატოს გენერალური ასამბლეის სესიის თავმჯდომარემ რუსეთის ლიბერალურ-დემოკრატიული პარტიის ლიდერს სიტყვა არ დაამთავრებინა, რადგან, ამ უკანასკნელმა ამოწურა გამოსვლისთვის განკუთვნილი დროის ლიმიტი.

სააკაშვილმა ჟირინოვსკის ინგლისურ ენაზე გასცა პასუხი. მან განაცხადა: „ათი წლის წინათ, როცა ახალგაზრდა ვიყავი და ჩამოვედი სტრასბურგში, შემექმნა შთაბეჭდილება, რომ ბატონი ჟირინოვსკი პოლიტიკური შოუს ვარსკვლავი იყო. მაგრამ ახლა ვრწმუნდები, რომ იგი ხშირად ახმოვანებს ოფიციალური მოსკოვის, კრემლის პოზიციას...“.

მაგრამ ჟირინოვსკი სააკაშვილის პასუხს დიდი გულისყურით არ უსმენდა. მან ისარგებლა იმით, რომ მახლობლად იმყოფებოდა საქართველოს ერთ-ერთი ტელეარხის გადამღები ჯგუფი, და მხიარულად უკეთებდა კომენტარს დარბაზში მიმდინარე მოვლენებს. ჟირინოვსკი განსაკუთრებით გახალისდა მაშინ, როცა სააკაშვილმა უკრაინის პარლამენტის თავმჯდომარის დასმულ კითხვას უკრაინულ ენაზე უპასუხა:

— რატომ ლაპარაკობს უკრაინულად? რუსულად მოუწევს მას ლაპარაკი, რუსულად, — ირონიით შენიშნა ბატონმა ჟირინოვსკიმ, — აქ არ არის გათვალისწინებული თარგმანა უკრაინული ენიდან...

ჟირინოვსკი პლენარული სხდომის დასრულების შემდეგაც ძალზე მხიარული ჩანდა. ქართველ ჟურნალისტებს მან განუცხადა: „შემოდგომაზე სააკაშვილს შეცვლის გიორგაძე! ეს 9 სექტემბერს მოხდება“.

— ვინ ამზადებს გიორგაძეს პრეზიდენტობისთვის? — დაინტერესდა რომელიღაც კორესპონდენტი.

— რას ჰყოფთ ცხვირს სხვის საქმეებში? — აღშფოთდა რუს ლიბერალ-დემოკრატთა ბელადი — მე თვითონ ვამზადებ მას, სუკ-ის გენერალს! ერთ მშვენიერ დილას გაიღვიძებთ და ნახავთ, რომ ტელევიზიით უჩვენებენ „გედის ტბას“. სააკაშვილმა თავისი დრო მოჭამა, მორჩა. ახლა იქნება გიორგაძე, მის შემდეგ კი რომელიღაც პატიაშვილი...

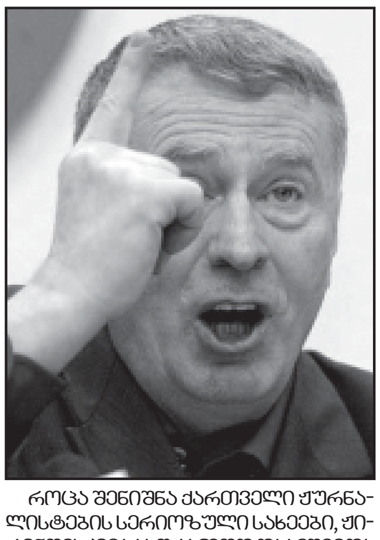

როცა შენიშნა ქართველი ჟურნალისტების სერიოზული სახეები, ჟირინოვსკიმ სასწრაფოდ დაამშვიდა ისინი: „ვხუმრობ, ხუმრობა არ გესმით?“.

ამის შემდეგ ჟირინოვსკიმ სააკაშვილი რუსეთის საელჩოში მიიწვია დარბაზობაზე, მაგრამ საქართველოს პრეზიდენტმა ამჯობინა შეხვედროდა საფრანგეთში მცხოვრები ქართველი ემიგრანტების პირველი ტალღის შთამომავლებს.

ალექსანდრე იაშვილი
გიორგი სტეპანოვი

ИЗВЕСТИЯ

რუსეთის საგარეო საქმეთა სამინისტროს საქართველოს ტერიტორიულ მთლიანობაში ეჭვი შეაქვს

მოსკოვი, 1 ივნისი. ტერიტორიული მთლიანობა „საქართველოსთან დაკავშირებით, ალბათ, უფრო შესაძლო მდგომარეობაა, ვიდრე ამჟამად არსებული პოლიტიკურ-სამართლებრივი რეალობა“, — განაცხადა რუსეთის საგარეო საქმეთა სამინისტროს ოფიციალურმა წარმომადგენელმა მიხეილ კამინინმა, როცა კომენტარი გაუკეთა მოსკოვის მიმართ თბილისის მიერ გამოთქმულ ბრალდებებს ქართულ-ოსური კონფლიქტის ზონაში შერეული სამშვიდობო ძალების კონტინგენტის არამართლზომიერი როტაციის განხორციელების გამო.

კამინინის თქმით, ასეთი მთლიანობის შექმნა „შესაძლებელი იქნება მხოლოდ რთულ მოლაპარაკებათა შედეგად, რომელთა დროსაც სამხრეთ ოსეთის საწყისი პოზიცია ეფუძნება იმ თვითგამორკვევის პრინციპს, რომელსაც არანაკლებ ცნობს საერთაშორისო გაერთიანება“.

შეგახსენებთ, რომ საქართველოს მხარემ მოსკოვი დაადანაშაულა სამშვიდობოთა როტაციისთვის „არალეგიტიმური“ საკონტროლო-გამშვები პუნქტის გამოყენებაში (როკის გვირაბის გავლით, რომელიც ერთმანეთს უკავშირებს სამხრეთ და ჩრდილოეთ ოსეთს), აგრეთვე იმაში, რომ სამშვიდობოებს არა აქვთ საქართველოს ვიზები.

კამინინის თქმით, „რუს მშვიდობისმყოფელთა „არამართლზომიერი“ როტაციის თაობაზე საქართველოს ხელისუფლების მიერ გამოთქმული პრეტენზია მოსკოვში დიდ გაკვირვებას იწვევს“. როგორც მან განაცხადა, „რუს სამშვიდობოთა პირადი შემადგენლობის და ტექნიკის გატარება როკის გვირაბით მოხდა შერეული საკონტროლო კომისიის მოქმედ გადაწყვეტილებათა შესაბამისად“.

„ასეთი პრაქტიკა, რომელიც მთლიანად შეესაბამება კონფლიქტის ზონაში სამშვიდობო საქმიანობის მარეგულირებელ საერთაშორისო-სამართლებრივ დოკუმენტებს, შეუფერხებლად ხორციელდებოდა 1992 წლიდან“, — დასძინა რუსმა დიპლომატმა.

მან, აგრეთვე, ყურადღება გაამახვილა იმაზე, რომ „თვით ქართულ მხარეს არაერთგზის დაურღვევია ეს მორიგებები“, მიმდინარე წლის 27-28 მაისს შერეული სამშვიდობო ძალების შემადგენლობაში შემავალი ქართული ბატალიონის როტაცია განხორციელდა დადგენილი ვადების დარღვევით, და ამის შესახებ არაფერი შეუტყობინებიათ შერეული საკონტროლო კომისიისთვის.

კამინინმა ასევე უარყო ქართული მხარის მოთხოვნა სამშვიდობოებისთვის ვიზების გაფორმების შესახებ. „არ შეიძლება არ გავითვალისწინოთ ის გარემოება, რომ სამხრეთ ოსეთის ტერიტორიას ამჟამად ვერ აკონტროლებს თბილისი, იგი მოიცავს საერთაშორისოდ აღიარებულ კონფლიქტის ზონას, რომელშიც რეჟიმს განსაზღვრავენ და აკონტროლებენ შერეული საკონტროლო კომისია და მის დაქვემდებარებაში მყოფი შერეული სამშვიდობო ძალები, — ხაზგასმით აღნიშნა რუსეთის ფედერაციის საგარეო საქმეთა სამინისტროს ოფიციალურმა წარმომადგენელმა. — ასეთ პირობებში აბსურდულია მოსთხოვო რუს სამშვიდობოებს საქართველოს ვიზები კონფლიქტის ზონაში მათი მისიის შესრულების დროს“.

საქართველოს სახელმწიფო მინისტრმა კონფლიქტების მოწესრიგების საკითხებში გიორგი ხაინდრავამ „როსბალტისთვის“ მიცემულ ინტერვიუში აღნიშნა, რომ აღშფოთებულია რუსეთის ფედერაციის საგარეო საქმეთა სამინისტროს მიერ გაკეთებული განცხადებით. ხაინდრავას თქმით, ეს განცხადება აშკარად უსვამს ხაზს რუსეთის აგრესიულობას.

РОСБАЛТ

საინფორმაციო სააგენტო

სამხრეთ ოსეთი საქართველოს რუსეთში უჩივლებს

სამხრეთ ოსეთი რუსეთის ფედერაციის საკონსტიტუციო სასამართლოში შეიტანს დოკუმენტებს რუსეთის შემადგენლობაში ამ რეგიონის ისტორიული ყოფნის შესახებ, — განაცხადა თვითაღიარებული რესპუბლიკის პრეზიდენტმა ედუარდ კოკოითიმ. მისი თქმით, სამხრეთ ოსეთმა მოამზადა მტკიცებულებანი, რომლებიც მოწმობენ, რომ რესპუბლიკა არასდროს არ გასულა რუსეთის შემადგენლობიდან.

მანამდე კოკოითის უკვე უთქვამს, რომ არსებობს დოკუმენტები 1774 წელს რუსეთის იმპერიის შემადგენლობაში ერთიანი ოსეთის შესვლის შესახებ, მაგრამ რუსეთის იმპერიის ან რუსეთის ფედერაციის შემადგენლობიდან ოსეთის სამხრეთი ნაწილის გამოსვლა დოკუმენტურად არ არის დადასტურებული.

REGNUM

საინფორმაციო სააგენტო

მოკლედ

იავის კუნძულზე შეწყვიტეს ნანგრევების ქვეშ მოყოლილი ადამიანების ძებნა. მიწისძვრის შედეგად დაღუპულთა რიცხვმა 6427-ს მიაღწია. „სახლების ნანგრევებქვეშ არავინ აღარ არის, არც ცოცხალი, არც მკვდარი“, — განაცხადა მაშველთა ხელმძღვანელმა სუგენგ ტრიენომ. რუსეთიდან 11 ექიმი გაგზავნეს ინდონეზიაში, რომლებიც ჩაიტანენ მედიკამენტებსა და სპეციალურ მოწყობილობას.

* * *

ამერიკელმა ჯარისკაცებმა ერაყში მოკლეს ფეხმძიმე ქალი, რომელიც სამშობიაროში მიჰყავდათ. კოალიციის ჯარებმა მანქანას ცეცხლი გაუხსნეს მას შემდეგ, რაც იგი შევიდა ბლოკსაგუშაგოს გვერდით მდებარე მკაფიოდ მონიშნულ აკრძალულ ზონაში. არაერთი გაფრთხილების მიუხედავად, მძღოლმა მანქანა არ გააჩერა. როგორც გაირკვა, ავტომობილით ფეხმძიმე ქალი სამშობიაროში მიჰყავდათ.

* * *

ძლიერი აფეთქება მოხდა თურქეთის ქალაქ სტამბოლის აღმოსავლეთ ნაწილში. თურქეთის ტელევიზიის მიერ გავრცელებულ ინფორმაციაზე დაყრდნობით „სქაი ნიუსის“ ტელეარხი იტყობინებოდა, რომ აფეთქება მოხდა 5-სართულიან სახლში. ჯერჯერობით არ არის მონაცემები აფეთქების გამომწვევი მიზეზებისა და მსხვერპლის შესახებ.

* * *

ინდოეთში მუსონური წვიმების შედეგად ოცზე მეტი ადამიანია დაღუპული. კერალას შტატში დაინგრა 186 სახლი, 2674 შენობა კი დაზიანებულია, მრავალ რაიონში პარალიზებულია ტრანსპორტის მოძრაობა. უსახლკაროდ დარჩენილი ადამიანებისთვის შტატის ხელისუფლება ქმნის დროებით ბანაკებს.

* * *

დონეცკის, დნეპროპეტროვსკის, ნიკოლაევის, ოდესის და ზაპოროჟიეს დელეგაციები შეუერთდებიან ყირიმის მცხოვრებლებს, რომლებიც პროტესტს აცხადებენ ფეოდოსიის ნავსადგურში ნატოს ხომალდის შესვლის წინააღმდეგ. ნავსადგურის დახურულ ჭიშკართან არ წყდება სადღეღამისო მიტინგები.

* * *

მაიკლ ჰეიდენმა, ცენტრალური სადაზვერვო სამმართველოს ახალმა მეთაურმა დადო ფიცი შეერთებული შტატების პრეზიდენტის ჯორჯ ბუშის თანდასწრებით. პრეზიდენტმა საზეიმო ცერემონიაზე განაცხადა, რომ ჰეიდენი არის პატრიოტი, რეფორმატორი და დაზვერვის დიდი პროფესიონალი.

* * *

ჩრდილოეთი ინგლისის ქალაქ ბილინგემის „იმპერიალ ქემიქლ ინდასტრის“ კომპანიის ქიმიურ საწარმოში მოხდა მძლავრი აფეთქება. აფეთქებას მოჰყვა ხანძარი, თუმცა, მისი ლოკალიზება მოხერხდა.

◎ როგორ იმუხტებოდნენ უძველესი ადამიანები ენერგიით?

ძველი ტაძრების საიდუმლოებანი

პროფესორი ერნსტ მოლდაშევი ეძებს რუსი მეცნიერის, აგრესტის კვალს, რომელმაც გასული საუკუნის 40-50-იან წლებში ლიბანში უძველესი ადამიანების იდუმალი მანქანა იპოვა და თან წამოიღო საბჭოთა კავშირში.

შესაძლოა სწორედ ამ მანქანის დახმარებით აგებდნენ ატლანტები თავიანთ ტაძრებს.

— ბატონო ერნსტ, ექსპედიციის დროს თქვენ მრავალი ტაძარი ინახულეთ. თქვენი აზრით, რა როლს ასრულებდნენ ისინი ძველად?

— ასეთი კითხვა ებადება ალბათ ყველას, ვინც უძველეს ტაძრებს იხილავს. ეს ტაძრები არც საცხოვრისებია და არც მუზეუმები. გრანდიოზული სვეტები რაღაც რთული სქემის მიხედვითაა განლაგებული. უზარმაზარი ქვის ლოდებით ნაგები და ფრესკებით, ნახატებითა და იეროგლიფებით დამშვენებული კედლები აშკარად მხოლოდ სათავსოების შემოსაკავებლად არ არის გამიზნული. მეგალითის კედლები უსასრულოდ ღრმად მიდის მიწის ქვეშ. ტაძრები განსხვავებულია, თუმცა იმავდროულად მათ აგების ერთიანი პრინციპი აქვთ.

ექსპედიციის ერთ-ერთმა წევრმა ი. ვასილიევმა ყურადღება მიაქცია იმას, რომ ბაალბეკის ტაძარში (ლიბანი) გრანიტის სვეტები თანამედროვე ტექნოლოგიებისთვის წარმოუდგენელი ხერხით, მთელი 20-50 მეტრის სიგრძეზე რამდენიმე ადგილზე გაბურღულია, თანაც გაბურღულია იდეალურად თანაბრად. ამასთან, გასამაგრებელი მანჭვალი ამ ნახვრეტებში არსად ჩანს. ვასილიევმა დაასკვნა, რომ ეს ნახვრეტები სვეტების შიგნით რაღაც ენერგიებისთვის განკუთვნილი რეზონატორების როლს არსულებს. ამ ჰიპოთეზას ადასტურებს ტაძრის კედლებზე არსებული კვადრატული ამონაღებები, რომლებიც რადიოტექნიკაში ხმის დემპფირებისთვის გამოყენებულ ამონაღებებს ჰგავს. გარდა ამისა, ოვალური ნიშებიც იმაზე მიუთითებს, რომ ტაძრები ენერგიათა რეზონანსული გაძლიერებისთვის იქმნებოდა.

— იმის თქმა გინდათ, რომ უძველესი დროის ტაძრები რაღაც ენერგიების კოლექტორებს წარმოადგენდა?

— დიახ. ამასთან, ჩვენ ყურადღება მივაქციეთ იმას, რომ ზოგიერთ ტაძარში გვხვდება რაღაცნაირად ცალკე განლაგებული „კარიბჭეები“, რომელთა მიმართულება ყოველთვის ორიენტირებულია კაილასის წმინდა მთაზე მის ირგვლივ მდებარე ღმერთთა ქალაქითურთ. ამ ქალაქში არის კოლოსალური რკალისებრი ქვის კონსტრუქცია — სირიის, ლიბანისა და ეგვიპტისკენ მიქცეული დროის მთავარი სარკე. ვერ გამოვრიცხავთ, რომ ეს „კარიბჭე“ ახდენდა ღმერთთა ქალაქიდან მომდინარე დროის ენერგიის კონცენტრირებას. სხვათა შორის, ასეთ „კარიბჭეებზე“ შემორჩენილია კარის ანჯამები. როგორც ჩანს, ოდესღაც აქ ქვის კარი იყო, საჭიროების შემთხვევაში ენერგიის ნაკადის შესაჩერებლად. საგულისხმოა ისიც, რომ მრავალი ნახჭი სვეტებზე უფრო ხელსაწყოებს ჰგავს.

— თქვენი განმარტებით, უძველესი ადამიანები ენერგიის მარაგის შესავსებად დადიოდნენ ტაძრებში?

— უძველესი ადამიანები უმთავრესად ფსიქიკური ენერგიით სარგებლობდნენ და ამას ჯადოსიტყვებით ახერხებდნენ. ჩემი აზრით, მათ მიაჩნდათ, რომ სამყაროში ყველაზე მძლავრი ენერგეტიკული მანქანა ადამიანია. ეტყობა, ტაძრებში ისინი ენერგიით იმუხტებოდნენ, რათა მერე ის სხვადასხვა მიზნისთვის გამოეყენებინათ — ვთქვათ, ანტიგრავიტაციული ეფექტის ხარჯზე სიმძიმეების გადასატანად, სამკურნალოდ, გენური ინჟინერიისთვის და სხვა. მათ, ალბათ, იცოდნენ, რომ სვეტები ერთ ენერგიას იძლევა, კედლები მეორეს, მანქანების მსგავსი წახჭები — მესამეს, ცხოველებისა და მცენარეების გამოსახულებების — მეოთხეს... მათ ტაძრებში მოძრაობის სპეციალური მარშრუტები ჰქონდათ, თითოეულ ადგილზე კედელზე წარწერილ ჯადოსიტყვებს კითხულობდნენ. უძველეს ადამიანებს ჰქონდათ მეცნიერება ტაძრების შესახებ. ეტყობა, ისინი აგებდნენ როგორც საერთო, ისე ანტიგრავიტაციისთვის, ტელეპორტაციისთვის და სხვა მსგავსი მიზნებისთვის განკუთვნილ სპეციალიზებულ ტაძრებს. ჩვენ იეროგლიფების წაკითხვას, რომ შევძლებდეთ, ალბათ ბევრ რამეს გავიგებდით.

— ადამიანის ორგანიზმის რომელ ნაწილში შეიძლება ხდებოდეს ენერგიის აკუმულირება?

— ჩემი აზრით, ენერგია შეიძლება ადამიანის ოთხ სხეულში აკუმულირდებოდეს, მაგრამ ყველაზე მძლავრი ენერგიაა ხუთი ელემენტის ენერგია, ანუ ადამიანის ოთხი სხეულისა და სულის გამაერთიანებელი ენერგია.

АРГУМЕНТЫ И ФАКТЫ

ინფორმაცია

შპს „ხაშმის“ მიმართ გაკოტრების წარმოების გახსნის შესახებ

საგარეჯოს რაიონული სასამართლოს 2006 წ. 23 მაისის განჩინებით (მოსამართლე ზვიად ესებუაძ, 2006 წ. 23 მაისს 10 საათზე გაიხსნა გაკოტრების საქმის წარმოება მოვალის — შპს „ხაშმის“ ქონებაზე (ადგილსამყოფელით საგარეჯოს რაიონი, სოფ. ხაშმი, რეგისტრირებული საგარეჯოს რაიონული სასამართლოს მიერ 20.08.1998 წ. სარეგისტრაციო ნომერი № 50-4/101ძ გაკოტრების მმართველად დანიშნულია ბ-ნი როინ მიგრიაული, დაბადებული 26.07.1964, პროფესიით იურისტი, საადვოკატო ბიურო „მიგრიაული და პარტნიორების“ ადვოკატი, ადგილსამყოფელით თბილისი, მელიქიშვილის ქ. 12, ტელ: 22-13-27, რომელსაც გადაეცა მოვალის ქონების მართვისა და განკარგვის უფლებამოსილება, ხოლო მოვალის ხელმძღვანელობას აეკრძალა, ასევე საბანკო ოპერაციების წარმოება. მოვალის კრედიტორებისათვის მოთხოვნების წაყენების ვადაა 2006 წ. 14 ივნისი. მოთხოვნები წარდგენილი უნდა იქნას საგარეჯოს რაიონულ სასამართლოში (საგარეჯოს რაიონი, ჯაფარიძის ქ. № 6ძ. ამ ვადის გასვლის შემთხვევაში განაწილება მოხდება კრედიტორთა მოთხოვნების გაუთვალისწინებლად. საკუთრებისა და გირავნობის მოთხოვნის უფლების მქონე პირებმა თავიანთი ამ უფლების შესახებ მოთხოვნათა წაყენების ვადაში უნდა განუცხადონ გაკოტრების მმართველს. ვალაუვალი მოვალის მიმართ ვალდებულ პირებს აეკრძალათ ნივთების დაბრუნება ან ვალდებულების შესრულება ვალაუვალი მოვალის მიმართ და დაევალათ შესრულება მხოლოდ გაკოტრების მმართველის მიმართ. გაკოტრების საქმის წარმოების გახსნისთანავე ძალადაკარგულად გამოცხადდა შპს „ხაშმის“ ცალკეულ კრედიტორთა სასარგებლოდ დაწყებული, მაგრამ ჯერ კიდევ დაუსრულებელი იძულებითი აღსრულების ღონისძიებები და მათი საალსრულებო წარმოება გადაეცა გაკოტრების საქმის განმხილველ სასამართლოს. კრედიტორთა პირველი კრება და მოთხოვნების შესამოწმებელი კრება ჩატარდება 2006 წ. 27 ივნისს 11 საათზე საგარეჯოს რაიონულ სასამართლოში (საგარეჯოს რაიონი, ჯაფარიძის ქ. № 6ძ. განჩინებაზე შეიძლება კერძო საჩივრის შეტანა.

მოსამართლე
ზ. ესებუა.

2006 წლის 22 ივნისს, 15 საათზე შედგება სს „ელექტროავტომატის“ აქციონერთა საერთო კრება.

დღის წესრიგი:

1. 2005 წლის საწარმოო-სამეურნეო ანგარიში.
2. 2005 წლის საბუღალტრო-საფინანსო ანგარიში.
3. საწარმოს 2005 წლის სამეურნეო-საფინანსო საქმიანობის შედეგებზე აუდიტორის დასკვნა.

მისამართი: **ქ. თბილისი, გორგასლის ქუჩა № 115.**

სს „ელექტროავტომატის“ სამეთვალყურეო საბჭო და დირექცია

საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიის მიმართვა ყველა საწარმოსა და მოქალაქისადმი

მრავალი სიკეთე – გაზსადენის დაცვის წესების უზრუნველყოფით, მძიმე შედეგები – ამ წესების დარღვევების გამო!

იმ მრავალ დადებით თვისებებთან ერთად, როგორიცაა:

✱ მაღალი თბოუნარიანობა, ანუ დიდი ოდენობის სითბოშემცველობა სათბობის ერთეულ მოცულობაში;
✱ ტრანსპორტაბელობა, ანუ ყველა მომხმარებელთან მისი მიტანის სიადვილე;
✱ მოხმარების სიმარტივე, ანუ მოხერხებულობა გამოყენებაში;
✱ გაზის ხელსაწყოებსა და სანთურებზე წვის პროცესებისა და უსაფრთხოების ავტომატიზირება;
✱ ეკოლოგიური სისუფთავე, ანუ უკვამლო და უჭვარტლო წვა;
✱ გაჩეხვა-განადგურებას გადარჩენილი ასეული ათასობით ჰექტარი ტყე;
✱ ქალაქებისა და დასახლებული პუნქტების ჯანსაღი სანიტარიული პირობები, ლაჟვარდი ზეცა, სუფთა ატმოსფერო;
✱ საგრძნობი სიიაფე სხვა სახის საწვავთან შედარებით და ა. შ.

გაზისებრი საწვავის გაუფრთხილებლად, უდიერად მოპყრობასა და უსაფრთხო ექსპლოატაციის წესების მოთხოვნათა დარღვევებს შეიძლება მოჰყვეს შემზარავი ავარიები ისეთი მძიმე შედეგებით, როგორიცაა: აფეთქება, ნგრევა, ხანძარი, მოწამვლა და ადამიანთა მსხვერპლი;

განსაკუთრებით გაფრთხილებას მოითხოვს მაღალი წნევის (55 ატმოსფერომ მაგისტრალური გაზსადენები, რომელთა მცირეოდენმა დაზიანებამაც შესაძლებელია გამოიწვიოს უდიდესი ძალის აფეთქებები, ნგრევები, მნიშვნელოვანი მატერიალური ზარალი და, რაც ყველაზე სავალალოა — ადამიანთა მსხვერპლი.

უბედურების თავიდან ასაცილებლად, დაზიანებისგან დაცული უნდა იქნას მაგისტრალური გაზსადენის გასხვისების ზონები სამშენებლო ნორმებითა და წესებით დადგენილ საზღვრებში.

მაგისტრალური გაზსადენებიდან მათი დიამეტრის მიხედვით შენობა-ნაგებობების დაცილების ნორმები დადგენილია 100-250 მეტრის ფარგლებში. მისი ღერძიდან ორთავე მხარეს ამ მანძილის დაუცველად კატეგორიულად აკრძალულია ნებისმიერი შენობის, საცხოვრებელი და საგარაკო სახლების, სამრეწველო და სხვა დანიშნულების ნაგებობების აშენება.

მაგისტრალური გაზსადენის დაცვის ზონაში მისი ღერძიდან ორთავე მხარეს აკრძალულია სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების სამუშაოების წარმოება 25 მეტრის რადიუსში, ხოლო სხვა დანიშნულების მიწებზე — 50 მეტრის რადიუსში.

კატეგორიულად აკრძალულია:

ნებისმიერი ნაგებობის აშენება, კოლექტიური ბაღების მოწყობა, სამშენებლო-სამონტაჟო, სამთო-გეოლოგიური, ასაფეთქებელი და მსგავსი სამუშაოების ჩატარება.

კარიერის მოწყობა, პირუტყვისა და საველე სადგომების გამართვა, დროებითი გადასასვლელების მოწყობა, სამგზავრო ტრანსპორტის მოსაცდელი ჯიხურებისა და ფარდულების დადგმა, შემოღობილი მოედნების შიგნით გაზსადენის ჩამკეტი აპარატურის ხელყოფა, გაზსადენის ტრასაზე კარვების გაშლა და კოცონის დანთება. მრავალწლიანი ნარგავების ჩარგვა, ტრასისა და მასთან მისასვლელი ტექნოლოგიური გზების (თაროების გამოყენება ნებისმიერი ტრანსპორტის სამოძრაოდ. სავალი გზების მოწყობა, გაზსადენი ტრასის გადაკვეთა მძიმე წონის სატრანსპორტო საშუალებით სპეციალური დამცავი გადასავლელების მოწყობის გარეშე და სხვა.

გაზსადენის სიახლოვეს სხვა დანიშნულების ნებისმიერი სამუშაოების შესასრულებლად მათი ჩამტარებელი ოგანიზაცია და უშუალოდ სამუშაოთა მწარმოებელი ვალდებულია, შეუთანხმოს სამუშაოთა წარმოება „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიას“ და მიიღოს სპეციალური ნებართვა ტექნიკური პირობების სახით, რომელშიც აღინიშნება სამუშაოთა ჩატარების როგორც ადგილი და დრო, ისე მოქმედი გაზსადენების და მათზე მოწყობილი ნაგებობების უსაფრთხოების უზრუნველყოფის პირობები. ამასთან, ყველა სამუშაო უნდა ჩატარდეს მაგისტრალური გაზსადენების მფლობელი კომპანიის წარმომადგენლების თანდასწრებით, რომელთა გამოსაძახებლად უნდა მიმართონ მაგისტრალური გაზსადენების სახაზო-საექსპლოატაციო ფილიალებს და მათ სამსახურებს:

ყაზბეგში — (ემსახურება მაგისტრალურ გაზსადენებს საქართველო-რუსეთის საზღვრიდან სოფ. გუდაურამდეძ
ტელ: 899 62-23-52.

ქვეშეთში — (ემსახურება მაგისტრალურ გაზსადენებს სოფ. გუდაურიდან დუშეთის რაიონის სოფ. კუპრიანთ კარამდეძ;
ტელ: 899 51-81-05; 899 51-44-02; 899 18-83-75.

საგურამოში — (ემსახურება მაგისტრალურ გაზსადენებს აღმოსავლეთ საქართველოში კახეთის რეგიონის გარდაძ
ტელ: 899 70-25-45; 899 58-15-02;

გურჯაანში — (ემსახურება მაგისტრალურ გაზსადენებს მხოლოდ კახეთის რეგიონშიძ
ტელ: 899 77-54-57;

თერჯოლაში — (ემსახურება მაგისტრალურ გაზსადენებს დასავლეთ საქართველოში, ხაშურისა და ბორჯომის რაიონებშიძ
ტელ: 899 30-54-14; 899 18-99-72; 899 18-84-13.

„საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიაში“ — მის: 300 არაგველის ქ. № 24, ტელ: 74-86-27; 74-82-99; 74-85-18.

ფეხბურთი

გიყვარდეს მეტოქე შენი

ვინც პირველად ნახა საქართველოს ნაკრების თამაში (ალბათ, ასეთებიც იქნებიანძ, იტყვის, რომ მას ბურთაობა შეუძლია. მაგრამ რა ვთქვათ ჩვენ, ვისაც წლების განმავლობაში გვიწევს მეტ-ნაკლები აღმაფრენითა თუ თავგანწირვით შეკმაზული, მაგრამ მაინც წინასწარ წასაგებად განწირული ფაფხურის მოთმენა?

პარაგვაელთა წინააღმდეგ ავსტრიის ქალაქ დორნბირნში გამართული მორიგი ამხანაგური მატჩი, მართალია, ქართული ფეხბურთის მამებმა დადებითად შეაფასეს, მაგრამ რა ვუყოთ იმ ძველ სენს, მეკარის არასაიმედოობა, ურთიერთდაზღვევისას მცველთა უხეში შეცდომები, მინდვრის შუაგულში საკუთარი იალლიშების გამოსასწორებლად ნახევარმცველთა უხეშობა და შეტევაში შექმნილი მომენტების გამოყენებისას „ფანტიაშვილობა“ რომ ჰქვია?

დაგვეთანხმებით, კობიაშვილის არყოფნა ამ შემთხვევაში საერთო სურათს არ ცვლის – მეტოქეს ხომ მასზე კიდევ უფრო კოლორიტული ფიგურა – „ბაიერნის“ თავდამსხმელი სანტა კრუზი აკლდა.

ისე არ გაგვიგოთ, თითქოს „ჯვაროსანთა“ თავკაცის კლაუს ტოპმიოლერის ხანმოკლე ნამოღვაწარში მხოლოდ უარყოფითს ვამჩნევდეთ – საამო საცქერალი გახლდათ, მატჩის წინ მინდვრის ცენტრში და სათადარიგოთა სკამზე გამწკრივებული ჩვენი თანამემამულენი ეროვნული ჰიმნის შესრულებისას პირს მაინც რომ აღებდნენ (იქნებ ზოგიერთი მართლაც მღეროდა?ძ. არც, ერთი შეხედვით, გაუმჯობესებული ფუნქციონალური მომზადების უგულებელყოფა იქნებოდა მართებული, მაგრამ რატომღაც მაინც მიგვაჩნია, რომ ასე თუ ისე საპატიო შედეგი – 0:1 უფრო სამხრეთ ამერიკელთა დამსახურებაა – მოახლოებული მუნდიალის წინ ისინი კოჭებს უფრთხილდებოდნენ. თქვენ როგორ ფიქრობთ?

სეოკი

ალალ იყოს!

უკვე გაუწყეთ, რომ ტამპერეში (ფინეთიძ ძიუდოისტთა ევროპის ჩემპიონატზე 66 კილოგრამ წონით კატეგორიაში ოქროს მედალი დედოფლისწყაროელმა ზაზა კედელაშვილმა მოიპოვა, ხოლო მძიმე წონაში მესამე ადგილი თელაველმა ზვიად ხანჯალიაშვილმა დაიკავა.

ამ დღეებში კიდევ ერთმა სპორტსმენმა – თბილისელმა ლუბა გოლოვინამ გაგვახარა. ბატუტზე ხტომაში მან ახალგაზრდებს შორის ევროპის პირველობაზე ყველას აჯობა. შეგახსენებთ, რომ ლუბა თანატოლთა შორის შარშანდელი მსოფლიო ჩემპიონია.

გუშინ სამივე სპორტსმენს საქართველოს ეროვნულ ოლიმპიურ კომიტეტში საზეიმო შეხვედრა მოუწყვეს. ჩემპიონებსა და ბრინჯაოს პრიზიორს სეოკის პირველი ვიცე-პრეზიდენტი ლერი ხაბელოვი, გენერალური მდივანი ემზარ ზენაიშვილი და საპატიო პრეზიდენტი ჯანო ბაგრატიონი მიესალმნენ. შეხვედრის დასასრულს კი ფულადი პრემიები გადასცეს.

ლერი ხაბელოვი: გამარჯვება ყოველთვის სასიხარულოა, მაგრამ წარმატებას ორმაგი ფასი ედება, როცა მას ახალგაზრდები აღწევენ. ისინი ხომ ქართული სპორტის ხვალინდელ დღეს წარმოადგენენ – მომავალ ოლიმპიურ თამაშებზე მათ უნდა გვასახელონ.

ემზარ ზენაიშვილი: ლუბა გოლოვინამ თანატოლებში რაც მოსაპოვებელი იყო, ყველაფერი დაიმსახურა. გაისად იგი დიდებში გადაინაცვლებს და პეკინის ოლიმპიური თამაშების საგზურისთვის იბრძოლებს. დარწმუნებული ვარ, ლიცენზიის მოპოვება არ გაუჭირდება.

ევროპის ჩემპიონატზე დებიუტი ჰქონდა ზაზა კედელაშვილს და სასიხარულოა, რომ მაღალი მიღწევების სპორტში ოქროს მედლით შეაბიჯა.

მძიმე ტრავმა გადაიტანა ზვიად ხანჯალიაშვილმა. თითქმის ორწლიანი შესვენების შემდეგ წლეულს იგი პირველად გამოვიდა ტატამზე. ორ საერთაშორისო ტურნირშიც იასპარეზა. ერთხელ მეორე ადგილიც დაიკავა. ევროპის ჩემპიონატზე კი დაბრუნება ბრინჯაოს მედლით აღნიშნა. ორივე ძიუდოისტი საოლიმპიადოდ გვეიმედება. ყველა ჯილდო მათზე ალალია

ვაჟა დანელია

ჭადრაკი

ამჯერად ქალებმა გვიმტყუნეს

ბოლო ორი დღეა, ტურინიდან, სადაც მოჭადრაკეთა მსოფლიო ოლიმპიადა დასასრულს უახლოვდება, უსიამოვნო ინფორმაციები მოგვიხშირდა. IX ტურში ჩვენი ვაჟების ფიასკოზე უკვე გაუწყეთ. მეათე ტურში კი ქალებმა გვიმტყუნეს, არადა, ისინი ძალიან ახლოს იყვნენ კვარცხლბეკთან. ჩვენებს ამ ოლიმპიადაზე პირველი მარცხი უკრაინელებმა აგემეს. ნინო ხურციძე ევროპის პირველ ჩემპიონს ნატალია ჟუკოვას დაუზავდა. ასევე ყაიმით დამთავრდა მესამე დაფაზე ლელა ჯავახიშვილისა და ანა უშენინას პარტია. ნანა ძაგნიძემ კი ინა გაპონენკოსთან წააგო. ახლა საქართველოს ნაკრებს 20 ქულა აქვს და სამეულში მოხვედრის შანსს კიდევ ინარჩუნებს. პირველ ადგილზე 23 ქულით უკრაინელები არიან. ლიდერებს ნახევარი ქულით რუსები ჩამორჩებიან. მესამე ადგილზე მყოფი ჩინელები ნახევარი ქულით გვისწრებენ.

გუშინ მოჭადრაკეები ისვენებდნენ, დღეს კი საქართველოს ქალთა ნაკრები რუსეთის ეროვნულ გუნდს ხვდება. ვფიქრობთ, საპრიზო ადგილის ბედიც აქ გადაწყდება.

ვაჟებმა მე-9 ტურში განცდილი მარცხით საგრძნობლად გაიუარესეს სატურნირო მდგომარეობა, თუმცა გუშინწინ თურქთა ძლევით ისევ წამოიმუხლეს, მაგრამ 24,5-ქულიანი მარაგით სამეულში შეღწევა ერთობ საეჭვოა. მეათე ტურში ბაადურ ჯობავამ მიხეილ გურევიჩი დაამარცხა. ასევე, თითო ქულა შესძინეს ნაკრებს ლევან ფანცულაიამ და გიგა ყაჭეიშვილმა, რომლებმაც, შესაბამისად, სუატ ათალიქს და უმით ათაქისს დააყრევინეს ფარ-ხმალი. აქამდე დაუმარცხებლად მოთამაშე დავით არუთინიანი კი ბარის ესენს დანებდა.

ათი ტურის შემდეგ ვაჟებში 29 ქულით სომხები ლიდერობენ და უახლოეს მეტოქე ჩინელებს ორი ქულით უსწრებენ. 26,5-26,5 ქულით მესამე-მეოთხე ადგილებს რუსები და ჩეხები იყოფენ.

დღეს საქართველოს ვაჟთა გუნდი რუმინეთის ნაკრებს ეთამაშება.

ლექსო ცინცაძე

ფარიკაობა

თბილისელი მუშკეტერები

ვაკის საფარიკაო დარბაზში დამთავრდა კადეტ მუშკეტერთა თბილისის ღია პირველობა, რომელშიც დედაქალაქისა და რუსთავის 100-მდე წარმომადგენელი მონაწილეობდა.

შეჯიბრების (მთავარი მსაჯი ლუდვიგ ღალანიძეძ მთავარი მიზანი იყო, დაეკომპლექტებინათ თბილისის კადეტ მოფარიკავეთა ნაკრები, რომელიც 2-4 ივნისს საქართველოს პირველობაში იასპარეზებს.

დაძაბული ორთაბრძოლების შემდეგ პირველ ადგილებზე გავიდნენ თბილისელი სპორტსმენები ხმალსა (თეოდორა კახიანი და გიორგი მონასელიძეძ და რაპირაში (ხატია უგულავა და სანდრო სიხარულიძეძ, ხოლო დაშნაში რუსთაველმა სპორტსმენებმა (ქეთევან ქაფიანიძე და კახა ნაცარაშვილიძ იყოჩაღეს.

გამარჯვებულები და პრიზიორები თბილისის მერიის სპორტის საქალაქო სამსახურის (უფროსი გია უდესიანიძ მედლებითა და დიპლომებით დაჯილდოვდნენ.

სურათზე: ასპარეზობის და დაჯილდოების მომენტები.

რობერტ ბაგოიანის ფოტო.

ორბიტაზე

ჩინელებო, თავს გაუფრთხილდით!

თავისი მოქალაქეები ასე გააფრთხილა ჩინეთის საგარეო საქმეთა სამინისტრომ გერმანიაში, ფეხბურთში მსოფლიო ჩემპიონატზე გამგზავრების წინ.

მართალია, ჩინეთის ეროვნული ნაკრები ჩემპიონატის ფინალურ ნაწილში ვერ მოხვდა, მაგრამ ბევრი გულშემატკივარი მაინც აპირებს ამ დროს ტურისტად გერმანიაში ჩასვლას. სწორედ მათ აფრხილებენ სამინისტრო ჩინოვნიკები, რომ მატჩების დამთავრებისთანავე სასტუმროებისკენ გაეშურონ და ერიდონ ფეხბურთის გულშემატკივართა თავშეყრის ადგილებს. და კიდევ ყურადღებით იყვნენ შუქნიშნების სიგნალებზე, ქუჩა მხოლოდ გადასასვლელებსა და მწვანე შუქზე გადაკვეთონ.

საერთოდ, მსოფლიო ჩემპიონატისადმი ჩინეთში დიდი ინტერესია. გულშემატკივართა 96 პროცენტი აცხადებს, რომ აუცილებლად ნახავს მატჩებს, მიუხედავად იმისა, რომ ჩემპიონატის შეხვედრები ჩინური დროით შუაღამის შემდეგ იწყება.

აბედნიეროთ!

შვეიცარიაში გაიმართა ერთ-ერთი სანუკვარი საქმროს, „ფორმულა-1“-ის პილოტის, 1997 წლის მსოფლიო ჩემპიონის, 34 წლის კანადელი ჟაკ ვილნევისა და 21 წლის პარიზელის ჟოან მარტინესის სამოქალაქო ქორწინება. მართალია, ისინი დიდი ხანი არაა, რაც ერთმანეთს იცნობენ, მაგრამ შემოდგომაზე უკვე ბავშვს ელოდებიან.

მათ ოფიციალურ გაბედნიერებას ნათესავებისა და მეგობრების ვიწრო წრე ესწრებოდა.

საეკლესიო ჯვარისწერა ერთი კვირის შემდეგ პარიზში გაიმართება.

ეს ხულიგნობაა?

სპორტის ამა თუ იმ სახეობის გულშემატკივრები საყვარელი გუნდის წარმატებას ათასნაირად

გამოხატავენ. აი, ასე გამოხატეს შორეულ ედმონტონში ადგილობრივი ჰოკეის გუნდის წინსვლა. „მენავთობეები“ სტენლის თასის გათამაშების ფინალში გავიდნენ. ქალაქის ცენტრალური ქუჩები მოზეიმე, განსაკუთრებით ახალგაზრდა გულშემატკივრებით აივსო, ლუდითა და უფრო მაგარი სასმელებით რომ იჭყიპებოდნენ. სუსტი სქესის წარმომადგენლები კი საყვარელი გუნდის მხარდასაჭერად და ბრბოს გასახარად მკერდს იშიშვლებდნენ.

მთვრალმა ხულიგნებმა მაღაზიების ვიტრინები ჩაამსხვრიეს და ავტომატური ტელეფონის კაბინები გადააბრუნეს. ცხრა ადგილას კი კოცონი ააგიზგიზეს.

პოლიცია ყოველივე ამას გულგრილად შესცქეროდა. მხოლოდ 15 კაცი დააპატიმრეს. აბა, წარმოიდგინეთ, რა მოხდებოდა, „ედმონტონს“ სტენლის თასი რომ მოეგო?!

განსაკუთრებული აზრი

მხოლოდ ღვთის იმედად ნუ ვიქნებით

(მეექვსე გვერდიდან)

ახლა ნახეთ, რა ხდება საფრანგეთში! იქ ბავშვისთვის ოჯახს გვარიან დახმარებას უხდიან, და ფრანგი ახალგაზრდებიც დიდად არ იკლავენ თავს ქარხნებში ან შახტებში მუშაობისთვის, ამისთვის ხომ არიან არაბები და ზანგები. მაგრამ ამ არაბებს და ზანგებს უკან მოჰყვება მთელი ნათესაობა, რომლებიც ისეთივე უფლებებს ითხოვენ, როგორებითაც ქვეყნის მოქალაქეები სარგებლობენ, მაგრამ თავიანთ წეს-ჩვეულებებს ეს ადამიანები არ ღალატობენ... ჰოდა, ყოველივე ამის შედეგია მაღაზიების დარბევა, მანქანების გადაწვა და სხვა.

— მაშასადამე პრეზიდენტის მიმართვა ხალხისადმი არ გაამართლებს და ვერაფერს ვერ შეცვლის?

— იმედი ვიქონიოთ, რომ რაღაცას მაინც შეცვლის, ყოველ შემთხვევაში რაღაც მაინც უნდა ვიღონოთ. მაგრამ ამჟამად შექმნილი ვითარება უაღრესად რთულია. ახლოვდება კოლაფსი. 2000 წელს ქვეყნის სკოლებში სწავლობდა 21 მილიონი მოსწავლე, ახლა კი მათი რიცხვი 17 მილიონს შეადგენს. კიდევ 5 წლის შემდეგ კი ასეთი მხოლოდ 14 მილიონი დარჩება. 8 წლის ასაკის ბავშვების რაოდენობა კი ორჯერ უფრო ნაკლებია 18 წლის ასაკის ახალგაზრდებთან შედარებით. ეს ნამდვილი კოლაფსია. მოსახლეობის რიცხვი არა მარტო მცირდება, არამედ ჩვენში სულ უფრო მატულობს ეგრეთ წოდებულ „ზარალიან“ ადამიანთა რაოდენობა.

სადღეისოდ ჩვენ უკვე გვყავს არა 30, არამედ მხოლოდ 5 პროცენტი ჯანსაღი მოსახლეობის, სამაგიეროდ არიან მილიონობით ინვალიდები, დაახლოებით 80 პროცენტი ქრონიკულად დაავადებულია. აუცილებელია, რომ ჯანსაღ ოჯახებში 5-6 ბავშვი მაინც იზადებოდეს. ის მატერიალური სტიმული, რომელსაც ახსენებდა პრეზიდენტი თავის მიმართვაში, აშკარად არ არის საკმარისი.

ყოველივე ამის შედეგად რუსეთი ცარიელდება. უპატრონო ეკლესიას კი კარგად იცით ვინც ეპატრონება.

— თქვენი აზრით, როდის დადგება აღსასრულის ჟამი?

— მიმდინარე საუკუნეში, და ამის გამოთვლა სულაც არ არის რთული. რუსეთს უამრავი ადამიანი მოაწყდა ამიერკავკასიიდან, შუა აზიიდან, ნაწილობრივ ჩინეთიდან, კორეიდან და ვიეტნამიდან.

შუა აზიაში იზრდება მოსახლეობის რიცხვი: ორი მშობლის ნაცვლად რჩება ოთხი შვილი. ამ ადამიანებს სჭირდებათ სახლები, სამუშაო, წყალი, რომლის მწვავე დეფიციტიც იგრძნობა იქ. ყოველივე ამის შოვნის იმედი მათ აქვთ ჩვენთან, რუსეთში. ხდება იგივე, რაც თავის დროზე მოხდა იუგოსლავიაში ალბანელებთან დაკავშირებით. ჩვენ კიდევ წინ გვაქვს ჩვენი კოსოვო. თავად განსაჯეთ: ერთი ინფანტილი-ბავშვი 5-6 მოჯაჰედის წინააღმდეგ. ეს ხომ გარდუვალი დაღუპვაა.

ერთი სიტყვით, პერსპექტივას თუ გადავხედავთ, იგი ნამდვილად არ არის სასიხარულო, და უფრო მეტიც, საგანგაშოა. ჩვენ, ამჟამინდელი ქალაქის მოსახლეობა, ასე 20-30 წლის შემდეგ „აღვიგვებით პირისაგან მიწისა“ იმ ხალხების მიერ, რომლებიც მხოლოდ ახლა იწყებენ მიგრირებას სოფლებიდან ქალაქში. თუმცა, 3-4 თაობის შემდეგ მათაც იგივე ბედი ელით.

საოცარია, მაგრამ ამ პრობლემაზე სერიოზულად არავინ ფიქრობს. ყველას იმის იმედი აქვს, რომ „იქნებ გაგვიმართლოს და არაფერი არ მოხდეს“. მაგრამ ეს ნამდვილად არ იქნება ასე.

— მაგრამ პლანეტაზე ხომ დაახლოებით 6,5 მილიარდი ადამიანი ცხოვრობს, სად წავა ეს ხალხი?

— მსურს ვიწამო, რომ ისინი აღესრულებიან ბუნებრივი სიკვდილით — ერთ თაობას მიჰყვება მეორე. ადამიანმა დაიწყო ბრძოლა ბუნების წინააღმდეგ. აბა, წარმოიდგინეთ, რა იქნებოდა, დედამიწაზე 6 მილიარდი სპილო რომ ცხოვრობდეს, ისინი ხომ ერთმანეთს გადათელავდნენ! რა იქნებოდა, საიდანღაც ერთბაშად 6 მილიარდი გველი რომ გამოჩენილიყო? ისინი ხომ ერთმანეთს დაგესლავდნენ! ბუნებაში ყოველ ცოცხალ არსებას თავისი ადგილი აქვს მიჩენილი. ეს ადამიანსაც ეხება. უმთავრესი ამოცანაა ის, თუ როგორ შევაჩეროთ უკვე დაწყებული დაღუპვის პროცესი.

— ისტორიას ახსოვს შემთხვევები, როცა ასე ამოწყდარა მთელი ხალხები?

— სუსტ ხალხებს, როგორც წესი, აგრესორები ანადგურებდნენ. გახსოვთ მოჰიკანი? მაგრამ სხვა შემთხვევებიც ყოფილა. ამის ყველაზე მკაფიო მაგალითია პირველი რომი — მსოფლიოში უძლიერესი სახელმწიფო. 6-ათასიან რომაელთა ლეგიონს შეეძლო პირწმინდად გაენადგურებინა ნებისმიერი 100-ათასიანი არმია. მაგრამ რომაელებშიც თანდათანობით დაიწყო ის, რასაც დღეს ვხედავთ რუსეთში: ახალგაზრდობა ეძებდა საბაბს იმისთვის, რათა არ ემსახურა არმიაში, თანდათანობით მიეცა განცხრომას და გარყვნილებას. რომის არმიას ნელ-ნელაავსებდნენ ბარბაროსები. საბოლოო ანგარიშით 30 ათასი ბარბაროსი ერთხელ დაეცა თავს 100-ათასიან რომაელთა გარნიზონს და გაანადგურა იგი.

— მაგრამ, დამეთანხმეთ, რომ ჩვენს ქვეყანაში რაღაც იცვლება უკეთესობისკენ! დედებს მოუმატეს ფულადი დახმარება, საზოგადოებაშიც შეინიშნება სტაბილურობა... იქნებ, მაინც გადავრჩეთ?

— მშობლები ძალზე მგრძნობიარე არსებანი არიან. და როგორც კი იგრძნობენ, რომ მათი მდგომარეობა ოდნავ მაინც გაუმჯობესდა, მაშინათვე გააჩენენ უფრო მეტ შვილს. მაგრამ ეს ვერანაირ გავლენას ვერ მოახდენს საერთო პროცესზე.

ვერც 3 ათასი რუბლი დაგვეხმარება და ვერც — 6 ათასი.

— როგორ მოვიქცეთ? ცხადია, რომ სოფლებში აღარ დავბრუნდებით...

— ამჟამად შექმნილ ვითარებაში ნამდვილად განწირულები ვართ. უწინარეს ყოვლისა, ეს ხდება ჩვენი ფსიქოლოგიის გამო. არადა, თეორიული გამოსავალი არსებობს. იგი მარტივია, მაგრამ განუხორციელებელი, რადგან ჩვენი ცნობიერებისთვის ეს მიუღებელია.

— რა გამოსავალს გულისხმობთ?

— როგორც უკვე გითხარით, წინათ რუსეთში მოსახლეობის 30-40 პროცენტი აბსოლუტურად ჯანმრთელი იყო, სწორედ ასეთ ოჯახებში იზრდებოდა 10-20 ბავშვი და მათი 50-60 პროცენტი პრაქტიკულად ჯანმრთელად ითვლებოდა. შობადობის პროცესში არ მონაწილეობდა მხოლოდ 1-2 პროცენტი — ჯარისკაცები, ინვალიდები, მაწანწალები.

სადღეისოდ ქვეყანაში აბსოლუტურად ჯანმრთელია მხოლოდ მოსახლეობის 5 პროცენტი, 20-25 პროცენტი — პრაქტიკულად ჯანმრთელია, დანარჩენები კი — ქრონიკული ავადმყოფები არიან. ზოგს ზურგი სტკივა, ზოგს თვალი, ზოგს ცხვირი და ა.შ. აბა, რა შთამომავლობას მოგვცემენ ისინი? ეს ხომ საშინელებაა. ჩვენში ყოველი ახალი თაობა სულ უფრო „ზარალიანია“.

ჩემი აზრით, აქ ვერ ვიხელმძღვანელებთ ფსევდოდემოკრატიული პრინციპით, რომ ყველა ადამიანი თანასწორია. როგორც წიგნის „1984“ ავტორი ჯორჯ ორუელი წერს, „ყველა ადამიანი თანასწორია, მაგრამ ზოგიერთები უფრო მეტად არიან თანასწორნი“. გამოსავალი სწორედ ეს არის. მთელი ყურადღება უნდა მივაპყროთ აბსოლუტურად ჯანმრთელ ადამიანებს, მათი რიცხვი ხომ ჩვენს ქვეყანაში უფრო ნაკლებია, ვიდრე ერთად აღებული ყველა სახელმწიფო მოხელისა და დეპუტატის. მალე კი ასეთი ადამიანების რაოდენობა ოლიგარქების რიცხვზეც ნაკლები იქნება.

— მომიტევეთ, მაგრამ ეს რაღაც „არიული თეორია“ გამოდის!

— ხომ ხედავთ, თქვენც ასე მსჯელობთ! „ძროხები ხომ არ ვართ, რომ ვიღაცამ გადაგვარჩიოს?“, — ჩვეულებრივ კითხულობენ ხოლმე აღშფოთებული ადამიანები.

ამ მეცნიერებას ევგენიკა ჰქვია. ეს არც ფაშიზმია და არც რასიზმი. ეს არის უბრალოდ მომაკვდინებელი კრიტიკული მდგომარეობიდან გამოსვლის მცდელობა. და იგი ეხება არა მარტო რუსეთს, არამედ ყველა ქვეყანას, რომელიც ცხოვრების ქალაქურ წესზე გადავიდა.

— კეთილი, შევარჩიეთ ეს 5 პროცენტი ჯანმრთელი მამაკაცები და ქალები. ამის შემდეგ რა, მათ ხომ შუბლზე არაფერი აწერიათ?

— ყველა რატომღაც ფიქრობს, რომ ქალს სჭირდება მხოლოდ რაც შეიძლება მეტი ფული — და მაშინ ყველაფერი წესრიგში იქნება. ამ თვალსაზრისით ოლიგარქებს არანაირი პრობლემა არა აქვთ და მაინც, მათ უმრავლესობას ოჯახში ერთი ბავშვი ჰყავთ.

დიახ, ბავშვის გასაზრდელად საჭიროა ფული, მაგრამ ეს მთავარი არ არის. მთავარია ქალის სტატუსი. დიასახლისი ქალი ჩვენს ქვეყანაში, რა თქმა უნდა, თუ იგი „ახალი რუსის“ ცოლი არ არის, შეიძლება ითქვას, რომ საზოგადოების ყველაზე დაბალი ფენაა. არადა, ქალი დარწმუნებული უნდა იყოს თავის ხვალინდელ დღეში, მას სჭირდება, ასე ვთქვათ, მუდმივი გარანტიები.

— ამ თეორიაზე თუ გიმსჯელიათ ვინმესთან?

— თავის დროზე გენერალ ალექსანდრე ლებედთან. იგი ერთადერთი გუბერნატორი იყო, რომელიც ჩაწვდა საკითხის არსს, კრასნოიარსკის მხარეში დაიწყო კადეტთა კორპუსების გახსნა. დაგეგმილი ჰქონდა ქალების, მომავალი მრავალშვილიანი დედების კორპუსების ორგანიზებაც.

იდეის არსი კი აი, ასეთია. ჩემი აზრით, საჭიროა რაღაც განსაკუთრებული სასწავლებლების ჩამოყალიბება, რომლებშიც მსურველებს მიიღებდნენ, უბრალოდ, ჯანმრთელობის მდგომარეობის მიხედვით — როგორც, ვთქვათ, ეს ხდება კოსმონავტების შემთხვევაში. სასწავლებელში, ალბათ, უნდა დაეუფლონ დაწყებით სამუშაო განათლებას, მაგრამ პედაგოგიური განხრით, იმის გათვალისწინებით, რომ ადამიანი აღზრდის თავის შვილებს. დავუშვათ, 14-18 წლის ქალიშვილი ან ჭაბუკი სწავლობს ამ სასწავლებელში, ეუფლება საოჯახო მეურნეობის გაძღოლის ანბანს და სხვა ცხოვრებისეულ სიბრძნეს, ამის შემდეგ კი მას ოთხივ კუთხით ულოცავენ გზას: გზავნიან ბაზარში სავაჭროდ, თვითმფრინავის პილოტად ან გზის მშენებლად... მაგრამ ადამიანს შეუძლია გამოთქვას სურვილი, რომ გახდეს პროფესიონალი მშობელი.

და მაშინ, ასეთი ადამიანები ხვდებიან იმ სოციალურ სტატუსში, რომელიც უთანაბრდება მოსკოვის საქალაქო სათათბიროს ან თვითსახელმწიფო სათათბიროს დეპუტატის მდგომარეობას. ეს ნიშნავს ბინის მიცემას კრედიტით, რომელსაც იგი დაფარავს ბავშვების დაბადების კვალობაზე, ვთქვათ, ოჯახში მე-6 ბავშვის დაბადების შემდეგ ბინა მთლიანად გადადის მშობლების საკუთრებაში. და კიდევ უკეთესი, თუ ეს იქნება კოტეჯი საკარმიდამო ნაკვეთით.

მეორეც, ბავშვების კვება, ტანსაცმელი, ფეხსაცმელი, სათამაშოები და წიგნები — ყოველივე ეს სიმბოლურ ფასად უნდა გაიყიდოს. ერთი სიტყვით, ასეთ მამებს და დედებს სჭირდებათ სტატუსი, შეღავათები, უფასო პოლიკლინიკა, სრულ სახელმწიფო კმაყოფაზე ყოფნა და საყოველთაო პატივისცემა. ერთი სიტყვით, ისეთი სტატუსი, როგორიც აქვს მაგალითად, საბავშვო ბაღის დირექტორს ან მასწავლებელს.

— თქვენი აზრით, ეს გადაგვარჩენს?

— სასწაული არ მოხდება, მაგრამ ერის კვდომის პროცესი მკვეთრად შენელდება. ჩვენთან გაცილებით მეტი ჯანმრთელი ბავშვი გაჩნდება. აი, პრინციპში, მთელი საკითხიც. მაგრამ მას უპირისპირდება საყოველთაო სახალხო აღშფოთება: როგორ შეიძლება ასეთი რამ მოხდეს. ოდითგანვე ხომ ასე იყო: ბავშვი გააჩინე — შენვე იზრუნე მისი აღზრდისთვის. აქ კი ვიღაც ქალმა გააჩინა ბავშვები და ისე ცხოვრობს, როგორც ქალაქის მერი! საკუთარი კოტეჯი და მანქანაც კი აქვს!..

ეს პრობლემა ჯერჯერობით არავის არა აქვს ბოლომდე შეგნებული.

— თითქოს, ვხვდები, რატომ ხდება ასე. ეს ხომ დიდძალ ფულს მოითხოვს!

— სადღეისოდ დემოგრაფიისთვისაც გამოიყოფა თანხები, მაგრამ მათ არაეფექტიანად მოიხმარენ. აი, რას გეტყვით: ჩვენ გვყავს 60 მილიონი შრომისუნარიანი ადამიანი, მაგრამ ფაქტობრივად, მათი მესამედი უმუშევარია. არის ასევე უამრავი ადამიანი, რომელთა ხელფასიც საარსებო მინიმუმზე დაბალია. ეს კი ნიშნავს, რომ სახელმწიფოს ადამიანი, უბრალოდ, არ სჭირდება, რადგან მას ხელფასის სახით უხდის თავისებურ უმუშევრობის დახმარებას.

რატომ ვამბობ ყოველივე ამას? ახლა არნახული ტემპით მიმდინარეობს კომპიუტერიზაცია. სულ მალე, სუპერმარკეტებში ველარ ვნახავთ ასობით გამყიდველს, ბანკებში კი — ასობით კლერკს. უმუშევრობის შემოტევა ჩვენთვის გარდუვალია, რადგან სამუშაოთა დიდ ნაწილს უკვე კომპიუტერები და რობოტები შეასრულებენ.

საჭიროა და აუცილებელიც კი არის რამდენიმე მილიონი მამაკაცი და ქალი გავათავისუფლოთ სპეციალურად ბავშვების აღზრდისთვის! ოღონდ ჩვენ უნდა დავძლიოთ ფსიქოლოგიური ბარიერი, ვაღიაროთ, რომ ბავშვის აღზრდა ისეთივე მძიმე შრომაა, როგორც ფაბრიკაში ან ქარხანაში მუშაობა.

— თუ არაფერს ვიღონებთ, მაშინ...

— შესაძლებელია რამდენიმე სცენარი. არ არის გამორიცხული, რომ რომელიღაც ხალხმა აირჩიოს დიქტატორი და იგი „რკინის ხელით“ აკრძალავს აბორტებს. ბანაკებში გადასახლების შიში აიძულებს ყოველ ოჯახს იყოლიოს 10-10 ბავშვი, გამოუყოფს მათ შეღავათებს, გახდის პრივილეგირებულ ფენად...

— და კვლავ ყველაფერი თავიდან განმეორდება?

— კიდევ ერთხელ გიმეორებთ: ეს შესაძლო ვარიანტებია. ხომ ხედავთ, რა სწრაფი ტემპით ვითარდება კომპიუტერები, 10 წლის განმავლობაში ფიჭური ტელეფონი გახდა ურთულესი ელექტრონული ხელსაწყო, არადა, იგი ჯიბეში თითქმის ყველას უდევს. გვექნება სულ სხვა საზოგადოება, და არცთუ ისე დიდი ხნის შემდეგ — ასე 10-30 წელიწადში. არ არის გამორიცხული, რომ კომპიუტერი და არა ადამიანი გაარკვევს, თუ რამდენი უნდა იყოს დედამიწის მოსახლეობა. დაგვიტოვებს, ვთქვათ ასე 200-600 მილიონ კაცს.

თუმცა, არც სხვა ვარიანტებია გამორიცხული, მათ შორის ისეთები, რომლებსაც ოპტიმისტურს ნამდვილად ვერ ვუწოდებთ...

საუბარი ჩაიწერა
ვლადიმერ ჩუპრინამ

МОСКОВСКИЙ КОМСОМОЛЕЦ

ჩვენ მოვდივართ!

გუშინ, პირველ ივნისს...

ვაკეში ბავშვთა „საჭყუმპალაო“ გაიხსნა

ვაკის საცურაო აუზზე გუშინ ბავშვებისთვის „საჭყუმპალაო“ გაიხსნა. ბავშვთა სპორტულ-საცურაო აუზი თბილისის პრემიერმა თემურ ქურხულმა საზეიმო ვითარებაში გახსნა. „საჭყუმპალაო“ გათვლილია 4-დან 11 წლამდე ასაკის ბავშვებისთვის.

ვაკის საცურაო აუზის მფლობელის ჯუმბერ ხატიაშვილის განცხადებით, 1,5 წლის წინათ, როდესაც ვაკის საცურაო აუზი გაიხსნა, გაცხადდა, რომ „საჭყუმპალაოც“ აღდგებოდა.

„ჩვენ პირობა შევასრულეთ. ბავშვთა აუზს 20 წელია არ უმუშავია და მიხარია, რომ ის კვლავ აღდგენილია და ჩვენი მომავალი თაობები აქ ისწავლიან ცურვას, როგორც ეს ჩემი ბავშვობის დროს ხდებოდა“, – განაცხადა ხატიაშვილმა.

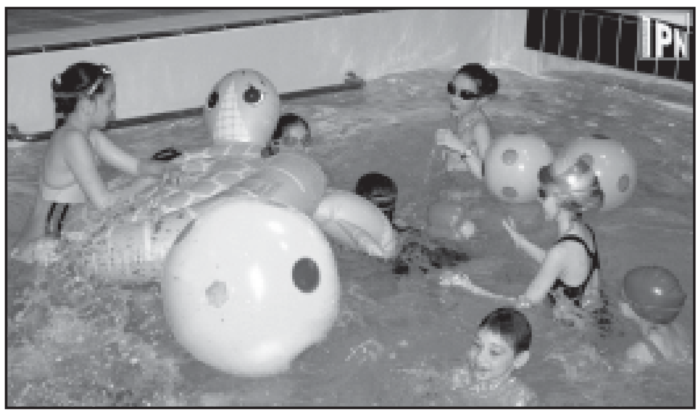

ვინ გამოეკიდება საჰაერო ბურთს?

ბავშვთა დაცვის საერთაშორისო დღესთან დაკავშირებით გუშინ „საქართველოს ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაციის“ ინიციატივით თბილისსა და ქუთაისში ლოზუნგით „ბავშვების მომავალი სიღარიბის გარეშე“ აქციების სერია გაიმართა.

ფილარმონიის აივნიდან გაუშვეს ათასი საჰაერო ბურთი. თითოეულ მათგანში მოთავსებულია წერილი, ე.წ. „ათასწლეულის გზავნილი“. ის 50 ადამიანი, ვინც „ათასწლეულის ბარათს“ იპოვის და მას 30 სექტემბრამდე ყველაზე შორი მანძილიდან „იურისტთა ასოციაციის“ ოფისში გააგზავნის, პრიზს მიიღებს.

ინტერპრესნიუსი

„ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სოხუმის ფილიალის დაუსწრებელი განყოფილების სტუდენტთა საყურადღებოდ!

დაუსწრებელი განყოფილების ყველა სპეციალობის სტუდენტთათვის საგამოცდო სესია დაიწყება 2006 წლის 5 ივნისიდან.

დირექტორი,
პროფესორი რ. კაკუბავა.

„მზიურში“ საქველმოქმედო კონცერტი გაიმართა

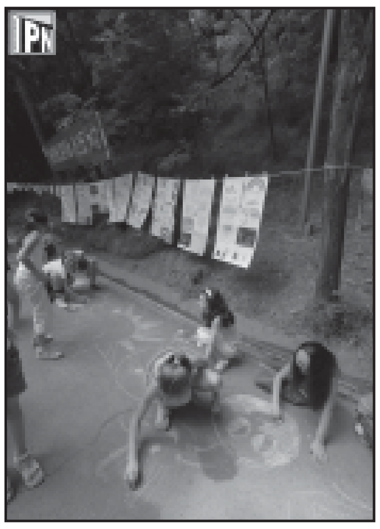

საინიციატივო ჯგუფი „ჩვენ ვხედავთ მზეს“ გლდანის ბავშვთა სოციალური ადაპტაციის ცენტრის აღსაზრდელებისთვის ბავშვთა ქალაქ „მზიურში“ საქველმოქმედო აქცია-კონცერტს გამართა, სადაც 70 მზრუნველობას მოკლებულმა ბავშვმა მოიყარა თავი.

საღამოს გაიმართა ფოლკლორული კონცერტი, რომელშიც მონაწილეობა მიიღეს ანსამბლებმა – „მძლევარი“, „ჩვენებურები“, თეატრალური ინსტიტუტის ანსამბლმა და გურჯაანის სახელმწიფო ანსამბლმა.

შემოქმედებით და სპორტულ ტურებში გამარჯვებული ბავშვები ორგანიზატორებმა სპეციალური პრიზებით დააჯილდოვეს.

გახსენება

მარლენ ქუთათელაძე

3 ივნისს შენი დაბადების დღეა. ძალიან გიყვარდა დაბადების დღის აღნიშვნა მეგობრებთან და ნათესავებთან ერთად. ახლა უკვე მე-4 წელია, უშენოდ ვხვდებით შენს დაბადების დღეს შენ საფლავთან.

ალბათ იქაც არა ხარ მოწყენილი, გვერდით გყავს მშობლები და, შენი საყვარელი სიძე – თამაზი და მრავალი მეგობარი.

ჩვენო საყვარელო მარლენ, ძალიან კარგი ადამიანი იყავი, კარგი მამა, მეუღლე, ძმა. შენ ალალ-მართალი სულით ლამაზი იყავი, ყველა გიყვარდა და ყველას პატივს სცემდი. შენი თბილი დამოკიდებულება ყველას ახსოვს და ყველა ტკბილად გიგონებს.

ძალიან გვიყვარხარ, გვაკლიხარ, გვენატრები, შენზე ვლოცულობთ. ღმერთმა ნათელში ამყოფოს შენი სული!

შენი ოჯახი

კორნელი კეკელიძის სახელობის ხელნაწერთა ინსტიტუტის თანამშრომლები იუწყებიან
თამაზ სურგულაძის
გარდაცვალებას და თანაგრძნობას უცხადებენ განსვენებულის ოჯახს.

გ. ჩუბინაშვილის სახელობის ქართული ხელოვნების ისტორიის ინსტიტუტი თანაგრძნობას უცხადებს გიორგი მასხარაშვილს მეუღლის
ლენა კაზიშვილის
გარდაცვალების გამო.

მეუღლე დოდო აბაშიძე, შვილი გიორგი, რძალი ირინა, შვილიშვილები ვიკა, ქეთევან თოფურიები, და ნანა, დისწული ერეკლე, რძალი ვანდა, რეზიკო გურგენიძეები, მძახლები მანანა, ვახტანგ თევზაძეები, ცირა ვასილკოვსკაია, დათო, ნანა, გიორგი, მედუნა გოგიშვილები ღრმა მწუხარებით იუწყებიან
გურამ თოფურიას
გარდაცვალებას. პანაშვიდი 2, 3 VI, 17 სთ-ზე. გამოსვენება 4 VI, 15 სთ-ზე. მისამართი: ირაკლი აბაშიძის ქ. № 54.

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის ენისა და ლიტერატურის განყოფილება დიდი მწუხარებით იუწყება გამოჩენილი ქართველი ენათმეცნიერის, აკადემიის წევრ-კორესპონდენტის
გურამ თოფურიას
გარდაცვალებას და თანაგრძნობას უცხადებს მის ოჯახს.

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია ღრმა მწუხარებით იუწყება, რომ გარდაიცვალა გამოჩენილი ქართველი ენათმეცნიერი, აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი, პროფესორი
გურამ თოფურია
და სამძიმარს უცხადებს განსვენებულის ოჯახს.

საეკლესიო დღესასწაული

ღირსი ზაბულონი და სოსანა, წმიდა მოციქულთასწორი ნინოს მშობლები

2 ივნისს ქართული სამოციქულო ეკლესია იხსენიებს წმიდა ნინოს მშობლებს – ღირს ზაბულონს და სასანას. კაბადოკიელი, წმიდა გიორგის ნათესავის, ღირსი ზაბულონის ღვაწლით მთელი მაშინდელი საფრანგეთი ეზიარა ქრისტეს წმიდა ნათელს.

წმიდა ზაბულონმა ცოლად შეირთო იერუსალიმის პატრიარქის და – სოსანა. კაბადოკიაში მათ შეეძინათ ქალიშვილი ნინო. თორმეტი წლის იყო ნინო, როდესაც მშობლებმა ყველაფერი გაყიდეს და იერუსალიმში წავიდნენ. ცნობილია, რომ ნინოს მშობლების შესახებ ცნობები, მხოლოდ ქართულმა წყაროებმა შემოგვინახა.

ქართველთა ერის განმანათლებლის, წმიდა ნინოს მშობლები ზაბულონი და სოსანა იყვნენ დაუფარავი აღმსარებელნი ჭეშმარიტი ღმერთისა.

საქართველოს წმინდა სინოდი განაჩინებს: „რათა წმიდა ნინოს მშობლები, მოციქულთა სწორის აღზრდისათვის და ღვთისსათნო მოსაგრე ცხოვრებისათვის, შერაცხილ იქნენ წმინდანთა ლასში და ეწოდოთ: ზაბულონს – ღირსი მამა ზაბულონი და სოსანას – ღირსი დედა სოსანა".

მოამზადა
გიული ლიპარტიამ

ანეკდოტები

მიხო სიჩქარის გადაჭარბებისთვის პატრულმა გააჩერა, დააჯარიმა და კარგა გვარიანი თანხის ქვითარიც გამოუწერა.

– რა ჭირად მინდა ეს ქვითარი, – იღრინება გაბრაზებული მიხო.

– ნუ ცხარობ, შეინახე, გამოგადგება, როდესაც 12 ასეთი ქვითარი დაგიგროვდება, საჩუქრად ველოსიპედს მიიღებ.

* * *

– რაო, მიხა, რასა გწერამს ამერიკიდან მაროი?

– იჰ, კარგი ერთი, იქაც ინგრე ყოფილა, როგორც ჩვენთანა, განა!

– ეს როგორა?

– როგორა და, როცა რამე გჭირდება, თურმე სუ ყველაფერი იქაც დოლარზე უნდა იყიდო!

* * *

– რად დაითხოვე შენი მზარეული? – ეკითხება სარკესთან მაკიაჟით გართულ ქალს დაქალი.

– ნუ მკითხავ, – ამოიოხრა მან, – მართლაც საუცხოოდ ამზადებდა კერძებს, მაგრამ ენას ვერ აჩერებდა და ყველას ეუბნებოდა, რომ ჩემთან უკვე 40 წელია, რაც მუშაობს.

* * *

რუსს მხოლოდ მათრახითა და შოკოლადით ვერ მართავ, არაყიც არის საჭირო.

* * *

ორი ნარკომანი ავტობუსის გაჩერებაზე დგას. ერთი 2 ნომერ ავტობუსს ელოდება, მეორე – 7 ნომერს.

უცებ 27 ნომერი ავტობუსი ჩამოდგა.

– ოი, რა კარგია, ერთად წავალთ!

* * *

ერთმა ახალმა ქართველმა მეორე სახლში მიიპატიჟა. სტუმარი დადის, ათვალიერებს იქაურობას და ამბობს:

– ეს დიდი ოთახი უკანასკნელი მოდის მოთხოვნათა შესატყვისად არის გაწყობილი, კარგია. პატარა ოთახი, მისაღები და სამზარეულოც არ ჩამორჩება მას, მაგრამ მაინც რაღაც უკმარისობის გრძნობა რჩება, თითქოს ფული დაგნანებია.

– მოიცა, რას ჩქარობ შეფასებებში, ჯერ ხომ ლიფტიდან არ გავსულვართ.

ლარის კურსი

2 ივნისიდან დადგინდა ლარის მიმართ უცხოური ვალუტების შემდეგი კურსები

ინგლისური გირვ. სტერლ.	1	3,3779 ლარი
აშშ დოლარი	1	1,7980 ლარი
ევრო	1	2,3124 ლარი
რუსული რუბლი	1	0,0668 ლარი.
აზერბაიჯანული მანათი	1	1,9989 ლარი.
სომხური დრამი	100	0,4205 ლარი.
უკრაინული გრივნა	10	3,5842 ლარი.

დარია თუ ავდარია

დასავლეთ საქართველოში – მცირე მოღრუბლულობა, ჰაერის ტემპერატურა: დღისით $+15^{0}$ – $+22^{0}$, ღამით $+9^{0}$ – $+15^{0}$.

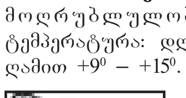

აღმოსავლეთ საქართველოში – მცირე მოღრუბლულობა, ჰაერის ტემპერატურა: დღისით $+12^{0}$ – $+18^{0}$, ღამით $+4^{0}$ – $+12^{0}$.

თბილისში – ცვალებადი მოღრუბლულობა, ჰაერის ტემპერატურა: ღამით $+18^{0}$ დღისით $+30^{0}$.

ბათუმი – ღ. $+18^{0}$, დ. $+29^{0}$; **სოხუმი** – ღ. $+19^{0}$, დ. $+32^{0}$; **ქუთაისი** – ღ. $+19^{0}$, დ. $+30^{0}$, **ოზურგეთი** – ღ. $+17^{0}$, დ. $+30^{0}$, **ზესტაფონი** – ღ. $+18^{0}$, დ. $+29^{0}$; **რუსთავი** – ღ. $+18^{0}$, დ. $+30^{0}$, **ფოთი** – ღ. $+21^{0}$, დ. $+29^{0}$; **მესტია** – ღ. $+12^{0}$, დ. $+18^{0}$; **სტეფანწმინდა** – ღ. $+14^{0}$, დ. $+19^{0}$; **თელავი** – ღ. $+19^{0}$, დ. $+29^{0}$; **გორი** – ღ. $+18^{0}$, დ. $+26^{0}$; **ახალციხე** – ღ. $+16^{0}$ დ. $+25^{0}$; **ბორჯომი** – ღ. $+16^{0}$, დ. $+28^{0}$; **ცხინვალი** – ღ. $+10^{0}$, დ. $+21^{0}$; **სამტრედია** – ღ. $+21^{0}$, დ. $+33^{0}$; **ზუგდიდი** – ღ. $+21^{0}$, დ. $+34^{0}$; **ჭიათურა –** ღ. $+18^{0}$, დ. $+31^{0}$.

კაცი ოცნებას არ მოუკლავს

გმადლობთ, ბატონო თემურ!

ანუ გიხაროდენ: ყაყაჩოსფრად აყვავებულ რუსთაველის პროსპექტს ვერის უბანიც მიემატა!

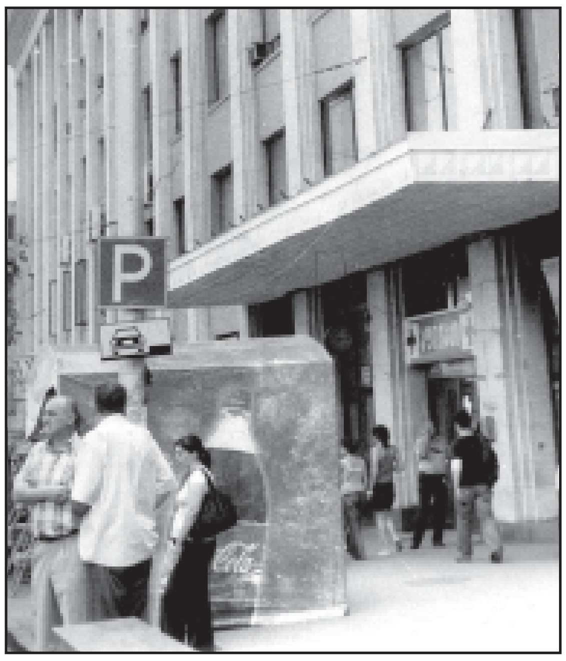

ავს რასმე რომ ელოდები და უცებ ბედნიერება ტუზივით დაგეცემა, დაიბნევი, აბა რა მოგივა! აკი დავიბენით კიდეც ვერაზე, პრესის სახლში, გამომცემლობა „სამშობლოში" (მ. კოსტავას 14ძ მომუშავე ჟურნალისტები, როცა ზაფხულის პირველსავე დღეს ანუ გუშინ, 1 ივნისს, სამსახურში მისულებმა თვალი ვკიდეთ „კოკა-კოლას" ყაყაჩოსფერ კარავს, სადაც უსახსრობით ღონემიხდილებს და დასიცხულებს ცივი სასმელით უფასოდ გაგვიმასპინძლდნენ.

მოდი და ნუ გაგიკვირდება. ბატონი კახა ბენდუქიძე ამ შენობიდან საერთოდ გაყრას გვიპირებდა, აი სიკეთითა და გონიერებით სავსე ბიზნესმენმა თემურ ჭყონიამ კი ისეთი სიურპრიზი შემოგვთავაზა, ბენდუქიძისეული ტკივილი ერთბაშად დაგვიამა. მართალია, ჯერჯერობით უფასოდ ყოველ ჟურნალისტზე მხოლოდ თითო პატარა ბოთლ „კოკას" იძლევიან, მაგრამ, როგორც ფარდულში მომუშავე ქალბატონმა გვაცნობა, თურმე ბატონ თემურს განზრახული აქვს, ხვატის მატებასთან ერთად „საბოთლო ულუფაც" გაგვიზარდოს.

მადლობთ, ბატონო თემურ, ჟურნალისტებზე ასეთი ზრუნვისთვის. მაღლიდან მაცქერალი ღმერთი სიკეთეს არ დაგიკარგავთ! ისე, მალა რახან ჭამაში მოდის, იქნებ ერთი საფირმო საგაზეთო ჯიხურიც ჩაგვედგათ, („სტელაჟებს" ვინ ჩივის, ლამის ე. წ. „კრიკუნებსაც" აუკრძალონ გაზეთების გაყიდვაძ, ჩვენს მადლს მოისხამდით.

კოკა კოლიაშვილი

მკვახე შეძახილი

წინასაარჩევნოდ მაინც ჩართე, გიგი, შადრევანი!

ვინა თქვა, არ დაცხებაო!.. მორჩა, ზამთრიდან პირდაპირ ზაფხულის გაგანიაში გადავედით!.. ხალხი უკვე პარკებსა და ბაღებში საჩრდილობელს ეძებს, მაგრამ ჩვენმა „შადრევანთმშენებელმა" პრეზიდენტმა თუ იცის, რომ მისი ერთგული და კუდქიცინა ქალაქის მერია, ბაღებსა და პარკებში, შადრევნებს დილა-საღამოს, ანუ აგრილებულში რთავს?! (ასეა, მაგალითად, ე.წ. „ალექსანდრეს" ბაღში, – დილის რვის ნახევრიდან თერთმეტამდე და საღამოს თვრამეტიდან ოცდაერთ საათამდეძ. სხვა დროს, მთელი დღის პაპანაქებაში გამორთულია შადრევნები და, რა გასაკვირია, რომ ბაღში მყოფი თბილისელები ქალაქის ხელისუფალთ „ლოცვა-კურთხევას" უგზავნიან!

ბატონო გიგი, თქვენ ეგ როგორ გეშლებათ?.. ადგილობრივი არჩევნები ცოტა შორსაა, მაგრამ ამ ხალხს მომზადება არ უნდა? ჰოდა, წინასაარჩევნო ჩართვა მაინც „მოახდინე", შე კაცო!..

ვილენ მარდალეიშვილი

ყველაფერი ყველაფერზე

დამაწყნარებელი მარტო წამლები როდია

ბევრი მეცნიერი განსაკუთრებულ ნიშნებში ვერაფერს ხედავს ცუდს. მაგალითად, ფრანგი ფსიქიატრი, დოქტორი ფრანსუა ლაბორდი გვიმტკიცებს, რომ „ცრურწმენა კაცს მოვლენებზე ძალის შეგრძნებასა და იმათი გაკონტროლების შესაძლებლობის მოჩვენებითობას სძენს". ამ სპეციალისტის აზრით, ეს არის იაფი და ადვილადმისაწვდომი დამაწყნარებლისნაირსახეობა.

– ფსიქიატრიის თვალსაზრისით ცრუმორწმუნეობა ყოველ ჩვენგანს შინაგანი დაძაბულობის შესუსტების საშუალებას აძლევს, – გვიხსნის რუსი ფსიქოლოგი ვალერი დოროფეევი. – არსებითად, იმას პლაცებოს, ანუ ვითომითი წამლის ეფექტი ახლავს. ფსიქოანალიზი მოქმედებათა ამგვარ სახეს მაგიურ აზროვნებას უწოდებენ: თავი რომ უკეთ იგრძნო, ზოგჯერ საკმარისია შეულებავ ხეს წაუკაკუნო ან „გზის წინ" ჩამოჯდე. ეს დაგვამშვიდებს და უსიამოვნების მოლოდინს აგვაცილებს.

ჯერ კიდევ ბალზაკი წერდა: „ცრუმორწმუნე კაცი არ იქნება მთლად უბედური, ვინაიდან ცრურწმენა ღირს იმედად"...

ყველაზე გავრცელებული ცრურწმენები

●ნუ გამოიტანთ სახლიდან ნურაფერს მზის ჩასვლის შემდეგ.

●მაგიდას ხელით ნუ გადმოწმენდთ – უფულობა იცის.

●თვითონ ნუ გაიკრეჭთ თავს – სიღარიბე იცის.

●საღამოთი ბინის დასუფთავება არ ვარგა – სახლიდან ბედნიერებას გაუძახებთ გარეთ.

●არ შეიძლება იატაკის მორეცხვა ზღურბლიდან დაწყებით.

●სახლიდან გასვლის წინ ნურაფერს გაკერავთ, გასაღებები ნუ გაგივარდებათ ხელიდან და უკან ნუ დაბრუნდებით – გზა დაგეთარსებათ.

● სახლის დამცველად რაკი ზღურბლი ითვლება, არ შეიძლება რაიმეს მიცემა ან აღება იმის აქედან და იქიდან.

●იატაკიდან ნუ აიღებთ ნაპოვნ ღილს, სუფრაზე ნუ გაუცვლით ნურავის ბოკალს, მაგიდაზე ნუ დატოვებთ ცარიელ ბოთლებს.

●სახლში ფარშევანგის ფრთების ან ლერწმის თაიგულის შენახვას ოჯახის დანგრევა მოსდევს.

●ტანსაცმელს თუ პირშებრუნებით ჩაიცვამთ, გაილახებით, ხოლო თუ უკანა ნაწილით წინ – ვინმეს გაიცნობთ.

საქართველოს რესპუბლიკა
SAKARTVELOS RESPUBLIKA
იბეჭდება გამომცემლობა „კოლორის" სტამბაში, რკინიგზის ჩიხი, 20.

დამფუძნებლები – გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის" თანამშრომლები

გამომცემელი – შპს „ახალი საუკუნე"
მ. კოსტავას 14
ტ: 899 537616

მთავარი რედაქტორი რუსლან რუსია.
მორიგე რედაქტორი ბონდო გულიაშვილი

ინდექსი 66434,
მისამართი: 0108, თბილისი, მ. კოსტავას ქ. №14.
მთავარი რედაქტორი: 98-96-34.
მთავარი რედაქტორის მოადგილეები: 98-96-33.
სარეკლამო განყოფილება: 98-96-32; 899 328576

რედაქციის მიერ შეუკვეთავი მასალები დაიბეჭდება ავტორთა ხარჯით. წერილებში მოყვანილი ფაქტების უტყუარობაზე პასუხს აგებენ ავტორები, რომელთა მოსაზრებები, შესაძლოა, მუდამ არ ემთხვეოდეს რედაქციის პოზიციას.

ავტორებს ვთხოვთ, კომპიუტერზე ანაწყობ 2-2,5 ნაბეჭდ გვერდზე მეტი მოცულობის სტატიებს ნუ შემოგვთავაზებენ.